72 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 13. SEPTEMBRA 2019

Leto LXXII, št. 73, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Milijonska naložba v logistiko

V brniški letališki coni so včeraj odprli logistični kompleks skupine Cargo-partner, vreden 28 milijonov evrov.

Aleš Senožetnik

Zgornji Brnik – Včeraj je svoja vrata tudi uradno odprl logistični objekt Cargo-partnerja v poslovni coni ob brniškem letališču, ki so ga sicer zgradili v enajstih mesecih.

Naložba je podjetje, ki sicer deluje po celem svetu, stala 28 milijonov evrov, k odločitvi za investicijo na Brniku pa je precej prispevala dobra geografska lega in prisotnost letališča. Med razlogi za investicijo, ki velja za eno največjih v skupini, v podjetju naštevajo odlično geostrateško lokacijo, bližino brniškega letališča, pristanišč v Kopru in Trstu, pomanjkanje tovrstnih modernih logističnih kapacitet v regiji in velik potencial za nadaljnji regionalni razvoj. »Ko si star 65 let in si že ustvaril podjetje, so poleg teh podatkov pomembni dobri občutki in zaupanje v okolje,« je poudaril lastnik in direktor družbe Stefan Krauter in opozoril, da pomemben faktor igra tudi to, kako stabilno je politično okolje v državi.

»Logistični centri rastejo v tujini, v Sloveniji pa je bilo tovrstnih naložb malo. Naš prispevek je, da damo zagon trgu. Lega Slovenije je namreč odlična in škoda bi bilo, če je ne bi izkoristili,« pa je dodal Viktor Kastelic, direktor podjetja v Sloveniji. Kot dodaja, dobro sodelujejo tudi z brniškim letališčem in ostalimi podjetji v okolici.

Skladišče, ki velja za eno največjih naložb v skupini Cargo-partner, se razteza na 25 tisoč kvadratnih metrih površine in vsebuje 20 tisoč paletnih mest. Dodatnih štiri tisoč kvadratnih metrov površin pa je namenjenih pisarniškim prostorom, ki se raztezajo v treh nadstropjih.

▸ 13. stran

Na 25 tisoč kvadratnih metrih je 20 tisoč paletnih mest. / Foto: Primož Pičulin

S sanacijo do velikega prihranka

Dobro leto po podpisu pogodbe med Mestno občino Kranj in konzorcijem družb Petrol, Domplan in Gorenjske elektrarne je energetska prenova dvaindvajsetih stavb v lasti občine končana.

Foto: Gorazd Kavčič

Sodelujoči v javno-zasebnem partnerstvu so zadovoljni z izvedbo in prvimi učinki energetske sanacije 22 objektov v lasti Mestne občine Kranj, med katerimi je največ vrtcev in šol.

Simon Šubic

Kranj – V Kranju so pred kratkim končali projekt energetske prenove 22 stavb v lasti občine, večinoma vrtcev in šol, za kar je Mestna občina Kranj junija lani podpisala petnajstletno pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu s konzorcijem družb Petrol, Domplan in Gorenjske elektrarne. S 6,2 milijona evrov (brez DDV) vrednim projektom, ki je potekal po principu energetskega pogodbeništva, so zagotovili 2.274.000 kWh letnega prihranka toplotne in električne energije oziroma okoli 400 tisoč evrov (brez DDV) na leto.

▸ 5. stran

ŠPORTNA ZVEZA KRANJ, PARTIZANSKA CESTA 35, KRANJ

JELOVICA HIŠE ZAPOSLUJE
JELOVICA
VODJO GRADBIŠČA
Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.
www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html
JELOVICA HIŠE D.O.O., HRIB 1, 4205 PREDDVOR

GORENJSKA

Letala motijo miren spanec

Župani sedmih občin, prizadetih zaradi letalskega hrupa, so pristojne opozorili na redne kršitve dogovorov glede nočnih vzletov in preletov letal z brniškega letališča.

6

GORENJSKA

V dveh letih poplavno varnejši

Predstavniki Občine Gorenja vas - Poljane, republiške direkcije za vode in Gorenjske gradbene družbe so podpisali pogodbo za izvedbo ukrepov za povečanje poplavne varnosti Poljanske Sore na območju Poljan.

7

KRONIKA

Podjetja spet tarče »hekerjev«

Policija je v zadnjih tednih obravnavala že več primerov spletnih prevar, katerih tarče so bila slovenska podjetja. Na Gorenjskem so obravnavali tri primere računalniške kriminalitete.

14

GG+

Do velikih ciljev hodiš z glavo

Izšel je knjižni prvenec Petre Vladimirov z naslovom Evforija, v katerem je mojstrsko prepletla pripoved o svoji ultratekaški izkušnji v Andori z zgodbo o šestdnevnem pohodu mladostnikov Vzgojnega zavoda Kranj na morje.

15

VREME

Danes bo jasno. Jutri bo zmerno oblačno. V nedeljo bo najprej nekaj koprenaste oblačnosti, čez dan se bo razjasnilo.

10/24 °C

jutri: zmerno oblačno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Popevka 2019 z Jožetom Robežnikom in Mariem Galuničem

Popevka 2019 bo v nedeljo, 15. septembra, ob 20. uri, v neposrednem prenosu bo festival možno spremljati na TV SLO1, Prvem, Radiu Koper in Radiu Maribor ter na RTV 4D. Festivalski večer bosta prvič skupaj vodila televizijski voditelj Mario Galunič in Jože Robežnik, gostitelj nedeljskih popoldnevov na TV Slovenija. Na odru studia 1 Televizije Slovenija se bo predstavilo 11 novih skladb. Vse popevke bodo izvajalci odpeli v živo ob spremljavi revijskega orkestra RTV Slovenija pod dirigentskim vodstvom Patrika Grebla in Žige Pirnata, ki bo dirigentsko paličico prevzel pri dveh skladbah. Nastopili bodo: Eva Boto in Gašper Rifelj, Rok Lunaček, Vudlenderji, Ajda Stina Turek, Amadea Begovič, 2B, Ana Soklič, Sergije Lugovski, Julija Lubej, Eva Hren in Dare Kaurič & New Swing Quartet.

Foto: Adrijan Pregelj

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa nahrbtnik z vrvico in kemični svinčnik. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo sta letošnja voditelja festivala Popevka? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 23. septembra, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali na koticek@g-glas.si.

Adi Smolar se bo ustavil tudi na Gorenjskem

Adi Smolar, ki je v svoji glasbeni karieri prejel številne nagrade tako s strani poslušalcev kot strokovne javnosti, za vas pripravlja nepozaben večer. Na svoj kritičen, razmišljujoč, vendar zelo hudomušen način nam bo predstavil svoje skoraj ponarodele pesmi. Adi velja za enega izmed najizvirnejših, najplodnejših in najpopularnejših kantavtorjev pri nas. Svoje poslušalce je razveselil s kar 14 samostojnimi albumi. V eni izmed svojih pesmi pravi: »Se počasi daleč pride, se prav počasi spletejo vezi, dokler mi sonce ne zaide, iskal poti bom do ljudi!« Tako nam preprosto opiše pot, ki jo je prehodil od leta 1981, ko je imel svoj prvi samostojni koncert, pa vse do danes. Bodite del njegove poti tudi vi, zato vljudno vabljeni v Gledališče Toneta Čufarja v petek, 4. oktobra 2019, ob 19.30.

Dvema nagrajencema Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Kako se imenuje njegov zadnji album? Odgovore pošljite do petka, 20. septembra 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 6. septembra 2019, prejme dve vstopnici za koncert Siddharte v Šenčurju Stanko Vehovec iz Kranja. Nagrajencu čestitamo!

Spomin na bazoviške junake

V Prešernovem gaju je bila pri spomeniku bazoviškim junakom slovesnost v spomin zamejskim rojakom – žrtvam fašističnega režima leta 1930.

Maša Likosar

Kranj – Štirje uporniki proti fašističnemu zatiranju – Ferdo Bidovec, Fran Marušič, Zvonimir Miloš in Alojz Valenčič – so bili na gmajni pri Bazovici ustreljeni 6. septembra leta 1930. »Njihov boj je bil radikalen, ker so se zavedali nevarnosti potujčevanja in kratenja človekovih pravic. Svoje narodnozavedno delovanje so plačali z življenjem,« je na slovesnosti dejal podžupan Mestne občine Kranj Robert Nograšek in dodal, da bi si želeli, da bi po toliko desetletjih in težkih izkušnjah druge svetovne vojne v tehnološko visoko napredni družbi živeli svobodno, brez zatiranja in totalitarnih režimov. »Svet je danes globalen, enoumni režimi se množijo in mnogi se hranijo ravno na polju ekstremnih idej, ki so v preteklosti že pripeljale do vzpona fašizma in nacizma,« je poudaril podžupan.

Slavnostna govornica županja Občine Repentabor Tanja Kosmina / Foto: Primož Pičulin

Slavnostna govornica slovesnosti je bila županja Občine Repentabor Tanja Kosmina. »Stojimo pred obeležjem, ki so ga postavili takratni primorski izseljenci v Kranju in velja za prvi protifašistični spomenik na svetu, ki je ostal nepoškodovan vse do danes. Moramo se zahvaliti zavednim Kranjčanom, ki so za časa hudega fašističnega režima stali ob strani našim ljudem in ki še danes zvesto čuvajo spomin nanje in na njihovo poslanstvo,« je dejala Kosmina. Bazoviškim junakom so se s polaganjem vencev poklonili predstavniki Mestne občine Kranj, društva TIGR Primorske, odbora za proslavo bazoviških junakov pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij ter območnega Združenja borcev za vrednote NOB Kranj. Kulturni program so obogatili združena Moški pevski zbor Vesna iz Križa in Moški pevski zbor Vasilij Mirk s Proseke in Kontovela pod vodstvom Rada Miliča, Pihalni orkester mestne občine Kranj in dijakinji Gimnazije Kranj.

Pozitivne vrednote dobrih vzornikov

Na Brdu so gostili dogodek vseslovenskega projekta Bodi dober, bodi kul, ki je potekal v navzočnosti predsednika države Boruta Pahorja in vrste znanih Slovencev.

Danica Zavrl Žlebir

Brdo pri Kranju – Pozitivna sporočila in odgovorno vzorništvo je rdeča nit vseslovenskega projekta Bodi dober, bodi kul, ki združuje in povezuje s pomembnim sporočilom: ni vseeno, kakšen vzornik je posameznik, s svojim obnašanjem pa močno vplivamo na razvoj mladih možganov. Ta teden so pozitivna sporočila predstavnikom vzgojno-izobraževalnih ustanov na posebnem dogodku na Brdu predali predsednik države Borut Pahor, častni pokrovitelj projekta, in številni slovenski strokovnjaki, podjetniki, športniki, pevci in igralci. Ambasadorji s pozitivnimi sporočili so bili: Zmago Sagadin, ekipa Perpetuum Jazzile, Sara Isaković, dr. Matej Tušak, Miha Deželak, Ivjana Banić, Zlatan Čordić - Zlatko, zakonca Valerija in Ivo Čarman, Urša Premik, Sandra Antić, Sani Bečirović, dr. Tina Bregant, dr. Saša Bavec, doc. dr. Blaž Koritnik, Ninna Kozorog, Aljoša Bagola in Emil Tedeschi.

Foto: Gorazd Kavčič

Z Brda, kjer je potekal dogodek v okviru vseslovenskega projekta Bodi dober, bodi kul

Opozorili so na posameznikovo vlogo v družbi in na dejstvo, da je lahko vsakdo vzornik, ni pa vseeno, kakšen vzornik je, saj s svojim obnašanjem močno vpliva na razvoj mladih možganov. Aktivnosti potekajo v želji po opolnomočenju odgovornih mladih, z zdravimi vrednotami, zdravo mero samozavesti, s sposobnostjo odločanja in s spoštovanjem do sebe ter drugih, navajajo pobudniki projekta. Največ, kar lahko posameznik prispeva k družbi, je to, da je dober. V izzivu, ki ga prinaša projekt, bodo sodelovali ravnatelji izobraževalnih ustanov, ki bodo v vlogi dobrega vzornika organizirali skupino otrok, učencev oziroma dijakov in skupaj z njimi pripravili načrt za dobro delo v svoji ustanovi ali lokalnem okolju. Cilj izzivov je spodbuda otrok in mladostnikov k samoiniciativnemu vključevanju v družbeno koristne aktivnosti in jim omogočiti izkušnjo, da lahko prav vsak prispeva k boljšemu življenju v skupnosti – naj bo to pomoč starejšemu občanu na poti iz trgovine, čiščenje snega ali pa prenova igrišča v okolici. Na ta način dodatno vplivamo na otrokov spoznavni, moralni in čustveno-socialni razvoj.

Dogodek je z nastopom popestrila akrobatska skupina Dunking Devils.

Družinski zdravniki v Kranju so preklicali odpovedi

V Zdravstvenem domu Kranj so vsi zdravniki, ki so za 15. september napovedali odpovedi delovnih razmerij, te preklicali. V iskanju nadaljnjih rešitev, da bo družinska medicina v zadovoljstvo predvsem občanov, pa tudi zdravnikov, delodajalcev in občine, so se zdravniki sestali tudi z župani.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Na pobudo Zdravstvenega doma (ZD) Kranj je bil prejšnji teden sklican sestanek z župani občin, ki jih pokriva ZD Kranj. Udeležili so se ga zdravniki družinske medicine ZD Kranj in župani Mestne občine (MO) Kranj ter občin Naklo, Cerklje, Preddvor, Šenčur in Jezersko. »Govorili smo o aktualni problematiki, predlagali sprejem še nekaterih ukrepov, ki bodo delovno okolje ZD Kranj napravili privlačnejše za mlade zdravnike. Rešitev večine težav je kadrovska okrepitev, ki jo lahko razrešimo le s širokim sodelovanjem vseh deležnikov. Kljub sprejemu določenih ukrepov za izboljšanje delovnih pogojev s strani vodstva ZD Kranj je namreč še nekaj takih, katerih sprejem je v pristojnosti občin,« je povzela direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura.

Župan Naklega Ivan Meglič, ki se je pred časom že udeležil podobnega sestanka, je po tem zadnjem povedal, da so zdravniki župane seznanili s stanjem po zaostritvi: »Sporočili so nam, da sta dve zdravnici dejansko odšli in da se dogovarjajo za nekaj specializacij. Poudarili so, da jih bolj kot plačilo za več dela moti delovni čas. Nekako so nas prepričali, da bi kot dodatno spodbudo mladim zdravnicam predlagali samo enkrat tedensko delo v popoldanskem času. Župani smo bili mnenja, da če bi na ta način lahko izboljšali delovanje in zagotovili več zdravnikov, jim to možnost omogočimo. Nekako smo se dogovorili za poskusno obdobje enega leta. Glede na to, da gre predvsem za zdravnice, ki imajo družine, sem tudi sam mnenja, da se jim to omogoči. Sestanek se mi je zdel korekten in koristen. Takšno pogovarjanje naj v izogib ponovnim zapletom postane praksa.«

Foto: arhiv Gorenjski glas

Nekaj družinskih zdravnikov v ZD Kranj bo v kratkem najverjetneje nastopilo delo v skrajšanem delovnem času, urnik teh ambulant bo zato nekoliko prilagojen.

Na kranjski občini pripravljajo spremembo pravilnika, s katerim bi pet, šest stanovanj namenili zdravnikom družinske medicine. Morda bi ravno ponujena stanovanja pritegnila kakšnega zdravnika v Kranj.

Kranjski župan Matjaž Rakovec je potrdil, da župani podpirajo aktivnosti družinskih zdravnikov, da pa je ključno, da so družinski zdravniki v ZD Kranj umaknili odpovedi delovnih razmerij in bo za občane občin, ki jih pokriva ZD Kranj, še naprej dobro poskrbljeno. Kot bistveno težavo je tudi Rakovec navedel pogosto popoldansko in večerno delo ob dejstvu, da je precej novih zdravnic tudi mladih mamic. »Občinam ustanoviteljicam ZD Kranj bodo družinski zdravniki naslovili pobudo, da se njihove obveznosti zmanjšajo, je pa v to treba vključiti tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in delodajalce. Mislim, da bomo našli skupen jezik v zadovoljstvo predvsem občanov, pa tudi zdravnikov, delodajalcev in občine,« je pojasnil kranjski župan in dodal, da ima MO Kranj v tem trenutku na voljo eno prosto stanovanje, ki ga lahko namenijo zdravniku družinske medicine, in še: »Na občini pripravljamo spremembo pravilnika, s katerim bi pet, šest stanovanj namenili zdravnikom družinske medicine.« Morda bi ravno ponujena stanovanja pritegnila kakšnega zdravnika v Kranj.

Kot smo že poročali, je 24 zdravnikov družinske medicine od skupaj 34 v ZD Kranj s 15. septembrom napovedalo odpovedi delovnega razmerja, če jih odločevalci ne bodo razbremenili prevelikega števila opredeljenih pacientov in preobilice administrativnih opravil. Del tega je vlada že uresničila, del še ne. Dve odpovedi sta bili realizirani že v juniju, zanju so dobili zamenjavo, obe ambulanti pa sta že polni. Do včeraj so vsi družinski zdravniki preklicali odpovedi, nekaj pa jih bo v kratkem najverjetneje nastopilo delo v skrajšanem delovnem času, urnik teh ambulant bo zato nekoliko prilagojen.

Diplome in priznanja za najuspešnejše dijake

Mateja Rant

Kranj – V knjižnici Gimnazije Kranj so minuli četrtek pripravili slovesno podelitev diplom mednarodne mature in priznanj olimpijcem znanja. Posebno pozornost so namenili dvanajstim zlatim maturantom mednarodne mature, ki so dosegli več kot štirideset točk in so jim podelili male medalje. Dvaindvajset maturantov mednarodne mature je sicer v povprečju doseglo 38,64 točke, kar je za devet točk višje od svetovnega povprečja, je pojasnila koordinatorica mednarodne mature Nataša Kne. Ob tej priložnosti so podelili tudi velike plakete Gimnazije Kranj petim dijakom, ki so šolo zastopali na mednarodnih olimpijadah znanja. Tevž Lotrič, Aleš Globočnik, Job Stopar, Tjaša Sušnik in Benjamin Bajd so skupaj osvojili kar sedem olimpijskih medalj.

Foto: Mark Breznik

KOMENTAR
Danica Zavrl Žlebir

Čari jeseni

Tako kot jesen v naravi ima tudi jesen življenja obilo čarov. Še vedno aktivni zavidamo že upokojenim njihov prosti čas, manj obremenilnega stresa in dejstvo, da nas vsi čili in dobro telesno pripravljeni prehitevajo navkreber proti Joštu. In če se nam že bliža magično tretje življenjsko obdobje, se veselimo trenutkov, ko bomo pritiskali na pedale navadnega ali električnega kolesa in spoznavali bližnje in daljne kraje, se udeleževali upokojenskih izletov, se kadarkoli med letom odpravili v toplice ali na potovanja, uživali v učenju tujih jezikov in pri dejavnostih, za katere ob naporni službi ni bilo časa ali priložnosti, v razkošju prostega časa uživali ob vnukih bolj, kot nam je bilo to dano ob svojih otrocih.

A tako kot ni enoznačna jesen v naravi, velja tudi za jesen življenja. Mnogi v pokoju životarijo z nizkimi pokojninami, življenje jim greni zrahljano zdravje, nekateri ovdovijo in čisto sami (neredko tudi osamljeni) prebivajo v prevelikih hišah in se borijo z neznosnimi stroški. Za mnoge je po izgubi vozniškega izpita v starosti konec neodvisnosti, še težje je tistim, ki jih popolnoma izda zdravje in so od drugih odvisni celo pri izpolnjevanju najosnovnejših človeških potreb. Nekateri ob velikem angažmaju svojcev in zunanji pomoči še lahko preživljajo starost doma. Če jih prizadene demenca ter njim in njihovim svojcem občutno načne kakovost življenja, je kmalu treba najti drugačno rešitev. A tudi na dom starostnikov je treba dolgo čakati, njihove zmogljivosti so omejene, čakalne vrste dolge, nove gradijo poredko, poleg tega je zgolj pokojnina največkrat premalo za plačilo oskrbnine.

Minulo jesen smo spremljali nastajanje programa kakovosti življenja starejših v Škofji Loki, v katerem so postavili cilje za tri faze tretjega življenjskega obdobja. V prvi so še aktivni in samostojni starostniki kmalu po upokojitvi, ki potrebujejo delo, kulturno in družabno življenje, rekreacijo in zdrav življenjski slog, vseživljenjsko izobraževanje in digitalno opismenjevanje. Prehodni, slabo aktivni, a še samostojni starostniki bodo potrebovali manjša in oskrbovana stanovanja, socialni servis, prevoze; najstarejši, bolni in onemogli pa pomoč na domu in dnevno ali trajno institucionalno varstvo. Nekatere od teh lahko uresniči lokalna skupnost s svojimi institucijami in nevladnimi organizacijami, zahtevnejše pa država z zakonodajo o dolgotrajni oskrbi, gradnjo domov za starostnike in ostalimi ukrepi, ki bodo zlasti v tretjem obdobju poskrbeli za kakovost življenja starejših. Ob takih izpolnjenih pogojih lahko tudi ob neobhodnih grenkobah staranja v večji meri užijemo čare življenjske jeseni.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Bohinj v znaku sira, vina in tradicije

V Bohinju bo jutri 6. Mednarodni praznik sira in vina, v nedeljo pa že 62. Kravji bal.

Andraž Sodja

Bohinj – Kako v Bohinju prepoznate prihod jeseni? Tako, da se živina vrne s planin. In takrat Bohinjci že 62 let zapored pripravljajo tradicionalni Kravji bal, ki se mu je pred šestimi leti priključil še Mednarodni festival sira in vina. Na festivalu tudi letos ne bo manjkalo dobre hrane in dobre kapljice, saj se ga bo udeležilo veliko razstavljavcev, pripravljajo pa tudi pester spremljevalni program s priznanimi kuharskimi šefi Urošem Štefelinom, Igorjem Jagodicem in Jorgom Zupanom. Predstavili se bodo tudi sirarji iz Srbije. Prireditev bo trajala od 12. do 21. ure.

V nedeljo pa se obeta pravi bohinjski praznik v Ukancu z začetkom ob 10. uri na tradicionalnem prireditvenem prostoru. Tudi na Kravjem balu bo bogat program z ansamblom Igor in zlati zvoki, posebnimi glasbenimi gosti Fanti s Praprotna, godbo Bohinj z gosti, bohinjskimi dobrotami, predstavitvijo bohinjskih cik, otroškim balom, tradicionalno parado z basengo in še marsičem. V skladu s trajnostno usmeritvijo Bohinja bo na voljo tudi vrsta okolju prijaznejših oblik prevoza do prireditvenega prostora, od ladjice do organiziranega pohoda in brezplačnih avtobusov. Vozni redi so objavljeni na spletnih straneh občine, Turizma Bohinj in Turističnega društva Bohinj.

Svet zavoda Osnovne šole Orehek Kranj objavlja javni razpis za prosto delovno mesto ravnatelja.

Razpis bo 13. septembra 2019 objavljen v Uradnem listu. Kandidati morajo prijave poslati v osmih koledarskih dneh od objave. Novi ravnatelj bo imenovan za obdobje petih let.

Vodo so morali prekuhavati

Od ponedeljka so morali v pretežnem delu Jesenic pitno vodo prekuhavati. Prišlo je namreč do kaljenja vodnega vira Peričnik. Včeraj zgodaj popoldne so ukrep že preklicali.

Urša Peternel

Jesenice – Na Jesenicah so morali vse od ponedeljka pitno vodo pred uporabo prekuhavati. Ukrep je veljal do včeraj zgodaj popoldne za pretežni del Jesenic od Hrušice do mostu čez Savo na Slovenskem Javorniku, vključno s Podmežaklo, torej na območju, ki ga oskrbuje vodni vir Peričnik. Zaznali so namreč kaljenje vodnega vira, zaradi česar je bila voda motna.

Po besedah vodje oskrbe s pitno vodo pri javnem komunalnem podjetju Jeko Romana Ambrožiča je bil vzrok kaljenja močno deževje minuli konec tedna. Ko so senzorji zaznali povečano motnost vode, so takoj ukrepali in vodo preusmerili iz omrežja. Zaradi izključitve enega izmed izvirov je bila v ponedeljek dopoldne na Hrušici oskrba z vodo nekaj časa motena. Vode je bilo sicer še isti dan popoldne dovolj, a jo je bilo treba prekuhavati. »Gre za najmilejši ukrep, s katerim želimo zagotoviti varnost uporabnikov. Stanje ni bilo kritično, res pa je, da pri vsakem odstopanju kakovosti mora ukrepati,« je poudaril Ambrožič.

Posebnost vode na izviru Peričnik je v tem, da je »surova«, da torej ni klorirana ali kako drugače obdelana. To je redkost v državi. »Takšna, kot pride iz izvira, je tudi v pipah,« je poudaril Ambrožič. Kljub tokratnim težavam si bodo v Jeku prizadevali, da bo voda iz izvira Peričnik tudi v prihodnje ostala kemično neobdelana.

Kakovost vode sicer redno spremljajo, je povedala Elizabeta Mavrič, strokovna sodelavka za kontrolo kakovosti pitne vode pri Jeko. Ob nedeljskem kaljenju Peričnika so takoj odvzeli vzorce, prav tako v ponedeljek in sredo. »Ko so vzorci popolnoma skladni, lahko ukrep prekuhavanja prekličemo,« je dejala. Pri tem sodelujejo tudi s sanitarnim inšpektorjem in Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

In kaj bodo v Jeko storili, da do podobnih težav v prihodnje ne bo več prihajalo? Po besedah Romana Ambrožiča v sodelovanju z lastnikom omrežja Občino Jesenice pripravljajo ukrepe za izboljšanje vodnega vira Peričnik. Tako bodo sanirali zaledje izvira, kjer prihaja do erozije, izvedli bodo elektrifikacijo objektov, namestili ventile za izpuste in uvedli daljinski nadzor in upravljanje objekta na izviru Peričnik.

Ob tem pa so nekateri Jeseničani opozorili, da sploh niso bili seznanjeni, da je vodo treba prekuhavati. Po besedah Elizabete Mavrič je način obveščanja določen v pravilniku, obvestila objavljajo na spletni strani Jeka, na Radiu Triglav, uporabniki, ki so prijavljeni na tovrstno obveščanje, pa prejmejo SMS-sporočilo.

Pri tem posebno pozornost namenjajo javnim objektom, kot so jeseniška bolnišnica, vrtci, dom starostnikov, ki jih obveščajo posebej prek elektronskih sporočil ali telefona. »Pozivamo pa uporabnike, ki še niso naročeni na SMS-obveščanje, da se naročijo, saj bodo tako obveščeni o vseh motnjah in ukrepih v najkrajšem možnem času,« je še dodala Mavričeva.

Namesto pisarne za društvo stanovanja za starejše

Občina bo prodala svoj delež v stavbi, kjer so imeli doslej prostore upokojenci, nepremičninski sklad pa v njej načrtuje gradnjo oskrbovanih stanovanj.

Marjana Ahačič

Radovljica – Občina Radovljica bo prodala svoj delež v stavbi v središču mesta za policijsko postajo, kjer je zadnja leta imela prostore občinska zveza društev upokojencev, v pritličju stavbe je bil tudi gostinski lokal. Kot je povedal radovljiški župan Ciril Globočnik, je občina lastnica ene tretjine stavbe, dve tretjini ima v lasti nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki naj bi tam uredil stanovanja za upokojence.

Prostore za upokojence je občina zagotovila v objektu ob nekdanji knjižnici, pred časom na novo postavljeno streho nad baliniščem pa bodo prestavili na balinišče v starem športnem parku, to je v neposredni bližini nekdanjega doma TVD Partizan, ki je, čeprav ne v lasti občine, še ena velika prazna stavba v središču Radovljice. Zgrajena z udarniškim delom v času pred drugo svetovno vojno je kasneje z zakonom prišla v last Športne zveze Slovenije, ki jo je prodala zasebniku, ta pa naprej.

Svoj delež v stavbi za radovljiško policijsko postajo bo občina prodala, po načrtih naj bi v njej nepremičninski sklad uredil stanovanja za upokojence.

Trenutno je prazna tudi stavba, kjer je bila do selitve v nove prostore Knjižnica A. T. Linharta; kot je povedal župan Globočnik, se za objekt nekdanje knjižnice dela preveritev stanja, ki bo izhodišče za projektiranje načrtovanega medgeneracijskega centra.

V Radovljici je sicer še nekaj praznih stavb: v občinski lasti je objekt med stanovanjskim kompleksom na Vurnikovem trgu in vrtcem, v njem je bil včasih zdravstveni dom, potem pa dolgo uprava radovljiških vrtcev in center za socialno delo. Kot je povedal župan Globočnik, je v načrtu prodaja tega objekta.

Bližnji Šlandrov dom je v lasti različnih sindikalnih organizacij. Prav tako je že leta prazen, lastniki pa si prizadevajo za prodajo. Prav v teh dneh pa prihaja novo življenje v poslovno stavbo propadlega nepremičninskega in upravljavskega podjetja Alpdom na Cankarjevi ulici, neposredno za občinsko stavbo. Tja se z oktobrom iz prostorov poslovne stavbe pri Grajskem parku seli Waldorfski vrtec.

Iz jezera odstranili alge

Javni zavod Triglavski narodni park je konec avgusta skupaj s prostovoljci na Planini pri Jezeru izvedel ukrepe za izboljšanje stanja tamkajšnjega jezera.

Mateja Rant

Planina pri Jezeru – S pomočjo sredstev iz Sklada za podnebne spremembe za izvajanje upravljavskih nalog v povezavi z blaženjem in prilagajanjem na podnebne spremembe v zavarovanem območju so v jezeru na Planini pri Jezeru poskrbeli za odstranitev alg. V akciji jim je pomagalo dvanajst prostovoljcev.

Foto: Tanja Menegalija

Iz jezera na Planini pri Jezeru so odstranili alge in tako izboljšali njegovo stanje.

V jezeru so se namreč zaradi kopičenja hranil in organskih snovi močno razrasle alge, pri čemer so bile najbolj opazne zelene nitaste alge, ki sprva rastejo na dnu jezera, kasneje pa se dvignejo na površino in tvorijo zelenkasto-rjavi pas na obali jezera. Vzrokov za tako stanje jezera je več, pojasnjujejo v javnem zavodu TNP. Eden od razlogov je naselitev rib v jezero leta 1951, in sicer klena in koreslja. »Ribe se prehranjujejo z živalskim planktonom in kmalu po naselitvi rib je prišlo do velikih sprememb v njegovi sestavi, nekatere vrste so celo popolnoma izginile. Ribe so najprej pojedle večje planktonske rakce. Ko je teh začelo primanjkovati, so napadle manjše živali in nevretenčarje na dnu, predvsem enodnevnice in mladoletnice.« Prav omenjene vrste so v preteklosti nadzorovale rast alg. Ko so jih ribe iztrebile, so se alge in vodne rastline nenadzorovano razmnožile in v nekaj letih se je kristalno čisto jezero spremenilo v sluzasto mlakužo. K evtrofikaciji jezera so pripomogle tudi prehranjevalne navade koreslja, ki išče hrano v velikih skupinah v bližini brega. »Ob iskanju hrane živali ves čas dvigajo blato. Hranilne snovi, skupaj s tistimi, ki jih deževnica spere z okoliških travnikov, povzročajo še bujnejšo razrast alg.« Ukrepi za izboljšanje stanja jezera tako vključujejo zmanjšanje vnosa hranil ter odstranitev rib in organske mase oziroma alg. Že pred leti so uredili čistilno napravo pri koči, letos pa so v javnem zavodu TNP pridobili sredstva tudi za odstranjevanje rib in alg, so pojasnili. »Alge je bilo treba privleči do obale in jih odstraniti iz vode,« so razložili in dodali, da je bil na nekaterih delih jezera pas alg širok več kot deset metrov in je bilo potrebno veliko iznajdljivosti, da so jih odstranili. V prihodnjih mesecih načrtujejo tudi delni izlov rib.

Spoznajte ponudnike urbane kulture Kranja

Kranj – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj in CIPRA Slovenija v petek, 20. septembra, vabita na zanimivo zeleno doživetje in potovanje z naslovom Z javnim avtobusom na spoznavanju urbane kulture Kranja. Med dogodkom bodo udeleženci, ki se bodo v Kranj pripeljali (in odpeljali) z avtobusi redne linije iz Nakla, Tržiča, Preddvora, Cerkelj in Šenčurja (in vmesnih naselij), spoznavali različne lokacije in ponudnike urbane kulture v mestu Kranj: od organizatorja subkulturnega dogajanja v bližini železniške postaje preko priljubljenega kranjskega centra umetnikov in ustvarjalnosti v starem mestu do tetovažnega studia, ob koncu pa sledi še okrepčilo z ulično kulinariko v priljubljenem klubu. Začetek dogodka z zborom bo ob 16.45 na glavni avtobusni postaji v Kranju. Udeležba je brezplačna, število mest pa je omejeno, zato so obvezne prijave. Več informacij na: info@ctrp-kranj.si, GSM številki 040 303 752 in 040 733 344 ter na FB- in spletni strani Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj.

Direktor bo izbran do konca meseca

Jesenice – V sredo se je zaključil razpis za izbiro direktorja Splošne bolnišnice Jesenice. Koliko prijav so prejeli, nam včeraj še niso mogli povedati, saj bi vloge po pošti lahko prišle še včeraj do konca dneva. Danes, v petek, naj bi že potekalo odpiranje prispelih vlog. Kot so nam pojasnili v bolnišnici, bo direktor izbran v tridesetih dneh od objave razpisa, to je do konca septembra. Bolnišnico začasno vodi v. d. direktorice Anja Jovanovič Kunstelj, ki je to funkcijo prevzela po odhodu direktorja Janeza Poklukarja na mesto generalnega direktorja UKC Ljubljana.

Zbor slovenskih muzealcev letos v Tržiču

Tržič – Letošnje zborovanje slovenskih muzealcev bo potekalo v Tržiču med 20. in 21. septembrom. Teme, ki jih tokrat odpirajo, so določili skupaj z gostitelji, muzealci Tržiškega muzeja in Občino Tržič. Vključujejo potrebe sodobne družbe, v prvi vrsti turistične ponudbe in vloge muzejev v njih.

S sanacijo objektov do velikega prihranka

1. stran

Ob tem se bodo izpusti toplogrednih plinov na letni ravni zmanjšali za 1231 ton, so poudarili na predstavitvi prvih rezultatov energetske sanacije, ki je v torek potekala na Osnovni šoli Helene Puhar v Kranju, eni od desetih stavb, na katerih so izvedli celovito energetsko sanacijo. Med njimi sta bila tudi občinska stavba in Prešernovo gledališče Kranj. Na preostalih dvanajstih objektih, med drugim tudi na Gradu Khislstein in v mestni knjižnici, so izvedli posamične ukrepe za energetsko učinkovitejšo rabo energije in energetsko upravljanje.

»V Mestni občini Kranj želimo z izvedenim projektom energetske sanacije predvsem vrtcev in šol postati in ostati vodilna občina na področju energetskih prenov,« je poudaril kranjski župan Matjaž Rakovec. »Finančni prihranki, ki so res veliki, okoli 400 tisoč evrov letno, niso tako pomembni, bolj pomembno za nas in naše zanamce se nam zdi, da smo s tem prispevali k ohranjanju in izboljšanju narave in okolja, v katerem živimo. Če ponazorim v številkah: zaradi energetske sanacije bo manj približno 1300 ton izpustov toplogrednih plinov na leto, kar pomeni okoli 150 hektarov gozda oziroma 65 tisoč dreves,« je dejal župan in dodal, da so prav zato na petih objektih tudi preuredili ogrevalne sisteme na obnovljive vire energije. Kot je napovedal, bo občina na podlagi pozitivnih izkušenj do konca leta objavila nov razpis za energetsko sanacijo še najmanj desetih objektov v njeni lasti.

Jože Torkar, direktor energetskih rešitev v Petrolu, je povedal, da je šlo za izredno obsežen projekt, v okviru katerega so prenavljali tako ovoje stavb kot stavbno pohištvo in izvajali druge tehnološke ukrepe, z njim pa kranjska občina zagotovo ostaja vodilna na tem področju. Bila je tudi pionirka na področju energetskega pogodbeništva, saj je že leta 2001 kot prva slovenska občina s Petrolom sklenila 15-letno koncesijsko pogodbo, ki je prinesla celo višje prihranke od načrtovanih. »V 15 letih se je na devetih objektih prihranilo kar za tri leta porabljene energije. Če poenostavimo, je občina te objekte tri leta ogrevala zastonj,« je razložil.

V torek so v uporabo predali tudi novo asfaltno ploščad, ki jo bodo za igro uporabljali učenci OŠ Helene Puhar v Kranju. Ravnatelj Janez Cuderman je razložil, da je šola zunanje igrišče pridobila s pomočjo Janeza Štrosa in njegovega projekta Tudi ti si Angel, v preteklosti pa so s slikarjem sodelovali že pri ureditvi multisenzorne sobe in čutne poti. Vrednost naštetih projektov je nekaj več kot 20 tisoč evrov.

V naložbo energetske prenove 22 stavb so zasebni partnerji investirali 3,2 milijona evrov, občina 900 tisoč evrov, 2,25 milijona evrov pa je bilo nepovratnih sredstev iz programa evropske kohezijske politike. Skupna ogrevana površina energetsko posodobljenih objektov je 68.450 kvadratnih metrov. Med drugim je bilo saniranih 13.300 kvadratnih metrov fasad, 12.300 kvadratnih metrov streh in zamenjanih 5200 kvadratnih metrov oken in vrat.

Med gorniškimi vasmi tudi Luče

V mrežo Gorniške vasi za Jezerskim, ki je bilo uradno sprejeto maja lani, vstopajo tudi Luče.

Danica Zavrl Žlebir

Luče, Jezersko – Občina Jezersko je lani slovesno vstopila v mednarodno mrežo Gorniške vasi in se tako skupaj s Planinsko zvezo Slovenije zavezala trajnostnemu turizmu, osnova katerega je gibanje v gorskem svetu na osnovi lastnih moči in brez velike tehnične infrastrukture, z odgovornim odnosom do narave in spoštovanjem kulturne in naravne dediščine kraja.

Mednarodna mreža Gorniške vasi (Bergsteigerdörfer) združuje kraje, ki svoj turizem razvijajo na temeljih gorniške tradicije. Danes je v mrežo vključenih dvajset krajev v Avstriji, štirje kraji na Bavarskem, dva na Južnem Tirolskem in še eden v okviru preostale Italije, v Sloveniji pa poleg Jezerskega zdaj vstopajo še Luče. Projekt vodijo planinske zveze Avstrije, Nemčije, Južne Tirolske, Italije in Slovenije. Planinska zveza Slovenije je nacionalni nosilec projekta, ki ga podpirata Ministrstvo za okolje in prostor, ki skrbi za izvajanje Alpske konvencije v Sloveniji, ter Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

»Veseli nas, da se mreži Gorniških vasi kot drugi iz Slovenije pridružujejo Luče, kar je tudi za nas dobra novica,« se nove članice Gorniških vasi veseli župan Občine Jezersko Andrej Karničar. »Dobro za nas je, da v tej družbi ne ostanemo edini iz Slovenije, saj bomo tako morda lažje prišli do podpore države, ki jo sedaj pogrešamo. Če nas bo več, bomo skupaj lažje prepričali državo, da nam kaj prispeva. Če je kaj trajnostno in petzvezdično, je to gotovo turizem, kakršnega gojimo v okviru Gorniških vasi, zato bi od države pričakovali več posluha. Zato bi bilo dobro, da poleg Jezerskega in Luč k tej mreži pristopi še kakšen kraj z območja Julijskih Alp in Karavank.«

Volk napadel ovce v Dolenji Žetini

Dolenja Žetina – V noči s srede na četrtek se je zgodil nov napad volka na drobnico na paši, tokrat v Dolenji Žetini. Lastnik črede Janez Bogataj je v tej noči ostal brez tretjine črede. »V ograda je prišel cel trop volkov in raztrgal 25 ovac. Na našem območju še ni bilo takega pokola,« je razložil in dodal, da je šlo že prek vseh meja. O škodi, ki so mu jo povzročili volkovi, včeraj še ni imel podatka, razmišlja pa, da bi zdaj ovce začel ponoči zapirati v hlev.

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Letala motijo miren spanec

Župani sedmih občin, prizadetih zaradi letalskega hrupa, so pristojne opozorili na redne kršitve dogovorov glede nočnih vzletov in preletov letal z brniškega letališča.

Simon Šubic

Župani občin na vplivnem območju letališča Jožeta Pučnika zahtevajo sistematični nadzor pristajanja in vzletanja letal ter avtomatično kaznovanje kršiteljev. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Župani občin Kranj, Šenčur, Vodice, Škofja Loka, Mengeš, Cerklje in Komenda, združeni v iniciativo za zmanjšanje hrupa letal z letališča Jožeta Pučnika na Brniku, so se pred dnevi v Kranju srečali s predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Direktorata za letalski in pomorski promet, Agencije za civilno letalstvo in Kontrole zračnega prometa. Med drugim so jih opozorili na nedopustnost uvedbe zračne poti nad mestom Kranj in neupoštevanje dogovorov glede nočnih preletov, so sporočili z Metne občine Kranj.

Kranjski župan Matjaž Rakovec je tako opozoril, da se je leta 2013 na pobudo letalskega prevoznika Adria Airways neposredno čez središče tretje največje občine v Sloveniji uvedla nova zračna pot z namenom zmanjšanja operativnih stroškov, kar je po njegovih besedah nedopustno. Po znanih informacijah naj bi šlo namreč le za 850 tisoč evrov prihranka prevoznika na letni ravni, je poudaril. Šenčurski župan Ciril Kozjek je prisotne seznanil, da letalski prevozniki ne upoštevajo dogovorov iz leta 2016, da letala po 22. uri ne vzletajo, in da prevozniki ne upoštevajo vzletnih procedur. Tudi mengeški župan Franc Jerič je opozoril na nočne prelete nad njihovo občino, zato prejemajo pritožbe občanov o motnjah spanja. Ugotavlja tudi, da letala na isti proceduri letajo na različnih višinah. Vodiški župan Aco Franc Šuštar pa je razložil, da nad občino Vodice v nedeljah dopoldan poteka šolanje pilotov, da letala Adrie Airways krožijo nad Vodicami in letajo zelo nizko.

Glede zahteve o preveritvi ustreznosti izbranih merilnih mest, metodologiji merjenja hrupa in izvajanju zakonodaje, ki bo po zakonu o letalstvu omogočala izplačilo odškodnine za občine, najbolj obremenjene s hrupom, so se na delovnem sestanku dogovorili, da se bo v bližnji prihodnosti v podobnem formatu organiziral sestanek na to temo še s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor. Na zahtevo županov po stalnem nadzoru pravilnega letenja in razbremenitve okolja s hrupom s striktno uporabo procedur pristajanja in vzletanja letal ter upoštevanje izvajanja letalskih poti za vse letalske prevoznike pa so predstavniki Ministrstva za infrastrukturo pojasnili, da se nadzor že izvaja. Kljub temu so župani ocenili, da morata pristojno ministrstvo in agencija za civilno letalstvo vložiti več naporov za vzpostavitev sistematičnega nadzora, ki bo omogočil avtomatično kaznovanje kršiteljev. V zvezi s tem bo Mestna občina Kranj uradno zaprosila agencijo za civilno letalstvo za podatke o izrečenih globah odgovornim osebam in letalskim prevoznikom zaradi neupoštevanja določenih letalskih poti, letalskih procedur oziroma prenizkega letenja letal v letu 2018. Župani sedmih občin bodo na Ministrstvo za infrastrukturo posredovali tudi zahtevo za striktno omejitev letov v določenih urah, ki so za prizadeto prebivalstvo najbolj moteče, so še sporočili s kranjske občine.

Stražiška tržnica

Kranj – Na Baragovem trgu v Stražišču bo danes po 17. uri potekala Stražiška tržnica. Lokalno eko in konvencionalno tržnico bodo popestrile predstavitve društev: PGD Stražišče, Mešanega pevskega zbora Svoboda, tabornikov Rodu zelenega Jošta ...

Sanacijska dela po lanski ujmi so v polnem teku

Suzana P. Kovačič

Tržič – Sanacijska dela po lanski oktobrski ujmi v Dovžanovi soteski uspešno in pospešeno napredujejo, so sporočili iz tržiške občine. »Praktično se gradi na šestih točkah, z izvajanjem smo zadovoljni. Po strugah so najnujnejše zadeve že kar popravljene. Trenutno poteka faza priprave sidrišč in stebrov za mostove, in če bo vreme ugodno, bodo dela končana do novembra,« je povedal župan Tržiča Borut Sajovic. Občina bo v cesto vgradila tudi dodatno komunalno infrastrukturo oziroma prazne cevi. V Jelendolu bodo podaljšali javni vodovod, v Dovžanovi soteski pa je izven tega projekta že zgrajena vstopna info točka, ki naj bi jo odprli po zaključku sanacijskih del. Sanacija po neurju poteka tudi v Lomu, kjer cesta proti Potarjem dobiva končno obliko. »Veseli smo odločitve vodarjev in države, da bodo nad križiščem cest za Potarje in Grahovše še letos začeli gradnjo zadrževalnika naplavin,« je poudaril župan. Od ostalih vodarskih del je sprejeta odločitev, da se še letos začne sanacija zidu na Cankarjevi cesti v Tržiču in pa sanacija ceste v Lomu, kjer je Lomščica spodkopala brežine občinske ceste.

Če bo vreme ugodno, bodo dela v Dovžanovi soteski končana do novembra.

Dobrodošli pri Generali Investments

Za brezplačni finančni nasvet vam je z veseljem na voljo vaš finančni svetovalec
Borut Šivic
Generali Investments d.o.o.
PE Kranj
Kidričeva cesta 2
4000 Kranj

KD Skladi, prva družba za upravljanje v Sloveniji, je postala del mednarodne skupine Generali in se preimenovala v Generali Investments.

Vse prednosti dosedanjega plemenitenja sredstev ostajajo enake, hkrati pa se odpirajo vrata in dostop do vseh globalnih virov in trgov, ki jih ponuja ena najbolj uveljavljenih in priznanih mednarodnih finančnih skupin Generali.

Pridružite se nam in začnite varčevati v **Generali Krovnem skladu, do konca oktobra brez vstopnih stroškov!**

www.generali-investments.si in 080 80 24

GENERALI INVESTMENTS

Generali Investments, družba za upravljanje, d. o. o., Dunajska cesta 63, Ljubljana, upravlja Generali Krovni sklad s 16 podskladi. Prospekt krovnega sklada z vključenimi pravili upravljanja, dokumenti podskladov s ključnimi podatki za vlagatelje (KIID) ter zadnje objavljeno letno in polletno poročilo krovnega sklada v slovenskem jeziku so vlagateljem v tiskani obliki brezplačno na voljo na sedežu družbe in vpisnih mestih, v elektronski obliki pa so objavljeni na spletni strani www.generali-investments.si, kjer vlagatelj najde tudi druge podatke in informacije o skladih.

OGLASNO SPOROČILO

V dveh letih poplavno varnejši

Predstavniki Občine Gorenja vas - Poljane, republiške direkcije za vode in izbranega izvajalca, Gorenjske gradbene družbe, so v sredo v Poljanah podpisali pogodbo za izvedbo ukrepov za povečanje poplavne varnosti Poljanske Sore na območju Poljan.

Mateja Rant

Poljane – »Današnji podpis pogodbe je pomemben dogodek za občino, še zlasti za Poljane. Vsi se namreč spomnimo, kakšne strašne poplave so Poljane prizadele v noči z 21. na 22. oktober leta 2014, in lahko rečem, da nam je po teh poplavah odgovornim konkretno zazvonilo,« je poudaril župan Milan Čadež in dodal, da so se na občini takoj odzvali in začeli izvajati aktivnosti za izboljšanje poplavne varnosti. Te aktivnosti so v sredo pripeljale do podpisa pogodbe za izvedbo protipoplavnih ureditev. Dela, ki bodo vredna slabe tri milijone evrov, bodo po pričakovanjih začeli še letos, končana pa naj bi bila v dveh letih.

Pogodbo so podpisali (od leve proti desni): direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic, direktor republiške direkcije za vode Tomaž Prohinar in župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež.

Na občini so že takoj po poplavah v letu 2014 pristopili k izdelavi hidrološko-hidravlične študije Poljanske Sore za področje Poljan in v letu 2105 nadaljevali izdelavo projektne dokumentacije za izboljšanje poplavne varnosti. Leta 2016 so dodali še projekt za novo ureditev prometnic, obenem je tega leta občina z lastnimi sredstvi v Poljanah zgradila poplavno varnejši most na lokalni cesti čez Ločivnico. »S tem smo želeli pristojnim posredovati signal, da mislimo resno,« je poudaril Čadež. Aprila 2017 so z ministrstvom za okolje in prostor ter Direkcijo RS za vode podpisali sporazum o sofinanciranju projekta, sledila je izdelava projektne dokumentacije, na osnovi katere je bilo septembra lani izdano gradbeno dovoljenje za izvedbo protipoplavnih ureditev. Posebej so pridobivali tudi projektno dokumentacijo za izvedbo novega, poplavno varnejšega mostu čez Soro, za katerega so gradbeno dovoljenje pridobili junija letos, vzporedno pa še projektno dokumentacijo za ureditev krožišča ne mestu sedanjega semaforiziranega križišča. Avgusta letos so izbrali izvajalca, to je Gorenjsko gradbeno družbo, ki je med šestimi ponudniki na razpisu posredovala najugodnejšo ponudbo v višini slabe tri milijone evrov. Tri četrtine vrednosti investicije bo financirala Direkcija RS za vode, razliko pa bodo zagotovili iz občinskega proračuna.

Direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic je priznal, da je projekt zahteven in zato zanje predstavlja precejšen izziv, a ne dvomi, da bodo nalogi kos, saj imajo že kar nekaj izkušenj s podobnimi projekti. »Med njimi je recimo tudi škofjeloška obvoznica,« je spomnil. Protipoplavni ukrepi v Poljanah obsegajo regulacijo s premestitvijo struge Sore v njen prvotni tok in ureditev sotočja s Hotoveljščico. Znižali in razširili bodo poplavne ravnice za kontroliran razliv ter poglobili in delno razširili strugo potoka Ločivnica. V vaškem jedru Poljan bodo zgradili dva nova nadomestna mostova čez Ločivnico, uredili bodo tudi poplavno varnejši, pretočnejši in širši most čez Soro. Predvidena je še gradnja nove cestne povezave do cerkve, obstoječa ob brežini pa bo preurejena v pešpot in znižana, tako da se bo povečal volumen za vodotok. V tem času bodo zgradili tudi novo krožišče na mestu sedanjega križišča.

Direktor republiške direkcije za vode Tomaž Prohinar je zadovoljen, da se bodo po dobrih dveh letih in pol od podpisa sofinancerske pogodbe protipoplavni ukrepi začeli izvajati. »Želim si, da bi po enakem ključu, po katerem se izvaja investicija v Poljanah, kjer se je občina že na začetku močno angažirala, investicije izvajali tudi v drugih občinah.« Prepričan je namreč, da lahko predstavljajo dober vzor in bo v prihodnje od podpisa sporazuma do izvedbe preteklo še manj časa. Zato se je občini zahvalil za sodelovanje, na katero računa tudi v prihodnje, da bodo dela končali v rokih.

Težave so bile enake kot danes

Z ljudsko igro so se v Javorjah minulo soboto vrnili 150 let v preteklost, ko so na njihovem območju ustanovili samostojno občino in so s tem dobili boljše možnosti za razvoj.

Mateja Rant

Javorje – Občina Javorje je nastala leta 1869 v okviru upravne reforme v času avstro-ogrske monarhije. »Kranjsko je ta reforma zajela kot zadnjo deželo v okviru takratne monarhije, saj je bila med najbolj nazadnjaškimi in niso verjeli, da lahko ljudje sami upravljajo svoje zadeve,« je ozadje dogodkov, ki so pripeljali tudi do ustanovitve občine Javorje, pojasnila Milena Alič, avtorica in režiserka ljudske igre, skozi katero so osvetlili delovanje občine.

Skozi ljudsko igro so prikazali delovanje občine pred stopetdesetimi leti. / Foto: Gorazd Kavčič

Letos tako zaznamujejo 150. obletnico ustanovitve občine. »Koliko domačinov je do danes sploh vedelo, da smo bili včasih občina, in to čisto prava, ki je celo sama določala davke?« je zbrane nagovoril predsednik krajevne skupnosti Javorje Ciril Alič in dodal, da čeprav je ta obletnica ljudem manj znana, pa je bila zelo pomembna za razvoj kraja. Ustanovitev občine namreč ni predstavljala le administrativne spremembe v tedanji upravni ureditvi, temveč je ljudem omogočila, da so se naučili usmerjati razvoj svojega kraja. Nekaj let kasneje so Javorje postale tudi samostojna župnija ter tako upravno, cerkveno in politično jedro za razvoj kraja, je poudarila Milena Alič. Kot samostojna občina so Javorje delovale do leta 1933, ko so za kratek čas izgubili samostojnost, a so si jo kasneje povrnili vse do konca druge svetovne vojne, ko so po socialistični reformi nastali krajevni ljudski odbori in krajevne skupnosti. Zdaj so Javorje sestavni del občine Gorenja vas - Poljane.

Ustanovitev občine ni predstavljala le administrativne spremembe v tedanji upravni ureditvi, temveč je ljudem omogočila, da so se naučili usmerjati razvoj svojega kraja. Nekaj let kasneje so Javorje postale tudi samostojna župnija ter tako upravno, cerkveno in politično jedro za razvoj kraja.

Kako je potekalo upravljanje občine pred 150 leti, so zbranim v dvorani osnovne šole v Javorjah približali z uprizoritvijo nekaj utrinkov s tedanjih občinskih sej. Takrat je imela občina 18 izvoljenih odbornikov, seje pa so bile sklepčne, če se jih je udeležilo vsaj dve tretjini odbornikov. Kot je bilo mogoče izvedeti, so imeli z zagotavljanjem sklepčnosti kar nekaj težav, zato so uvedli celo kazni za tiste odbornike, ki svoje naloge niso jemali dovolj resno in so redno manjkali na sejah. Župani so imeli po besedah Milene Alič petletni mandat, problemi, s katerimi so se ukvarjali, pa so do danes ostali več ali manj enaki. »Največ so se ukvarjali z vprašanjem financ, saj v občinski blagajni nikoli ni bilo dovolj denarja, ki so ga namenjali predvsem za popravilo poti in vzdrževanje socialno šibkejših občanov.« Prvotna občina je krepko presegala meje sedanje krajevne skupnosti, je še razložila Milena Alič, saj je zajemala še dolinski del od Delnic do Volče in tudi Malenski Vrh. »V začetku so župani prihajali predvsem iz dolinskega dela in tudi to je bil verjetno eden od razlogov, da se je leta 1910 občina razdelila in je dolinski del pripadel občini Poljane,« je še dodala Milena Alič.

Foto: © Stadt St. Veit

658. SEJEM NA TRAVNIKU v Šentvidu ob Glini

Gre za najstarejšo tovrstno prireditev na Koroškem. Uradno odprtje bo v soboto, 28. septembra, ob 10. uri, ko se bo zvrstila velika procesija noš. 10-dnevna prireditev, ki jo bo obiskalo več 100 000 obiskovalcev, bo v znamenju kulturnih tradicij in običajev. Sejem na travniku obudi spomine na tiste daljne čase, ko so kmetje enkrat v letu na tržnici zunaj mestnega obzidja kupovali po ugodni ceni živino, semena in druge izdelke. Poleg tega je nudil sejem enkratno priložnost sklepati raznorazne kupčije ter srečati znance in se malo pozabavati ter tako pozabiti težak vsakdan kmečkega življenja.

- Velik zabaviščni park s 37 igrali in letošnjo novostjo, igralom »Speedwave«
- Bolšji trg in tržnica s starinami
- Kramarski trg z 200 stojnicami
- Razstava kmetijske in gozdarske opreme
- Sejem gradnje in novih energetskih virov
- Pester program dogodkov in prireditev, koncerti
- 27 gostinskih površin s kulinaričnimi dobrotami
- 18 stojnic s pijačo in prigrizki
- 20 stojnic z medenjaki, kostanjem itn...
- Ognjemet v sredo, 2. oktobra 2019

Sejem na travniku poteka od sobote, 28. septembra do ponedeljka, 7. oktobra 2019. V času sejma bo med železniško postajo in sejmom vozil vlakec. Obiskovalcem bo na voljo dovolj parkirišč. Vstop je prost!

www.wiesenmarkt.at
facebook.com/st.veiter.wiesenmarkt

Zgodba kranjske sivke

V čebelarskem domu v Brodeh so ob izteku projekta Med-o-vita odprli čebelarsko zbirko, dislocirano enoto Loškega muzeja.

Danica Zavrl Žlebir

Brode – V projektu, ki od lani združuje Čebelarsko društvo Škofja Loka, LAS loškega pogorja, Razvojno agencijo Sora, Sožitje Škofja Loka in Loški muzej, so v prvi fazi uredili čebelarsko učno pot, uredili zeliščni vrt, ki ga obdelujejo osebe z motnjo v duševnem razvoju iz društva Sožitje, za mlajšo generacijo ponudili sestavljanko (puzzle), vzpostavljajo turistični produkt Čebelar za en dan, poleg tega pa so navezali stike s čebelarji z Idrijskega, Koroškega in hrvaškega Labina in jih tudi obiskali, je ob odprtju nove muzejske zbirke v kletnih prostorih čebelarskega društva povedal predsednik loških čebelarjev Aleš Demšar. Dodal je, da je projekt prinesel tudi veliko novih poznanstev.

Foto: Gorazd Kavčič

V čebelarskem domu v Brodeh so odprli čebelarsko zbirko.

Za muzejsko zbirko, ki je zaokrožila projekt, je udeležencem čestital podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije Marko Alauf. »Prav je, da našo dediščino negujemo in jo predstavljamo sebi in drugim, to je svojevrstna promocija slovenskega čebelarstva, ki kaže, da čebelarji ne gledamo le na pridelek, pač pa se zavedamo pomena čebel za naravo in človeka, opozarjamo pa tudi na ogroženost čebel,« je poudaril govornik. Pomena čebelarstva za človekov obstoj nasploh se zavedajo tudi drugi sodelavci projekta. Kustosinja zbirke Mojca Šifrer Bulovec iz Loškega muzeja je predstavila, kako je s sodelavci pripravljala zbirko in kaj se je pri tem naučila o čebelah, ki pomagajo preživeti človeku in drugim živim bitjem. Zato so poleg predstavitve čebelje družine, njenega razvoja, pridelkov in izdelkov predstavili tudi velik pomen čebel pri opraševanju rastlin, kar pripomore k pridelavi kar tretjine hrane za človeka in živali. Zato tudi s sliko in komentarjem ob njej razstava opozarja na problematiko ogroženosti čebel zaradi onesnaževanja in klimatskih sprememb. Zbirka, ki so jo naslovili Tle se špeglajte lenuhi, po tej mali, marni muhi! prikazuje tudi vlogo čebel v slovenski kulturni dediščini. Panjske končnice so nekaj posebnega v evropski kulturni dediščini, medičarska in lectarska obrt pa ustvarjata izjemne izdelke. Na Loškem so to nunski lect, mali in dražgoški kruhek. Razstavo je z zahvalo vsem, ki so prispevali k odprtju nove dislocirane muzejske zbirke, odprl škofjeloški župan Tine Radinja.

Častni občan je dr. Peklaj

V ponedeljek so v Vodicah praznovali občinski praznik in ob tej priložnosti podelili tudi priznanja in nagrade. Častni občan pa je postal dr. Marijan Peklaj.

Aleš Senožetnik

Vodice – Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Vodice, v počastitev 24. občinskega praznika, je potekala v ponedeljek v vodiškem kulturnem domu. Poleg pestrega kulturnega programa, ki so ga soustvarjali Godba Vodice, Društvo narodnih noš in kočijažev Občine Vodice ter glasbenika Leon Žunec in Anja Strajnar, ki je prireditev tudi vodila, so podelili tudi občinska priznanja in nagrade.

Naziv častni občan je prejel dr. Marijan Peklaj, filozof, biblicist, prevajalec in do upokojitve pred dvanajstimi leti tudi predavatelj na Teološki fakulteti. Od leta 2003 je hišni duhovnik v samostanu sester svetega Frančiška Kristusa Kralja v Repnjah, dokler mu je zdravje dopuščalo, pa je bil tudi župnijski upravitelj v Zapogah in duhovni pomočnik v Župniji Vodice. Kot so zapisali v obrazložitvi, je Peklaj naziv prejel za svoj znanstveni in pedagoški prispevek na področju poznavanja Svetega pisma in zavzeto delovanje v občini Vodice na duhovnem, kulturnem in družabnem področju.

Letošnji občinski nagrajenci z županom Acom Francem Šuštarjem (peti z leve)

Podelili so tri plakete občine. Aleš Borčnik jo je prejel za vrhunske rezultate in večkratne naslove svetovnega, evropskega in državnega prvaka v balinarski disciplini hitrostno izbijanje, dekliška pevska skupina Flora ob dvajsetletnici uspešnega kulturnega delovanja ter negovanja pevske kulture v občni, Smučarsko društvo Strahovica pa za sedemdeset let prizadevnega delovanja in razvoja športnih dejavnosti, tečajev in medgeneracijskih prireditev v občini.

Podelili so tudi priznanji župana, ki sta šli v roke mladi in perspektivni plesalki Manci Tii Boc in Cilki Marenče za dolgoletno predano in strokovno delo na Osnovni šoli Vodice.

Misli ob občinskem prazniku je strnil tudi župan Aco Franc Šuštar, ki je spomnil na nekatere pridobitve preteklega leta, med katerimi je v ospredje postavil prenovo šolskega igrišča, nove poljske poti, igrala, ureditev kolesarskih poti, predvsem pa začetek gradnje kohezijskega projekta za gradnjo kanalizacijskega sistema, za katerega so prejeli tudi evropska sredstva.

Poudaril pa je tudi perečo prometno problematiko in birokratske zaplete, ki ogrožajo gradnjo obvoznice, katere začetek je država obljubila za letos. »Če do konca meseca državi ne uspe poiskati rešitev, se lahko zgodi nesprejemljivo in bomo na obvoznico morali čakati še nekaj let,« je povedal Šuštar in občane pozval, da se v okviru evropskega tedna mobilnosti udeležijo prireditve s sloganom Gremo peš, ki jo bodo izvedli v četrtek, 19. septembra, ob 17. uri ob Kamniški cesti in osnovni šoli v Vodicah, s čimer želijo opozoriti na težave občanov.

KRATKE NOVICE

Izbrali izvajalca za vzdrževanje cest

Domžale – Domžalski župan Toni Dragar in direktor družbe HNG iz Mengša Martin Plut sta podpisala okvirni sporazum o urejanju in vzdrževanju občinskih cest na območju občine Domžale za obdobje od leta 2019 do leta 2024, s katerim se je izvajalec zavezal za redno vzdrževanje javnih cest v okviru obvezne gospodarske službe, ki zajema vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah. Izvajalca je občina izbrala z javnim naročilom (poleg omenjene družbe, ki je vodilni partner, bosta pri sporazumu sodelovala še Pomgrad – SP in PZD), pogodbena vrednost pa znaša 5.371.113 evrov.

Zapora ceste

Podgorje – Občina Kamnik obvešča, da bo zaradi obnove ceste od 11. septembra do 15. oktobra veljala popolna zapora ceste v vas Podgorje (cesta proti cerkvi).

V Sloveniji posluje že 140 pogodbenih pošt

Pestra ponudba na enem mestu, prihranek časa in daljši odpiralni/delovni čas. Vse to in še več so prednosti, ki jih Pošta Slovenije in njeni pogodbeni sodelavci zagotavljajo svojim strankam.

Poštni sistem se v Sloveniji spreminja že nekaj let, prve tri pošte so bile preoblikovane v pogodbene pošte že leta 2012, trenutno pa v Sloveniji posluje 140 pogodbenih pošt. Model pogodbene pošte ni nov in je že dalj časa uveljavljen tudi v drugih državah. V nekaterih evropskih državah delež pogodbenih pošt presega 90 odstotkov, v Sloveniji je zaenkrat 30-odstoten.

Dosedanje izkušnje kažejo, da so uporabniki poštnih storitev na splošno zadovoljni z načinom izvajanja storitev na pogodbenih poštah. Z uveljavitvijo pogodbenih pošt se namreč kakovost izvajanja poštnih storitev ne poslabša, pogosto je dostopnost zaradi daljših delovnih časov za uporabnike celo boljša.

Ponudba pogodbenih pošt

Na pogodbeni pošti je dejavnost pošte združena z osnovno dejavnostjo pogodbenega partnerja. Ta storitve opravlja v imenu in za račun Pošte Slovenije in Nove KBM.

Pogodbene pošte nudijo enoten nabor storitev, in sicer sprejem in izročanje vseh vrst poštnih pošiljk, prodajo blaga (znamk, kuvert, dopisnic ipd.), vse druge najosnovnejše poštne in bančne storitve za komitente Nove KBM ter plačilne storitve, ki jih občani tudi sicer najpogosteje opravljajo na poštnih okencih, kot so npr. plačevanje položnic, dvig denarja … Na določenih pogodbenih poštah prodajajo tudi srečke in sprejemajo stavne listke za loto.

Pogodbene pošte poslujejo v središču naselij

Pogodbena pošta praviloma deluje v središču naselja, v pritličju stavbe, z urejenim dostopom za invalide ter parkirnimi prostori za stranke pogodbene pošte. Kar nekaj pogodbenih pošt posluje v prostorih Pošte Slovenije, ki jih pogodbeniki lahko najamejo ali odkupijo. V teh prostorih pogodbeniki opravljajo tudi svojo matično dejavnost, saj je bistvo pogodbene pošte, da se poštna in osnovna dejavnost izvajata druga ob drugi.

V Pošti Slovenije pogodbenim partnerjem svetujejo, kako organizirati delo pogodbene pošte, da bi dosegli optimalne rezultate, in kot najprimernejše dejavnosti, v okviru katerih se izvaja dejavnost pošte, predlagajo: turistično-informacijske pisarne, lokalne skupnosti, trgovine, bencinske servise, kmetijske zadruge, neprofitne organizacije, trafike, seveda pa so odprti tudi za druge predloge.

Pogodbena pošta mora biti za neposredno delo z uporabniki poštnih storitev odprta vseh pet delovnih dni v tednu (od ponedeljka do petka), lahko je odprta tudi v soboto. Minimalni tedenski delovni čas je 22 ur.

Visoka kakovost opravljanja poštnih storitev

Zaposleni na pogodbeni pošti se pred začetkom opravljanja poštne dejavnosti udeležijo izobraževanja in praktičnega usposabljanja na učnih poštah, kasneje pa so jim za morebitno pomoč po telefonu vedno na voljo tudi zaposleni na Pošti Slovenije. Strankam so tako na pogodbenih poštah na voljo enako kakovostne storitve kot na klasični obliki pošte.

Zadovoljstvo strank

Pogodbeniki z razširitvijo svoje ponudbe s poštnimi storitvami svojim strankam prihranijo marsikatero pot in čas, ki so ga prej porabile za obisk pošte. Zato ne preseneča zadovoljstvo, ki ga izražajo obiskovalci pogodbenih pošt. Na pogodbeni pošti 8263 Cerklje ob Krki, ki posluje v prostorih franšizne prodajalne TUŠ Market Dušak, je tako ena izmed strank v Knjigo pritožb in pohval 23. maja 2018 zapisala: »S poštnimi storitvami v trgovini TUŠ Dušak Cerklje sem zadovoljna. Še naprej jim želim uspešno poslovanje in sodelovanje s strankami.« 9. avgusta istega leta pa je g. Darko Udovič zaposlenim na tej pogodbeni pošti prav tako namenil pohvalne besede: »Zelo zadovoljen sem z uslugami na pošti«.

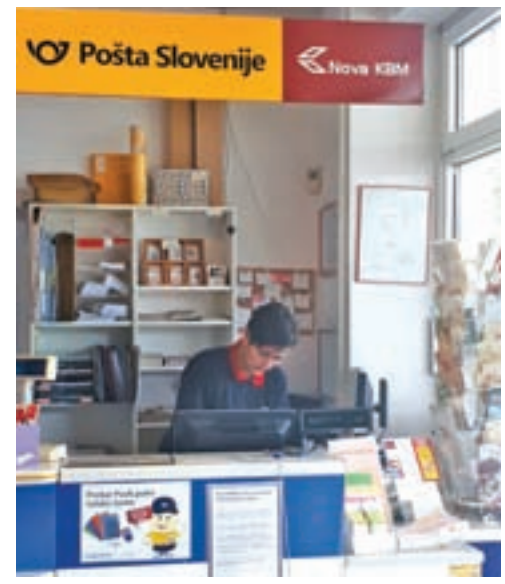

Če želite tudi vi postati del poštne zgodbe in bi želeli vzpostaviti pogodbeno pošto, nam pišite na e-naslov **PGP.mnenje@posta.si**. Zagotovite svojim strankam več ponudbe na enem mestu, vašemu podjetju pa možnost za razvoj in nadaljnjo rast.

Nove poslovne partnerje iščemo za pošte: 3202 Ljubečna, 3263 Gorica pri Slivnici, 3312 Prebold, 3220 Štore, 8311 Kostanjevica na Krki, 8350 Dolenjske Toplice, 2313 Fram, 2214 Sladki Vrh, 2287 Žetale, 2252 Dornava, 2235 Sveta Trojica v Sl. goricah, 2275 Miklavž pri Ormožu, 2321 Makole, 2364 Ribnica na Pohorju, 9225 Velika Polana, 9241 Veržej, 9251 Tišina, 1317 Sodražica, 6272 Gračišče, 6271 Dekani, 6275 Črni Kal, 6274 Šmarje, 5216 Most na Soči, 5250 Solkan in 5263 Dobravlje.

OGLASNO SPOROČILO / www.posta.si

Svet ilustracij in starih igrač

V tržiški Galeriji Paviljon NOB bo do 26. oktobra na ogled dvojna razstava – dela ilustratorja Marjana Mančka in stare igrače edinega slovenskega otroškega muzeja Hermanov brlog iz Muzeja novejše zgodovine Celje.

Maša Likosar

Tržič – Ustvarjalno delo Marjana Mančka je zaznamovalo sleherno otroštvo in mladost na Slovenskem. Le kdo ne pozna njegovih slikanic Pedenjped, Mojca Pokrajculja, Peter Klepec; pa njegovih avtorskih stripovskih junakov Modrega medvedka in Pipija ter Cicibabe. V njegovo obsežno zbirko se je uvrstilo več kot dvesto slikanic, je eden redkih, ki ustvarja tudi avtorske slikanice in stripe, likovno pa je zasnoval še nekaj lutkovnih predstav in se ukvarjal s filmsko animacijo. Njegove ilustrirane prigode iz pravljic in stripov so v začetku septembra zaživele v Galeriji Paviljon NOB. Manček v Tržiču tokrat razstavlja drugič, prvič so ga gostili pred dobrega četrt stoletja. Razstava Stopimo v svet Marjana Mančka je nastala ob njegovem sedemdesetem osebnem jubileju in je sestavljena iz žlahtnega izbora njegovega petdesetletnega ustvarjalnega. »Začel sem kot karikaturist in se kasneje posvetil ilustracijam, ki so še danes aktualne, verjetno prav zaradi edinstvene humorne note,« je pojasnil Marjan Manček in dodal: »Navdih črpam iz bogatega otroštva, humorja, ki sem ga podedoval po očetu, in senzibilnosti, ki sem jo dobil po mami.« Odprtja razstave v Tržiču se je udeležila tudi Irena Matko Lukan, urednica otroškega leposlovja pri Založbi Mladinska knjiga, ki je lansko leto skupaj z Marjanom Mančkom in njegovo ženo Marto pripravila album zgodb, pesmi in stripov z Mančkovimi ilustracijami, naslovljen Mančkarada.

Razstavo ilustracij dopolnjuje razstava starih igrač z naslovom Brlog igrač, ki šteje nekaj manj kot 200 igrač iz Slovenije in sveta, med njimi pa je tudi družabna igra, ki je bila narejena v Tržiču. »Svet raznovrstnih igrač obiskovalcem sporoča, da so kljub različnim družbenim in socialnim razmeram, v katerih so odraščale generacije otrok, ti igrače vedno imeli, se z njimi igrali, učili, pridobivali socialne veščine in se ob njih razvijali. To daje igračam neizbrisen pečat pomembnosti in posebno mesto na muzejski razstavi,« je pojasnila varuhinja razstave igrač Jožica Trateški iz otroškega muzeja Hermanov brlog v Celju.

Foto: Primož Pičulin

Razstava Stopimo v svet Marjana Mančka – ilustratorja, ki je zaznamoval sleherno otroštvo in mladost na Slovenskem

Maskota Otroškega muzeja Herman Lisjak in varuhinja razstave Jožica Trateški / Foto: Primož Pičulin

Drama o tukaj in zdaj

V Prešernovem gledališču Kranj bodo jutri, v soboto, 14. septembra, krstno uprizorili predstavo Rajzefiber Gorana Vojnovića. Uprizoritvena različica besedila je nastala v sodelovanju z ekipo med procesom vaj. Režiserka predstave, ki je nastala v koprodukciji Prešernovega gledališča s Slovenskim ljudskim gledališčem Celje, je Anica Tomić.

Alenka Brun

Igralci Lina Akif, Tanja Potočnik, Lučka Počkaj, Miha Rodman, Aljoša Ternovšek, režiserka Anica Tomić in avtor Rajzefibra Goran Vojnović

Kranj – Goran Vojnović je eno najbolj prepoznavnih imen na slovenskem literarnem prizorišču, dramo Rajzefiber pa je napisal prav za Prešernovo in celjsko gledališče. V njej skozi različne življenjske zgodbe razkriva odnose v družini in med prijatelji, v katerih je ljubezen včasih samo izgovor za nezrelost in neodločnost, dobrodelnost pa drugo ime za sebičnost in izgovor. Drama o tukaj in zdaj. In s premiero omenjene drame, ki jo je režirala Anica Tomić, eno najvidnejših hrvaških režiserskih imen, ki deluje tudi kot filmska in gledališka igralka, bodo jutri, 14. septembra, v Prešernovem gledališču odprli abonmajsko sezono 2019/2020.

O predstavi so na novinarski konferenci spregovorili igralci Aljoša Ternovšek, Lučka Počkaj, Tanja Potočnik, Miha Rodman, Lina Akif ter avtor dela Goran Vojnović, režiserka Anica Tomić in tudi dramaturginja, ravno tako Hrvatica Jelena Solarić. Direktorica Prešernovega gledališča Kranj Mirjam Drnovšček pa je poudarila, da je vesela, da lahko sodelujejo s celjskim gledališčem in da so k sodelovanju pritegnili izjemnega pisca, kot je Goran Vojnović. S Tomićevo in Solarićevo sodelujejo sicer prvič, a upa, da ne zadnjič.

Rajzefiber spaja duh časa liberalnega sveta, ki se pretvarja, da teži k solidarnosti in človekoljubju, hkrati pa nas na vsakem koraku odmika od tega. Odrsko delo nam prikazuje zgodbo Saše, ki je prisiljen skrbeti za svojo bolno mamo. Dodatno pomoč zanjo mu najde prijateljica Daša. Iz begunskega centra pripelje mlado begunko, ki pa takoj sproži val predsodkov. Čeprav je Sašu skrb za mamo odveč, mu služi kot idealen izgovor, zakaj se ne more pridružiti punci, ki je odšla na študij v London. Teden se raztegne v mesec in njegov odhod v tujino se vedno bolj oddaljuje ...

Skozi različne življenjske zgodbe se razkrivajo odnosi v družini in med prijatelji. Ljubezen je včasih samo izgovor za nezrelost in neodločnost, dobrodelnost pa drugo ime za sebičnost in izgovor, zakaj se ne moremo soočiti z lastnimi težavami, kar je na tiskovni konferenci na svoj način izpostavil tudi Aljoša Ternovšek, ki igra Saša. »Vprašanje, ki se postavlja, je, ali je integracija mogoča ali ne,« razmišlja Ternovšek, ki misel razvije do točke, ko pri integraciji v ospredje stopijo interesi nekega posameznika, kar pa potem lahko sproži vprašanje njegove resnične iskrenosti. Predstava pa se po njegovem mnenju ukvarja še z vprašanjem, koliko predstavljamo problem integracije tudi staroselci, kar seveda na dan privabi frustracije ljudi.

Vojnović meni, da gre za nadaljevanje nekega procesa, ki ni nov v prostoru. »Ljudje prihajajo, odhajajo – skratka nič novega se nam ne dogaja.« Po njegovem naj bi šlo za neko zgodbo, ki je morda v Sloveniji zadnje čase bolj vidna, ker so jo pograbili mediji, in sedaj niti ne vemo, koliko je v njej resnice, koliko izmišljenega, kolikšna je dejanska prisotnost beguncev, migrantov v našem prostoru in komu od njih bo sploh uspelo pustiti sled v prostoru. »Živimo v nekih fiktivnih časih. Vse to se mi zdi večji dogodek kot konkretno ves migrantski val. Zdi se mi, da živimo v nekem pričakovanju nečesa, kar se sploh morda ne bo zgodilo, vendar nas bo to pričakovanje spremenilo. Je že spremenilo neko vzdušje v družbi, spreminja odnos do sveta, do soljudi; tako da tudi če na koncu iz vsega ne bo nič, bo Slovenija ista, se bo pa znotraj nje marsikaj spremenilo.« Tomićeva ga dopolni, da imamo tako na odru na eni strani politično družbeni vidik migranta, ki prihaja; na drugi pa osebno, družinsko zgodbo, v katero pride nekdo, ki ni sprejet, ni ljubljen. »Goranov tekst ne govori toliko o drugih kot o nas samih. Imamo situacijo, kjer mama in sin pravzaprav sploh nista Slovenca, saj sta tudi onadva zaključila v Sloveniji zaradi migracijskih politik. Glavni junak želi zapustiti deželo, a ni dovolj odločen, ne zbere poguma in na koncu naj bi mu tudi prihod nekoga drugega ponovno preprečil odhod, kar pa je seveda samo še en izgovor več. Velika podtema Vojnovićevega teksta je tema migracije, ki jo spremljamo skozi odrske like. Vzporedno se ukvarjamo še s stereotipi o tem, kaj si mislimo, kako vidimo drugega, in poskušamo pokazati, da ko ta neznani nekdo pride v našo varno skupnost, začne v nas vzbujati frustracije, ki pa nimajo veze z njim,« razloži Tomićeva. Samo kompleksnost predstave pa bodo skozi njen ritem in gledališki jezik poskušali ustvarjalci z odra prenesti na publiko, še pove.

Rodbina Vurnik in Kranj

Kranj – Tri obletnice – 200. obletnica rojstva podobarja in kiparja Janeza Vurnika starejšega; 170. obletnica rojstva podobarja in konservatorja Janeza Vurnika mlajšega in 135. obletnica rojstva arhitekta Ivana Vurnika – so priložnost za predstavitev izjemne rodbine Vurnik, ki se s svojim opusom pomembno umešča v kulturno-umetniško dediščino Gorenjske. Razstava se osredotoča na njihov kranjski opus, za katerim so v kolesju neizprosnega napredka ostali le vse bolj bledi spomini, načrti, fotografije in zapisi. Avtorica idejne zasnove in besedila razstave je Petra Puhar Kejžar, oblikovala pa jo je Lucija Podbrežnik, obe iz Mestne knjižnice Kranj, kjer so razstavo v sredo popoldne tudi odprli in bo na ogled vse do začetka novembra. Odprtju je sledilo še predavanje dr. Andreja Smrekarja iz Narodne galerije v Ljubljani, ki rodbino dobro pozna, sploh Heleno Vurnik, ki je bila precej več kot samo slikarka in Ivanova soproga.

Dr. Andrej Smrekar, vnukinja arhitekta Ivana Vurnika Mirjana Žumer Pregelj ter avtorica razstave Petra Puhar Kejžar / Foto: Primož Pičulin

Komaj že čaka zimo

Smučarska tekačica Anamarija Lampič je v nedeljo zmagala na državnem prvenstvu na tekaških rolkah, komaj pa že čaka, da se bo začela tudi zimska sezona. Do takrat jo čaka še veliko treningov in priprav, ki se jih udeležuje tako s slovensko kot z italijansko reprezentanco.

Maja Bertoncelj

Kranj – Smučarski tekači so v nedeljo v Planici tekmovali na državnem prvenstvu na tekaških rolkah na razdalji. Članice so pretekle deset kilometrov, najhitrejša pa je bila Anamarija Lampič. To je njena nova zmaga v tem poletju po odmevni na Blink festivalu na Norveškem.

»Državno prvenstvo je bil dober trening ob koncu priprav v Planici, po težkem tednu. Od ponedeljka do petka smo imeli vsak dan v programu intervale, trenirali po dvakrat na dan. V soboto smo se udeležili še Triglav teka, tako da časa za počitek ni bilo. Utrujenost se je poznala,« je pojasnila Anamarija Lampič in nekaj besed dodala še na temo zmage na Blink festivalu: »Tudi ta tekma je bila v sklopu priprav, ob koncu enotedenskega treninga na Norveškem. Ne samo jaz, tudi drugi so dokazali, da smo na pravi poti.«

Anamarija Lampič bo prihodnji mesec v Livigno odšla na prve priprave na snegu.

Tekačica TSK Triglav je čez poletje trenirala tako s slovensko kot z italijansko reprezentanco. Njen trener namreč ostaja Italijan Stefano Saracco. »Od konca sezone se je veliko dogajalo. April je bil mesec, namenjen počitku. Bila sem tudi na Filipinih. Z majem pa smo že začeli trenirati. Najprej smo šli za en teden na prve reprezentančne priprave na Korčulo. Bilo je super, lep začetek sezone. Potem sem imela veliko različnih priprav, nekaj z našo, nekaj z italijansko reprezentanco, tako da sem bila letos kar veliko na pripravah. Baza je sedaj narejena. Na vrsto pridejo hitri treningi in vedno več jih bo. Komaj čakam zimo in začetek sezone. Občutki so za zdaj dobri, vse gre po načrtih,« je pojasnila športnica iz Valburge.

Kot še pravi, jo prvi treningi na snegu čakajo oktobra v Livignu, opravila pa jih bo skupaj z italijansko reprezentanco. Je pa sneg pod smučmi že malce začutila v snežnem tunelu v Planici.

Novo sezono začeli z zmago

V boj za naslov državnega rokometnega prvaka se je podalo dvanajst ekip. Gorenjska ima enega predstavnika, Urbanscape Loko, ki je ligo NLB začela z zmago.

Maja Bertoncelj

Škofja Loka – Minuli teden so rokometaši začeli igranje v Ligi NLB. Sistem tekmovanja ostaja nespremenjen. Dvanajst ekip se poteguje za naslov najboljšega v državi, ki ga branijo Celjani. Redni del se bo zaključil sredi marca, najboljših šest ekip se bo uvrstilo v končnico za prvaka, preostalih šest pa v skupino za obstanek.

Škofjeločani so prvo tekmo sezone odigrali pred domačimi navijači. Robert Beguš, trener RD Urbanscape Loka, je pred začetkom povedal: »Na začetku sezone imamo zahteven razpored tekem, saj v prvih treh krogih igramo z Gorenjem, Koprom in Celjem.« Prvega nasprotnika so premagali. Od ekipe Gorenje Velenje so bili boljši s 27:25 (14:13). Žan Grojzdek in Matevž Jesenko sta dosegla po pet zadetkov. Jesenko je bil tudi igralec tekme, po njej pa je povedal: »V tekmo smo vstopili tako, kot smo se zmenili, in z dobro obrambo tekmeca vseskozi držali na varni razdalji. Na koncu smo na krilih čvrste obrambe in zbranosti v napadu zasluženo zmagali.«

Rokometaši Urbanscape Loke (v zelenih majicah) so sezono začeli z zmago proti Gorenju iz Velenja. / Foto: Gorazd Kavčič

V drugem krogu Škofjeločane čaka RD Koper. Tekma bo jutri v Kopru.

V Kranj prihajajo nogometaši Domžal

Jože Marinček

Kranj – Po enotedenskem premoru zaradi nastopa reprezentance v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, ko je Slovenija premagala Poljsko z 2:0 in Izrael s 3:2, se bo konec tedna nadaljevalo prvenstvo v prvi slovenski nogometni ligi Telekom. Na sporedu bodo tekme 9. kroga.

Kranjski Triglav pričakuje Domžale. Tekma bo v Kranju v nedeljo z začetkom ob 14. uri. V vrstah Triglava sta nova Goran Brkić in Milan Milanović, vrnil se je Ernest Grvala. V Domžalah je po odstopu Simona Rožmana trener postal Andrej Razdrh, ki je do sedaj vodil novince v ligi, nogometaše CherryBox 24 Tabor Sežana.

V drugi slovenski nogometni ligi bodo tekme 8. kroga. Roltek Dob bo jutri ob 16. uri gostili nogometaše Beltinci Klima Tratnjek, vodilni Kalcer Radomlje pa bo prav tako igral doma s Koprom. Tekma se bo začela ob 16. uri. Razpored gorenjskih ekip v 5. krogu v 3. SNL zahod: Sava Kranj – Fama Vipava, Primorje – Žiri (obe jutri ob 16.30), Tinex Šenčur – Bled Hirter (jutri ob 19. uri). Razpored tekem 3. kroga v gorenjski nogometni ligi (jutri ob 16.30): Visoko – Kranjska Gora, Šobec Lesce – Velesovo, Britof – Bitnje dobrozasenci.si, Zarica Kranj – Niko Železniki, Bohinj – Polet in Preddvor – Škofja Loka.

Zmaga Muleju in Jeralovi

Tekaška serija Gorenjska, moj planet se je nadaljevala s tekom v Žirovnici.

Maja Bertoncelj

Žirovnica – Tek pod svobodnim soncem je v soboto v Žirovnico privabil 97 tekačev, od tega 74 v odraslih kategorijah. Štel je za tekaško serijo Gorenjska, moj planet.

Pri moških je bil po 10,7 kilometra prvi v cilju Janez Mulej (AK Radovljica, 37:55), ki je prehitel vodilnega v seriji Marka Florjaniča (ŠD Suhadole, 38:38) in tretjega Tomasa Wagnerja (39:19). Pri ženskah je zmagala Marjeta Jerala (Let's dance, 46:40) pred Andrejo Možina (46:45), tretja pa je bila Nives Skube (AD Olimpik, 48:11). V točkovanju serije Gorenjska, moj planet pri moških še naprej ostaja v vodstvu Florjanič, pri ženskah pa se je na prvo mesto povzpela Jerala.

Gorenjska, moj planet se seli na Bled, kjer bo 28. septembra dobrodelni tek Športni svet – dobrodelni Bled, skupno sedmi izmed devetih tekov v letošnji sezoni omenjene tekaške serije.

Trasa Teka pod svobodnim soncem je tekače vodila po poti kulturne dediščine Žirovnica, tudi mimo Prešernove rojstne hiše v Vrbi. / Foto: Gorazd Kavčič

Državna prvaka Planko in Dolinar Majdičeva

Bled – Triatlonski klub Trisport Kamnik je v soboto že tradicionalno organiziral triatlon, ki v Sloveniji privabi največ domačih in tudi tujih tekmovalcev. To je Triglav Triatlon Bled, na katerem je nastopilo okrog petsto tekmovalcev. Med drugim je potekalo tudi državno prvenstvo v olimpijskem triatlonu, ki je bilo odprtega tipa, zato so se našim triatloncem pridružili številni tuji. Absolutna zmagovalca in državna prvaka sta postala Simona Dolinar Majdič (TK Liko Inles Ribnica) pred drugo Moniko Peterka (ŠD 3Šport) in tretjo Katjo Hočevar (TK Ljubljana) ter Matevž Planko (TK Trisport Kamnik) pred drugim Klemnom Bojancem (TK Lajf) in tretjim Markom Mandičem (TK Utrip).

Na Bledu je potekal praznik triatlona tudi z državnim prvenstvom v olimpijskem triatlonu. / Foto: Primož Pičulin

Odbojkarji začeli evropsko prvenstvo

Ljubljana – Slovenija med 12. in 29. septembrom skupaj s Francijo, Nizozemsko in Belgijo gosti evropsko prvenstvo v odbojki za moške. Tekme najboljših reprezentanc, vključno s polfinalom, bo moč spremljati v Areni Stožice v Ljubljani. V prvem delu tekmovanja pri nas igra skupina C, v kateri so poleg Slovenije še Finska, Belorusija, Turčija, Rusija in Severna Makedonija.

Biatlonci za državne naslove

Rudno polje – Jutri, 14. septembra, bosta na Pokljuki državno prvenstvo v poletnem biatlonu in podpis Deklaracije o gostiteljstvu IBU svetovnega prvenstva v biatlonu, ki ga bo Pokljuka gostila leta 2021. Hkrati bo na Bledu odprtje uradne Informacijske točke svetovnega prvenstva. Start državnega prvenstva v poletnem biatlonu bo na Rudnem polju ob 10. uri.

Izbor mlade kmetice leta

Danes se bosta za laskavi naziv mlade kmetice leta potegovali tudi Andreja Bogataj s Spodnjega Brnika in Katarina Demšar iz Srednje vasi pri Poljanah.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Časopisno založniška družba Kmečki glas in tednik Kmečki glas bosta ob pomoči Mestne občine Slovenj Gradec, zavoda Spotur in Društva kmetic Mislinjske doline pripravila danes, v petek, v Slovenj Gradcu tekmovanje za mlado kmetico in mladega gospodarja leta. Med tremi kandidati za laskavi naziv ni nobenega Gorenjca, med sedmimi kandidatkami pa sta tudi dve z Gorenjskega – Andreja Bogataj s Spodnjega Brnika in Katarina Demšar iz Srednje vasi pri Poljanah. Da je sklepno dejanje izbora tokrat na Koroškem, je »kriva« aktualna mlada kmetica leta Marjeta Šteharnik iz Pameč, aktualni mladi gospodar leta je še vedno Matej Ržek z Gorenjega Brda, ki pa bo danes tudi dobil naslednika.

Andreja Bogataj s partnerjem Robertom

Katarina Demšar z možem Urbanom / Foto: Barbara Remec, Kmečki glas

Iz delavske družine na kmetijo

Ko smo Andrejo Bogataj obiskali aprila letos, smo članek naslovili Mati, kmetica, podjetnica in predsednica. Andreja namreč izhaja iz delavske družine v Idriji, od koder se je pred približno petnajstimi leti preselila na Gorenjsko, kjer skupaj s partnerjem Robertom Golcem kmetuje na kmetiji njegovih staršev na Spodnjem Brniku. Na kmetiji so pred dvajsetimi leti začeli s preusmeritvijo, najprej s pridelavo čebule, nato so dodali še česen, zelje, jagode, radič, cvetačo in endivijo; še zlasti so znani po česnu in jagodah. Goved redijo le nekaj glav, a še ta predvsem zato, da lahko na njivah zagotavljajo krogotok hranil. Pred trinajstimi leti so odprli tudi trgovino, v kateri ponujajo pridelke in izdelke z domače in okoliških kmetij; prodajajo pa tudi sadike jagod ter okrasnih rastlin in zelenjave.

Andreja, po izobrazbi univerzitetna diplomirana inženirka agronomije, je tudi mati dveh otrok – osnovnošolcev Nike in Andraža – in tudi prva predsednica letos ustanovljenega društva Gorenjski nagelj – društva kmečkih in podeželskih žena iz cerkljanske in šenčurske občine. Že drugi mandat je članica cerkljanskega občinskega sveta, aktivna pa je tudi v domačem gasilskem društvu.

Izpolnila željo svojih staršev

Katarina Demšar iz Srednje vasi pri Poljanah je izpolnila željo svojih staršev, da se kmetija z domačim imenom Pr' Čudet ohrani in razvija naprej. Skupaj z možem Urbanom, ki je zelo zavzet za kmetovanje, kmetuje na kmetiji, ki obsega trideset hektarjev, od tega je približno dve tretjini gozda, ostalo so obdelovalna zemljišča. Redijo petintrideset govejih pitancev, za vzrejo kupujejo teličke po Gorenjskem, zrejene pa prodajajo loški kmetijsko-gozdarski zadrugi. V zadnjih letih so imeli precej dela tudi v gozdu, kjer so odstranjevali posledice žledoloma in vetroloma ter čezmerne razmnožitve lubadarja. Iz sredstev za mladega prevzemnika kmetije so postavili silos in posodobili strojni park, v prihodnje pa bi radi povečali in posodobili hlev, da bi v njem lahko redili vsaj petdeset glav živine, in se v okviru dopolnilne dejavnosti ukvarjali tudi z izdelavo testenin.

Katarina, po izobrazbi magistrica hortikulture, se ob delu na kmetiji veliko posveča trem hčerkicam ter gospodinjskim opravilom, zelo rada pa obiskuje tudi kulinarične delavnice, ki jih prireja Društvo podeželskih žena Blegoš.

Določili bodo območje bivanja zveri

Cveto Zaplotnik

Kranj – Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec in minister za okolje in prostor Simon Zajc sta se prejšnji teden glede upravljanja z velikimi zvermi sestala s predstavniki lovske zveze, zavoda za gozdove, kmetijsko-gozdarske zbornice, sindikata kmetov, zveze društev rejcev drobnice, agencije za okolje in zavoda za varstvo narave. Dogovorili so se, da bodo vsi, ki jih zadeva to področje, predlagali rešitve in ukrepe za preprečevanje škod; ministrstvo za kmetijstvo je ob tem že predstavilo višjo podporo za izvedbo preventivnih ukrepov. Okoljsko ministrstvo bo imenovalo posebno skupino, sestavljeno iz predstavnikov stroke, ministrstev, kmetov, lovcev, občin in nevladnih organizacij, ki bo določila območje naravnega bivanja zveri. Kot je dejal minister Zajc, je cilj, kako ohraniti ugodno stanje populacije zveri in hkrati zagotoviti možnost bivanja na območjih, kjer prihaja do napada zveri na rejne živali.

Razpravljali so tudi o upravljanju s šakalom, ki ga bodo zaradi ugodnega stanja umaknili s seznama ogroženih zavarovanih živali, na katerem sta med drugim rjavi medved in volk. Šakal bo ostal zavarovana vrsta, a bodo z njim upravljali po predpisih, ki urejajo lovstvo.

Obiskali bodo sadjarske in mlečne kmetije

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj in Lokalna akcijska skupina (LAS) Gorenjska košarica pripravljata dve ekskurziji – 21. septembra z naslovom Od sadja do sadnih izdelkov in 28. septembra z naslovom Od senenega mleka do mlečnih izdelkov. Udeleženci si bodo v okviru sadjarske ekskurzije ogledali sadovnjak starih sort v Tunjicah, pridelavo in trženje jagod na kmetiji Pri Ropet v Volčjem Potoku, predelavo sadja v vino in kis na ekološki kmetiji Matevžuc na Lazah v Tuhinju, predelavo sadja v sadne sokove, žganje in v suho sadje na Matijovčevi kmetiji v Podbrezjah ter vzdrževanje in obrezovanje sadnega drevja in pridelavo jagod v drevesnici Zakotnik v Dorfarjah. Udeleženci »mlečne« ekskurzije pa si bodo ogledali pridelavo senenega kozjega mleka na kmetiji Pri Ropet v Volčjem Potoku, predelavo senenega mleka v mlečne izdelke na Odemsovi kmetiji v Predosljah, pašno rejo krav in vpliv reje na predelavo mleka na kmetiji Na Ravan na Cerkljanskem Vrhu ter inovativne rešitve pri sušenju sena na ekološki kmetiji Pr' Demšari v Martinj Vrhu. Prijave sprejemajo do 18. septembra na številki 04/280 46 28 (Manca) ali na elektronski naslov: manca.zaverl@kr.kgzs.si.

Usposabljanje za pridelavo in predelavo žit

Cveto Zaplotnik

Kranj – V okviru projekta Od pridelka do izdelka – dodana vrednost podeželju, ki ga izvaja Kmetijsko gozdarski zavod Kranj v sodelovanju z Biotehniškim centrom Naklo, Društvom kmečkih žena Kranj in Društvom žensk z dežele občine Radovljica, bodo prihodnji teden delavnice in predavanja na treh lokacijah: v sredo v Bohinju, v četrtek na Brezjah in v petek v Preddvoru. Na vseh treh lokacijah bodo predavanja o ponovnem uvajanju krušnih vrst žita v pridelavi, o tem, kako žitom »vdahniti« dodano vrednost, ter o izračunu lastnega pridelka in izdelka, v Bohinju pa bo še predavanje z naslovom Kvalitetna surovina – kvaliteten izdelek. Usposabljanja so brezplačna in so namenjena vsem, ki se želijo seznaniti s tehnologijo pridelave starih sort krušnih žit za predelavo v mlevske izdelke, z dopolnilnimi dejavnostmi s področja peke kruha in z ekonomiko pridelave in predelave. V Bohinju bodo predstavili tudi tehnologijo pridelave koruze bohinjske trdinke. Na vseh treh lokacijah se bo usposabljanje začelo ob 9. uri. V Bohinju bo prvo predavanje na kmetiji Pr' Andreju v Studorju in ostala v kulturnem domu v Stari Fužini, na Brezjah in v Preddvoru pa bodo vsa v kulturnem domu.

Sadje, zelenjava in mleko za šolarje

Z novim šolskim letom so v osnovnih šolah in zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami spet začeli izvajati šolsko shemo sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Šolska shema je ukrep Skupne kmetijske politike Evropske unije, s katerim želijo pri otrocih in mladostnikih povečati porabo sadja, zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov, jih spodbuditi k zdravemu prehranjevanju, jih seznaniti s kratkimi prehranskimi verigami in ekološkim kmetovanjem ter jih navajati k temu, da čim manj hrane zavržejo. Letos je za ta ukrep na razpolago 1,5 milijona evrov, od tega bo približno milijon evrov zagotovila Evropska unija, preostalo pa Slovenija iz državnega proračuna.

V šolski shemi vsako leto sodeluje skoraj devetdeset odstotkov osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, letos jih sodeluje 419. V šolah razdeljujejo sadje in zelenjavo, v polovici pa tudi šolsko mleko. V okviru tega ukrepa lahko otrokom kot dodatni obrok razdeljujejo več vrst svežega sadja in zelenjave, letno približno 460 ton sadja in 21 ton zelenjave, od sadja največ jabolk, hrušk, mandarin, jagod, kakija, češenj, orehov in lešnikov, od zelenjave pa največ korenja, paradižnika, paprike, redkvice, kumare in zelja. Poleg svežega sadja razdeljujejo tudi suho sadje ter kislo zelje in repo. Na leto razdelijo med otroke tudi približno 164 tisoč litrov mleka ter tudi veliko mlečnih izdelkov (navadnega jogurta, kislega mleka, kefirja, pinjenca in skute), ki pa morajo biti brez dodatkov – brez sladkorja, arome, sadja, oreškov, kakava ... Med šolo v naravi, ki poteka v centrih šolskih in obšolskih dejavnosti, učenci poleg sadja in zelenjave pokušajo tudi oljčno in bučno olje ter med in sir.

Šole se pri nabavi pridelkov in živil za šolsko shemo poslužujejo kratkih prehranskih verig, saj skoraj tretjino sadja in zelenjave ter skoraj polovico mleka nabavijo na kmetijah in v zadrugah. Približno osem odstotkov sadja in zelenjave je ekološkega, mleka pa kar četrtina.

Milijonska naložba v logistiko

1. stran

V skladiščnih prostorih je šest tisoč kvadratnih metrov površine namenjene skladiščenju na poličnih regalih in storitvam dodane vrednosti, pet tisoč kvadratnih metrov pa hitremu pretovarjanju in skladiščenju blaga velikih dimenzij. Skladišče zagotavlja tudi možnost hranjenja blaga pri temperaturnih režimih med dva in osem stopinj Celzija ter od 15 do 25 stopinj Celzija. Lokacija v prihodnje omogoča še nadaljnje širitve.

Kot zatrjujejo v Cargo-partnerju, pa investicija prinaša tudi nova delovna mesta. Po besedah direktorja podjetja Viktorja Kastelica namreč načrtujejo tudi več novih zaposlitev.

Foto: Primož Pičulin

Logistični center sta odprla Stefan Krauter, lastnik podjetja, in direktor Cargo-partnerja v Sloveniji Viktor Kastelic.

Med razlogi, da so se v avstrijskem logistu odločili za tako veliko investicijo v Sloveniji, poudarjajo odlično strateško lego brniške poslovne cone oz. celotne države. / Foto: Primož Pičulin

»Prva dva meseca sta namenjena preselitvi prostorov, od oktobra do konca letošnjega leta pa načrtujemo tudi okoli trideset novih delovnih mest, ki se bodo odprla zaradi investicije v poslovni coni,« je pojasnil Kastelic.

Med razlogi za 28 milijonov evrov vredno investicijo v letališki poslovni coni, pri Cargo-partnerju naštevajo odlično geostrateško lokacijo, bližino brniškega letališča, pristanišč v Kopru in Trstu, pomanjkanje tovrstnih modernih logističnih kapacitet v regiji in velik potencial za nadaljnji regionalni razvoj. Lastnik Podjetja Stefan Krauter pa poudarja tudi pomen zaupanja v ljudi in stabilno okolje.

Cargo-partner na globalni ravni ustvari več kot sedemsto milijonov evrov prometa in zaposluje več kot tri tisoč ljudi, v več kot tridesetih državah pa ima več kot 130 skladiščnih in poslovnih prostorov. V Sloveniji, kjer so prvo pisarno odprli prav na takratnem Aerodromu Ljubljana, so prisotni od leta 1996, prvo skladišče pa so zgradili leta 2003. Predlani so zabeležili 34 milijonov evrov prihodkov.

Spremenjena vloga informacijske tehnologije

Brdo pri Kranju – Danes na Brdu poteka 13. Osrednje združenje menedžerjev s področja informacijskih tehnologij. Osrednja tema dogodka je Spremenjena vloga informacijske tehnologije glede na nove potrebe družb po agilnih poslovnih modelih. Na konferenčnem dogodku podeljujejo že uveljavljeno priznanje IT menedžerjem za izjemne dosežke, poleg te pa tudi nagrado digitalna preobrazba leta, katere namen je krepiti zavest o pomenu digitalizacije v slovenskih podjetjih. Letos je podelitev nekaj posebnega, saj sta prejemnika nagrade dve ustanovi iz javne uprave. Nagradi sta bili prejšnja leta podeljeni predvsem gospodarskim subjektom, sporočajo organizatorji in navajajo, da bosta nagradi letos prejeli bolnišnica in še ena javna ustanova, ki sta z digitalizacijo korenito spremenili procese in delovanje ustanove.

KV Voitischek
Na **avstrijskem Koroškem** zaposlimo
voznika tovornih vozil m/ž
(LKW Fahrer)
Prevoz tovora poteka na vsakodnevni relaciji **CELOVEC - GRADEC - CELOVEC**. Pogoj je vozniško dovoljenje kategorij C, E in C95 ter osnovno znanje nemščine.
Mesečna plača **2.500,00 EUR** bruto (z dnevnicami).
Prosimo, javite se nam na:
kh@voitischek.com
oz. po telefonu na **+43 463 420 590**
www.voitischek.com

TOYOTA AUTOHAUS KINZEL
A-9020 Celovec / Klagenfurt I Völkermarkter Strasse 145
Telefon +43 463 322 31 0 I www.kinzel.at
posvečeni vam | vedno prijazni | družinsko vzdušje
V naši vrhunski mehanični delavnici zaposlimo
1 avtoservisnega tehnika (1 KFZ-Techniker)
1 avtokleparja m/ž (1 KFZ-Spengler)
Od vas pričakujemo:
• zaključeno poklicno izobrazbo • večletne delovne izkušnje
• samostojnost • izkušnje dela s tehničnimi pripomočki
• dobro poznavanje dela z računalnikom • sposobnost delati v timu
• vozniško dovoljenje kategorije B
Nudimo vam:
• delo za polni delovni čas – 38,5 ure/teden • prijetno delovno vzdušje
• uvajanje v delo • mesečno plačo po kolektivni pogodbi 2.540,70 EUR bruto, v primeru boljše kvalifikacije tudi več
G. Ferdinand Kinzel se veseli vaše vloge v nemščini, z življenjepisom in fotografijo, na: **f.kinzel@kinzel.at**

Razglasili »naj mladinski startup«

Predsednik Borut Pahor je priredil slovesnost ob razglasitvi naziva naj mladinski startup, ki ga podeljuje Pospeševalnik mladinskega podjetništva Ustvarjalnik.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Predsednik republike je na slovesnosti podelil nagradi za najboljšo globalno odgovorno idejo in najuspešnejše mladinsko zagonsko podjetje 2019. Obe nagradi je prejela Veronika Rožmanc, študentka oblikovanja iz Logatca, ki je zasnovala otroško igračo – šotor Oli. Na slovesnosti je svoja podjetja in podjetniške ideje predstavila prva generacija štipendistov Fundacije za ustvarjalne mlade. Deset najbolj perspektivnih mladih podjetnic in podjetnikov, katerih povprečna starost je 18 let, se lahko pohvali z vidnimi poslovnimi uspehi. Z inovativnimi in družbeno odgovornimi idejami dokazujejo, da podjetništvo nima starostne omejitve.

Fundacijo za ustvarjalne mlade je, skupaj z desetimi uspešnimi slovenskimi podjetji, lani ustanovil Pospeševalnik mladinskega podjetništva Ustvarjalnik. Namenjena je najbolj izstopajočim mladim pri nas, ki navdihujejo s svojimi inovativnimi in smelimi poslovnimi idejami. Vsako leto deset mladih z ambicioznimi obšolskimi projekti za obdobje enega leta prejme mesečno štipendijo, mentorsko ekipo in drugo potrebno podporo, da lahko udejanjijo svoje projekte. Med letošnjo deseterico so tudi trije z Gorenjskega. Ivan Kaštrun (Skiller) iz Tržiča je za svojega brata, ki ima downov sindrom, izdelal pripomoček za učenje smučanja, ki se pritrdi na smučarski čevelj in učencu pomaga izjemno hitro osvojiti pravilno tehniko. Povezal se je z Združenjem učiteljev in trenerjev smučanja v Sloveniji, pripravil predstavitveni dan z mladimi s posebnimi potrebami in učitelji smučanja ter navezal stike z distributerji smučarske opreme. Zaradi teh uspehov je bil sprejet na študij socialnega podjetništva na univerzi Watson v Koloradu v ZDA, od koder se je prek zaslona tudi javil na prireditev v predsedniški palači. Anže Meglič (Hedera) iz Srednje šole za strojništvo v Škofji Loki je že pri trinajstih letih izdelal svoj prvi CNC-stroj, kar mu je odprlo vrata v svet industrije. Šola mu nikoli ni predstavljala dovolj velikega izziva, raje je preskočil kakšen letnik in več časa preživel v svoji delavnici. Po odprtju lastnega podjetja in pridobitvi prvih večjih naročnikov še pred opravljeno maturo je danes na dobri poti, da postane zgled za vse mlade, ki želijo svoje veščine uporabiti za vir prihodka. Tretja štipendistka je Hana Bujanovič Kokot (Hestija), dijakinja Gimnazije Kranj, ki je kljub mladosti izdala že štiri knjige. Njena misija je, da za pisano besedo navduši svoje vrstnike, zaradi česar že vrsto let organizira literarne večere, tečaje kreativnega branja in pesniške natečaje. Ker je na lastni koži izkusila, kako težko je mladim prodreti na založniški trg, je letos ustanovila lastno založbo, ki neuveljavljenim avtorjem pomaga do knjižnega prvenca.

Marcher FLEISCHWERKE
V naši poslovni enoti v **Beljaku (Villach)** zaposlimo za vzdrževalna dela
električarja m/ž
oz. mehatronika m/ž
(Betriebselektriker/Mechatroniker)
Vaš profil:
• zaključena poklicna izobrazba kot električar, mehatronik itn.
• razumevanje načrtov delovanja strojev in električnih napeljav
• najmanj 5 let delovnih izkušenj v industriji
• dobro znanje nemščine
• sposobnost delati v timu in lojalnost
• analitično razmišljanje v primeru tehničnih motenj
• natančnost in samostojnost
• pripravljenost delati nadure
• vozniško dovoljenje kategorije B
Vaše delovne naloge:
• zagon in vzdrževanje proizvodnih naprav
• skrb za produktivnost proizvodnih naprav
• sodelovanje pri projektih optimiranja proizvodnje
Nudimo vam:
• delo za nedoločen čas v sklopu vrhunskega družinskega podjetja
• po potrebi nadaljnje izobraževanje na področju elektrotehnike oz. avtomatizacijske tehnike
• sodelovanje z mladimi, dinamičnimi in angažiranimi sodelavci
• skupno usklajevanje delovnega urnika
Plača:
Po kolektivni pogodbi, na osnovi polnega delovnega časa najmanj 2.000 EUR bruto/mesec, v primeru ustreznih delovnih izkušenj in kvalifikacije tudi več.
Če ste pripravljeni prevzeti ta izziv, se veselimo vaše vloge z vsemi potrebnimi podatki, življenjepisom in kopijami spričeval po e-pošti na: **daniela.dorrek@marcher.at**, **ga. Daniela Dorrek**.
www.marcher.at

Natovi predstavniki te dni tudi na Gorenjskem

Simon Šubic

Kranj – Slovenija od danes do nedelje gosti visoke predstavnike zveze Nato. Zasedanje bo potekalo na območju Ljubljane, spremljevalni program pa tudi na Gorenjskem in Obali. Med obiskom delegacij bodo policisti na določenih lokacijah ali trasi potovanj varovanih oseb izvajali kratkotrajne mobilne zapore prometa, so sporočili s policije. »Glede na dano situacijo bomo urejali promet tudi na vseh večjih križiščih. Varovanim osebam bomo zagotavljali čim bolj nemoten prehod, ostalim udeležencem v prometu pa normalno vključitev v promet,« pojasnjujejo.

Na posameznih cestnih odsekih bo zaradi dogodka veljala tudi prepoved prometa za tovorna vozila in skupin vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7500 kilogramov, in vseh vozil, ki prevažajo nevarno blago v cestnem prometu. Prepoved bo veljala danes od 12. do 18. ure ter v nedeljo od 8. do 10. ure in od 12. do 17. ure.

Policija poziva voznike, da dosledno upoštevajo odredbe policistov, ki bodo skrbeli za varnost v cestnem prometu. Poleg tega jih opozarja, da se morajo ob srečanju policijskih vozil za spremstvo varovane kolone, ki so označena z rdečimi in modrimi lučmi, ustaviti, se po možnosti umakniti z vozišča in varovani koloni omogočiti neoviran in prost prehod. Vožnjo lahko nadaljujejo takoj, ko mimo zapelje zadnje policijsko vozilo, označeno z rdečo in modro lučjo oziroma ko to dovolijo policisti na terenu. Priporočajo tudi, da se na pot odpravite prej kot običajno, vožnjo pa prilagodite razmeram na cestah.

Izločali vinjene voznike in neustrezna tovorna vozila

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v sredo iz prometa izločili tri vinjene udeležence prometa – kolesarja in dva voznika osebnih vozil. Kolesarju so izmerili 0,74 mg/l alkohola v izdihanem zraku, voznikoma pa 0,35 in 0,52 mg/l alkohola.

Do odprave nepravilnosti so policisti v sredo iz prometa izločili tudi štiri tovorna vozila, ki so prekoračila največjo dovoljeno skupno maso od deset do dvajset odstotkov. Kontrole tovornih vozil so izvajali v Šenčurju, Naklem in na gorenjski avtocesti. Nepravilnosti pri štirih tovornih vozilih so prometni policisti ugotovili tudi že dan prej. Dvakrat je šlo za prekoračitev teže od dvajset do trideset odstotkov dovoljene skupne mase, enkrat za nepravilno pritrjen tovor, v enem primeru pa za vozilo z napakami na krmilnem mehanizmu in vgrajenimi nehomologiranimi deli. Takšne nadzore bodo policisti še nadaljevali.

Sumljivi pobiralci prostovoljnih prispevkov

Simon Šubic

Lesce – Policisti so v sredo v Lescah na podlagi prejete prijave preverjali zbiranje prostovoljnih prispevkov s strani tujcev. Oseb sicer niso izsledili, kljub temu pa opozarjajo na previdnost pri izročanju prispevkov, predvsem kadar so zbiralci tujci. Tujci prispevke najpogosteje nedovoljeno zbirajo na parkiriščih trgovskih centrov in pod pretvezo, da so za gluhoneme ali otroke. Ljudem pri tem v podpis običajno ponujajo tudi popisni list.

Na interventno številko 113 so gorenjski policisti ta mesec sprejeli že pet takih prijav. Šlo je za lokacije Zlato polje in center Kranja, Spodnji Plavž na Jesenicah in Bled. Osebe so izsledili v treh primerih, v enem pa je imela oseba dovoljenje za zbiranje prispevkov.

Na Kredarici si je poškodoval nogo

Kredarica – V sredo dopoldan si je blizu doma na Kredarici planinec poškodoval nogo. Gorski reševalci iz Mojstrane so ga skupaj z dežurno ekipo na Brniku s helikopterjem prepeljali v jeseniško bolnišnico. Istega dne zvečer pa se je v gozdu nad Nemškim Rovtom izgubilo enajst planincev. Gorski reševalci iz Bohinja so jih našli in nepoškodovane prepeljali v dolino.

Podjetja spet tarče »hekerjev«

Policija je v zadnjih tednih obravnavala že več primerov spletnih prevar, katerih tarče so bila slovenska podjetja. Na Gorenjskem so obravnavali tri primere računalniške kriminalitete.

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski kriminalisti so v zadnjih dveh tednih obravnavali tri kazniva dejanja s področja računalniške kriminalitete, kjer so bila tarče podjetja, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Gre za kazniva dejanja tipa »Man-in-the-middle« in kripto virus, so razložili. Na novi pojav t. i. direktorskih prevar, pri katerih goljufi v imenu direktorja običajno računovodstvu družb pošiljajo (lažna) elektronska sporočila z navodili o nakazilu več deset tisoč evrov na transakcijski račun v tujini, so opozorili tudi z generalne policijske uprave. Poleg gorenjskih podjetij so bila namreč v zadnjih tednih tarče tovrstnih prevar tudi podjetja z območja Ljubljane, Maribora in Nove Gorice, ki so bila skupno oškodovana za več kot 300 tisoč evrov. Podjetja, ki sumijo, da so tudi sama postala tarče spletnih goljufov, naj o tem takoj obvestijo svoje banke in policijo, svetujejo.

Spletni goljufi so v zadnjih dveh tednih več podjetij z območja Kranja, Ljubljane, Maribora in Nove Gorice oškodovali za skupno 300 tisoč evrov. / Foto: Primož Pičulin

Posodobitve so nujne

Na PU Kranj pojasnjujejo, da je v prvem primeru (Man-in-the-middle) storilec napadel kot vmesni člen med komunikacijami, ki sta jih imeli dve podjetji, in kot posrednik prestrezal oziroma pridobival podatke. Oškodovani družbi je potem poslal tako sporočilo, da je ta verjela, da ga pošilja tuje podjetje, s katerim so poslovno sodelovali. A kasneje se je izkazalo, da je bil v sporočilu spremenjen transakcijski račun, napadena družba pa je bila zato oškodovana za višji znesek.

»Zaščitite svoje delovno omrežje, na sistem pa namestite ustrezna varnostna orodja in ga posodabljajte. Zlasti ranljivi so lahko operacijski sistemi, ki se ne posodabljajo več in so brez ustrezne zaščite,« opozarjajo na PU Kranj. Ko naslovnik odgovarja na pošto, naj pazi, komu jo pošilja, poudarjajo: »Ne odgovarjajte avtomatično. Preverite podatke elektronskega naslova, torej da je prejemnik dejansko tudi pošiljatelj, in ne nekdo drug. Bodite pozorni na podrobnosti, zlasti pred izvedbo finančnih transakcij in odobritev plačil.«

V drugih dveh primerih so gorenjski kriminalisti obravnavali vdor v računalniški sistem s kripto virusom. Gre za blokado dostopa do podatkov in onemogočanje poslovanja. »Izsiljevalski virusi se večinoma širijo preko okuženih priponk v elektronski pošti. Ob odprtju okužene priponke se zažene virus, ki zašifrira vse dokumente na računalniku in onemogoči njihovo rabo. Priponka je lahko izvršilna datoteka tipa .exe, .vbs ali .js, lahko pa že celo navadna besedilna datoteka tipa .doc ali .xls. Zavarujte se tako, da v nastavitvah preprečite samodejno odprtje datotek in da ne odpirate datotek neznanih pošiljateljev,« so še razložili na PU Kranj.

Lažna pošta direktorja

Pri t. i. direktorskih prevarah pa storilci preko javno dostopnih podatkov na spletu poiščejo družbo ali organizacijo, nato pa najpogosteje na elektronski predal tajništva ali računovodstva pošljejo lažno sporočilo. V njem se predstavijo kot direktorji družb, pri čemer prejemnike skušajo prepričati, da opravijo nakazilo denarja na določen transakcijski račun v tujini. Prav tako prosijo za preverjanje trenutnega stanja finančnih sredstev na računu družbe in možnosti takojšnjega plačila, pri čemer posredujejo vse potrebne podatke prejemnika nakazila. Največkrat gre za transakcijski račun fizične ali pravne osebe v Veliki Britaniji in Španiji. Imetniki bančnih računov so t .i. denarne mule, ki nakazan znesek praviloma takoj dvignejo in po drugi denarni poti, navadno z nakazilom preko plačilnega sistema Western Union, prenakažejo goljufom, določen znesek pa obdržijo kot provizijo za opravljeno storitev. Ker ti plačilni sistemi ne omogočajo popolnega sledenja denarnim transakcijam, je lahko na ta način sled za denarjem izgubljena, pojasnjuje policija.

Ob prejetju sumljivega elektronskega sporočila o nakazilu denarja na policiji svetujejo, da preverite elektronski naslov pošiljatelja, ki je običajno podoben direktorjevemu. Storilci elektronsko sporočilo priredijo na način, da se v glavi sporočila izpiše pravo direktorjevo ime in priimek, pri ogledu zaglavja (podrobnosti o pošiljatelju) pa je razviden elektronski naslov, ki dejansko ni direktorjev oziroma je lažen, običajno pa vsebuje besede (domene) mobile-cable.com, naver.com, zoho.eu, aol.com ali aol.de. Pristnost vsebine elektronske pošte tudi preverite pri odgovornih osebah v družbi in ugotovite, ali sploh obstaja podlaga za tovrstno nakazilo pri odgovornih osebah, še svetujejo na generalni policijski upravi.

V kovčku tihotapil heroin

Letališki policisti na Brniku so v začetku tedna pri izvajanju mejne kontrole državljanu Srbije zasegli večjo količino heroina.

Simon Šubic

Brnik – V ponedeljek zvečer je na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana z letalom iz Turčije pripotoval državljan Srbije, pri katerem so se policisti odločili izvesti temeljito kontrolo. Pri tem so v prirejeni dvojni steni potovalnega kovčka našli okoli štiri kilograme težko embalažo, v kateri je bil heroin.

Odkriti štirje kilogrami heroina bi na črnem trgu pri prodaji »na veliko« dosegli ceno med šestdeset in osemdeset tisoč evri, pri ulični prodaji pa še bistveno več, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Brniški policisti so sicer tujcu zaradi suma storitve kaznivega dejanja odredili pridržanje po predpisih o kazenskem postopku, po izvedenih aktivnostih kriminalistov Sektorja kriminalistične policije kranjske policijske uprave pa so ga s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika kranjskega okrožnega sodišča. Srbu grozi do deset let zapora.

Foto: PU Kranj

Heroin je bil skrit v dvojnem dnu potovalnega kovčka.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Do velikih ciljev hodiš z glavo

V torek je izšel knjižni prvenec Petre Vladimirov z naslovom Evforija, v katerem je mojstrsko prepletla pripoved o svoji izkušnji z 233-kilometrske ultratekaške preizkušnje v Andori z zgodbo o šestdnevnem pohodu mladostnikov Vzgojnega zavoda Kranj na morje.

Mateja Rant

Petra Vladimirov je julija letos skupino mladih iz Vzgojnega zavoda Kranj že peto leto zapored peš popeljala na dobrih 170 kilometrov dolgo pot od Kranja do Pirana. »Želim, da tudi naši otroci dobijo občutek, da so sposobni narediti nekaj velikega, posebnega, in jim je še v posebno zadoščenje, ko njihov dosežek na tak način prepoznavajo tudi drugi,« se Petra Vladimirov pri pogovoru o knjigi, v kateri je na slikovit način opisala svojo izkušnjo s tekaške tekme v Andori in jo prepletla z zgodbo o pohodu Alpe-Adria, ves čas vrača k svojim »mulcem«, kot ljubkovalno imenuje svoje varovance iz Vzgojnega zavoda Kranj. Knjigo je namreč posvetila prav njim, torej vsem, ki so že ali še bodo peš premagali pot do morja na pohodih Alpe-Adria. »Pomembno se mi je zdelo, da izkušnjo otrok, ki so v družbi pogosto prezrti, postavim ob bok oziroma jo izenačim s tako ekstremnim podvigom, kot je tekaška tekma Evforija v Andori. Zato to ni toliko moja zgodba kot zgodba o tem, da zmorejo tudi oni.«

Petra Vladimirov / Foto: Primož Pičulin

Svojo pripoved Petra Vladimirov začne z Evforijo, 233-kilometrsko tekaško preizkušnjo prek andorskih Pirenejev, ki velja za eno najtežjih na svetu. V družbi partnerice Žane Andreeve se je omenjene tekme udeležila že leta 2017, a jo je morala zaradi zloma noge zaključiti predčasno. Vrnili sta se že leto kasneje in tako je nastala zgodba o Evforiji, ki pa se že zelo hitro preplete z zgodbo o pohodih Alpe-Adria, saj je ves čas ugotavljala, da so občutki, ki jih mladi doživljajo ob pohodu k morju, zelo podobni njenim ob ekstremnih tekaških podvigih. »Tudi sama sem ob pogledu z nekega grebena pomislila prav to, kar je na pohodu izrekel Aleks: O groza, vse to še moramo premagati. Na začetku imaš namreč občutek, kako je vse ogromno, neobvladljivo, zdi se ti skoraj nemogoče, da bi izpeljal, kar si si zadal,« je priznala Petra Vladimirov. A tako, kot je prigovarjala sebi in Žani Andreevi, ko sta se na Evforiji soočali s krizami, je spodbujala tudi Aleksa: »Ko imaš velike cilje, nikoli ne smeš gledati celote, razmišljati moraš korak za korakom.« Z besedami španskega kolega s tekme v Andori pa je potolažila Nušo, ko je obupavala na pohodu do morja: »Povedal mi je namreč, da ni nič hudega, če me bolijo noge, saj se hodi z glavo.« Med Evforijo in pohodom na morje je našla še mnoge druge stične točke, od izgubljanja na brezpotjih do razmišljanj, da bi odnehal. In vse to v knjigi ves čas spretno prepleta. »Dogajanje prehaja iz zgodbe v zgodbo, ta pa naposled postane ena sama: korak za korakom vsak zmore vse in vsak ima svojo Evforijo,« so zapisali ob knjigi.

Mladi pohodniki na cilju na slovenski obali / Foto: osebni arhiv

In prav to je s knjigo želela sporočiti tudi mladim iz Vzgojnega zavoda Kranj, je poudarila. »Delo je poklon otrokom in mladostnikom, katerih možnosti so omejene, saj jih družba kljub načelni strpnosti pogosto prezre in odrine na rob. Želim, da se o njih berejo dobre zgodbe, zgodbe o uspehu, kar ta gotovo je.« Kot opaža, se namreč ti otroci težko potrjujejo v sistemu, v katerem je poudarek na odličnosti, povsod moraš biti prvi, nujno je imeti čim več interesnih dejavnosti. »Naši otroci tu odpadejo, po teh kriterijih so redkokdaj odlični.« Zato je po njenem še toliko pomembnejše, da dosežejo svoje male »evforije«, pa naj bo to z udeležbo na Ljubljanskem maratonu ali na pohodu do morja. »Hoja je primarna, ni se je treba učiti, to zna vsak, zato jim je tako blizu,« je razložila, zakaj jih ni težko navdušiti za pešačenje do morja. Ob tem pa jim ponuja veliko zadoščenje, da zmorejo, da je tudi njim uspelo.

S tekaške preizkušnje v Andori / Foto: arhiv AUTV

Prepričana je, da so pri vsakem človeku razlogi za ekstremne podvige zelo intimni. »Pri meni je bilo mogoče to, da sem bila še kot otrok operirana na kolkih in sem bila več mesecev v mavcu. Od takrat imam v sebi to osnovno potrebo po gibanju; rada sem zunaj, v naravi, rada imam vonj narave.« Priznala je, da ji je bilo na Evforiji občasno tako težko, da se je spraševala o smislu tega početja. »Dobesedno se srečaš s samim seboj, ostaneš 'gol' pred samim seboj in drugimi.« Evforija ne velja za eno najtežjih tekaških preizkušenj zaradi dolžine, saj so nekatere tekme še precej daljše, ampak zaradi velikih vzponov in spustov ter številnih brezpotij na višini od dva do tri tisoč metrov, je razložila Petra Vladimirov. »Ta tekma je tako tudi velika psihološka preizkušnja, zato ob prihodu v cilj dobesedno občutiš evforijo. V cilj sva pritekli, pa čeprav sva se še malo pred tem komaj premikali,« je opisala občutke na Evforiji. In prav taki občutki prevevajo tudi mlade ob prihodu na morje, je poudarila. A kot je zapisala v knjigi, cilj je le poslednje dejanje v nizu mnogih, prazno samo po sebi. Z vso veličino ga napolni opravljena pot.

Pogovor

Gasilec Jožef Šiler iz Zbilj je letos postal častni občan občine Medvode. **stran 18**

Zanimivosti

V Medenem vodniku Kaje Pogačar recepti z medom znanih kuharskih šefov **stran 19**

Multikulti

Brazilka Rosangele Rodrigues, za domače Nany, že osemnajst let živi na Gorenjskem. **stran 20**

Od petka do petka

Foto: Gorazd Kavčič

Slovenskemu kandidatu za evropskega komisarja Janezu Lenarčiču je bil dodeljen resor kriznega upravljanja.

Premier Marjan Šarec je v ponedeljek sklical vrh koalicije, naslednji dan pa se je odpravil v Rusijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik Borut Pahor je skupino slovenskih intelektualcev razočaral z neprimerno izjavo na zadnjem Blejskem strateškem forumu. / Foto: Primož Pičulin

Pahorja pozvali k odstopu

Kandidat za evropskega komisarja Janez Lenarčič je ta teden izvedel, kateri resor mu bo pripadel v prihodnji Evropski komisiji. Skupina intelektualcev predsednika Boruta Pahorja poziva k odstopu.

Simon Šubic

Lenarčiču krizno upravljanje

Nova predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen je v torek sporočila, da bo slovenski komisarski kandidat Janez Lenarčič v bodoči Evropski komisiji vodil resor za krizno upravljanje, ki med drugim vključuje humanitarno pomoč in civilno zaščito. Odzivi slovenske politike so mešani. Medtem ko v koalicijskih strankah LMŠ in SD ocenjujejo, da je dodeljen resor pomemben in ambiciozen, pa v drugih dveh koalicijskih strankah DeSUS-u in SMC-ju nad resorjem niso ravno navdušeni in ga ocenjujejo kot manj pomembnega. Tudi premier Marjan Šarec ocenjuje, da gre za dober resor, ki razpolaga s precej velikim proračunom. V naslednji finančni perspektivi je namreč za resor predvideno enajst milijard evrov (zdaj sedem milijard evrov). V opoziciji večinoma pravijo, da z dodeljenim resorjem ne moremo biti zadovoljni, presenetil pa je prvak SDS Janez Janša z oceno, da resor »ni nepomemben in tudi ni lahek, to je dejstvo, je pa hkrati daleč najbolj nehvaležen resor, zato ga nihče ni maral«. Sploh, ker bo zaposlen z najbolj kontroverznimi evropskimi problemi, kot so posledice migracij, je dodal.

Koalicija o proračunu

V ponedeljek je na Brdu pri Kranju potekal koalicijski vrh. Glavna tema sta bila proračuna za leti 2020 in 2021. Po koncu razprave so ponovili zavezo, da želijo s proračunsko porabo v prihodnjih dveh letih slediti fiskalnemu pravilu. Finančni minister Andrej Bertoncelj je tako pojasnil, da je zgornja meja izdatkov določena, dokončno pa bo vlada v luči ohlajanja domačega in svetovnega gospodarstva proračunske dokumente potrdila po objavi najnovejših gospodarskih napovedi. Urad RS za makroekonomske analize in razvoj je svoje najnovejše napovedi za prihodnji dve leti predstavil že včeraj, vlada pa bo naslednji teden potrjevala predloga proračunov in ostalih proračunskih dokumentov za leti 2020 in 2021. Te mora sicer v državni zbor poslati do 1. oktobra. Podpora Levice, ki zahteva ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, prihodnjima proračunoma ni zagotovljena. Usklajevanje med Levico in koalicijo glede ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja je sicer napovedano za danes.

Dvodnevni obisk v Rusiji

Slovenski premier Marjan Šarec je bil ta teden na dvodnevnem obisku v Rusiji, obiska v Moskvi pa se je udeležila tudi močna gospodarska delegacija. Srečal se je tudi s predsednikom ruske vlade Dmitrijem Medvedjevim, s katerim sta – tako Šarec – govorila predvsem »o prihodnjih vlaganjih slovenskih podjetij v Rusiji in obratno«. Blagovna menjava trenutno znaša okoli 1,16 milijarde evrov in se je lani okrepila za devet odstotkov, Medvedjev pa podobne rezultate pričakuje tudi letos. Premierja sta spregovorila tudi o Mercatorju. Kot je dejal Šarec, Slovenija ne bo nasprotovala prevzemu Mercatorja v Fortenovo, pogoj pa je, da ostanejo slovenski dobavitelji znotraj sistema. Medvedjev pa je predstavil pričakovanje, da bo slovenska vlada odigrala svojo vlogo pri reševanju vprašanja Agrokorja in s tem tudi Mercatorja.

Pahorja pozivajo k odstopu

Skupina 28 intelektualcev je ta teden zaradi izjave, da Turčija in Ukrajina ne moreta računati na polnopravno članstvo v Evropski uniji, predsednika republike Boruta Pahorja pozvala k odstopu. Kot so zapisali v pismu, ki so ga med drugim podpisali Slavko Splichal, Boris Vezjak, Svetlana Slapšak, Niko Toš, Maca Jogan, Vlado Miheljak in Rudi Rizman, si je Pahor na minulem Blejskem strateškem forumu privoščil »neprimerno, nerazumno, ksenofobno ter za Slovenijo objektivno politično in diplomatsko izjemno škodljivo izjavo«. Po njihovi oceni Pahor s svojimi izjavami prispeva k vse manjši verodostojnosti slovenske zunanje politike, morda pa Slovenija tudi zaradi tovrstnih stališč ni dobila mesta komisarja za širitev v Evropski komisiji. Okarali so ga tudi, da je »namesto odgovornega, spoštljivega in dostojanstvenega opravljanja najvišje državne funkcije raje izbral populistične nastope po zgledu Trumpa, Johnsona ali Salvinija«. Če Pahor ne bo odstopil, pozivajo državni zbor, da zoper njega sproži ustavno obtožbo, saj je z izjavo na Bledu prekoračil svoje pristojnosti, ki so mu dane z ustavo.

Milijonsko sedmico vplačali v Grosupljem

Slovenija je ta teden dobila novega milijonarja. V igri Loto so namreč v nedeljo izžrebali sedmico, vredno dobrih 4,5 milijona evrov. Srečni dobitnik je zmagovalni listek vplačal v Grosupljem.

Slovenci v zamejstvu (711)

Avstrijci drugič odlikovali Lovra Sodjo

Jože Košnjek

med sosedi

Pretekli teden je avstrijska veleposlanica v Sloveniji mag. Sigrid Berka v imenu predsednika Republike Avstrije Aleksandra Van del Bellna z visokim avstrijskim odlikovanjem zlatim častnim znakom za zasluge za Republiko Avstrijo odlikovala profesorja Lovra Sodjo. Ta upokojeni profesor flavte, baletni plesalec in pevec, ki sam pravi zase, da je po naravi trmast, saj so njegovi predniki Kraševci in Bohinjci, je eden redkih Slovencev, ki je prejel odlikovanje Republike Avstrije že drugič. Leta 2005 je bil Lovro Sodja odlikovan z avstrijskim častnim križem za znanost in umetnost.

Je človek spoštovanja vredne delavnosti in vztrajnosti. V koroško stvarnost in v sodelovanje med Slovenijo in Koroško oziroma Avstrijo se je dejavno vključil v začetku osemdesetih let, ko je na Slovenski glasbeni šoli na Koroškem začel učiti flavto, od leta 1986 do leta 1997 pa je bil pedagoški vodja šole. Večkrat na teden se je, ne glede na vreme, vozil čez mejo k sosedom in tam predvsem slovensko, pa tudi nemško govoreči mladini razdajal svoje bogato glasbeno znanje. Leta 2005 je bil izvoljen v upravni odbor Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva v Ljubljani. Od leta 2011 naprej je tudi njegov predsednik. Društvo, ki je leta 2017 praznovalo 25-letnico delovanja, je že več let uspešen organizator koroških oziroma avstrijskih kulturnih dni v Ljubljani, pri čemer sodeluje z avstrijskim veleposlaništvom v Ljubljani in Avstrijskim kulturnim forumom.

Lovro Sodja je v torek v ljubljanskih Križankah predstavil svojo novo, že tretjo knjigo z naslovom Enotni slovenski kulturni prostor v besedi in sliki. V zborniku je zbral 1550 člankov in sporočil, ki so bili na temo enotnega slovenskega kulturnega prostora objavljeni med letoma 1957 in 2019 in jih je napisalo skoraj petdeset novinarjev in fotografov. Sam Lovro Sodja je za različne medije napisal 449 člankov. Med 63 omenjenimi časniki je tudi Gorenjski glas.

Avstrijska veleposlanica v Sloveniji mag. Sigrid Berka in odlikovanec Lovro Sodja / Foto: Avstrijsko veleposlaništvo v Ljubljani

Lovro Sodja na različne načine pospešuje in bogati sodelovanje med Koroško oziroma Avstrijo in Slovenijo: kot organizator srečanj in strokovnih ekskurzij ali kot pisec člankov za medije v Sloveniji, na Koroškem in tudi v sosednji Italiji. Najdemo ga med organizatorji tekmovanj mladih glasbenikov, pa tudi gostovanj avstrijskih umetnikov pri nas, saj je sam po letu 1962 kot plesalec in pevec ljubljanskega Baleta in Opere nastopal na avstrijskih odrih. Sam pa dodajam še nekaj: spoštovani Lovro Sodja je zvest bralec našega Gorenjskega glasa.

Po svetu

Meje proti revnim

Vloga meja se spreminja. V komunističnih državah so meje preprečevale državljanom izhod iz države. Danes pa imajo v državah bogatega Zahoda meje predvsem to funkcijo, da onemogočajo vstop revnih pribežnikov ...

Miha Naglič

Vse več mejnih zidov

Razlike med nekdanjimi in sedanjimi vlogami meja nam lepo razloži ameriški politični geograf Reece Jones, profesor Univerze na Havajih in avtor knjige Nasilne meje, ki jo imamo tudi v slovenskem prevodu. Kako je torej (bilo) z razmejitvami med ljudmi? »Nastanek sodobnih političnih meja sovpada z nastankom sodobne kartografije in sodobnih zemljevidov, ki lahko svet predstavijo s ptičje perspektive. Najzgodnejše z zemljevidom določene politične meje se pojavijo v Evropi, večina preučevalcev pa jih povezuje s tridesetletno vojno med letoma 1618 in 1648. Kot posledica te vojne so države začele uporabljati zemljevide, da so se dogovorile o medsebojnih mejah. A tudi takrat je šlo le za črto na zemljevidu, ki je redko označena tudi na terenu, saj vladarjev ni skrbelo gibanje ljudi iz kraja v kraj. Bolj so jih skrbeli napadi in vdori vojska na njihovo ozemlje. Pojav zidov, zgrajenih na političnih mejah, pa je pravzaprav star 30 ali 40 let. S kolegico sva ugotovila, da je bila ob koncu prve svetovne vojne na svetu le peščica obmejnih zidov. V času hladne vojne jih je sicer bilo nekaj zgrajenih, večinoma v Evropi, a celo tako pozno kot leta 2000 je bilo na svetu le okoli 15 obmejnih zidov in nekatere od njih so v tistem obdobju rušili, kot recimo Berlinski zid. V zadnjih 19 letih pa je njihovo število močno naraslo. Danes je tako več kot 70 obmejnih zidov. Ravno danes sem prebral, da Ekvatorialna Gvineja namerava zgraditi zid na meji s Kamerunom. Tri četrtine zidov so torej zgradili v zadnjih 20 letih. Razlog je v tem, da države danes bolj skrbi gibanje ljudi, civilistov, ki se premikajo iz kraja v kraj v iskanju dela in varnosti, kot pa vojaški napadi, ki jih bodeča žica ne more zaustaviti. Zidovi so tako postali močan simbol želje držav, da revnim ne dopustijo vstopa na njihovo ozemlje.« Razlike so tudi v vrstah migracij. »Vsaka meja in vsaka migracija ima seveda svoje specifične značilnosti. Razlog, zaradi katerega ljudje zapuščajo Sirijo, je drugačen od razloga, zaradi katerega zapuščajo Mehiko. Vseeno pa so podobnosti med gibanjem Sircev in gibanjem ljudi iz Hondurasa in Salvadorja na poti v ZDA, ko govorimo o bežanju pred nasiljem. Številne vlade po svetu demonizirajo priseljence in jih obravnavajo kot grožnjo njihovi ciljni destinaciji, zanimivo pa je, da večina raziskav o učinku priseljencev v različnih državah ugotavljajo, da pravzaprav koristijo državam, ki jih sprejmejo. Imajo pozitiven gospodarski učinek. Praviloma v prvem letu ali dveh po tem, ko priseljenska skupina pride v neko državo, mora ta resda plačati nekaj denarja, da jih izobrazi, nastani in jim zagotovi zdravstveno oskrbo. A že po nekaj letih se priseljenci znajdejo v novi družbi in začnejo prispevati v njeno gospodarstvo, s tem ko nakupujejo v trgovinah, hodijo v restavracije, uporabljajo storitve. Gledano v celoti je gospodarski učinek priseljevanja pozitiven. Državam koristi, da sprejmejo več ljudi. Tako je bilo v ZDA v zadnjih 40 letih in tudi v Evropi. Nemčija je recimo leta 2016 sprejela veliko beguncev, kar ji gospodarsko koristi, medtem ko se druge države za to niso odločile. Ker številne evropske države nudijo socialno zaščito, pri čemer je stopnja rodnosti nizka, prebivalstvo pa se stara, je očitna rešitev težave dovoliti revnim delavcem iz drugih držav, da pridejo in prispevajo h gospodarstvom ter tako vzdržujejo sistem, ki ga imajo te države. Tudi iz zgolj ekonomskega vidika je zato odločitev zavrniti priseljence nerazumna ...« (Vir: Boris Vasev, MMC RTV SLO) Se strinjate? Vem: eni se, drugi ne.

Novo okoli nas

Omenimo še tri od dogodkov, ki so se zgodili onstran slovenskih meja, a ne daleč. Tudi Sarajevo je kot zadnja od balkanskih prestolnic dočakalo svojo prvo »parado ponosa«; paradiralo je okrog tri tisoč spolno drugačnih, med njimi tudi veleposlanik ZDA v BiH. Rusija in Ukrajina sta si izmenjali sedemdeset ujetnikov, kar je korak v smer miru. Mali grški otok Tilos je postal prvi energetsko samooskrbni otok v Sredozemlju – s stoodstotno obnovljivimi viri energije, s kombinacijo vetrne in sončne energije ...

In daleč od nas

Pa še tri iz bolj oddaljenega sveta. Papež Frančišek je med turnejo po revni JV Afriki s svojim obiskom počastil tudi slovenskega rojaka Pedra Opeko. Predsednik Trump je prekinil pogajanja z afganistanskimi talibani, ki so tudi med pogajanji nadaljevali napade in ubili ameriškega vojaka. »Rajske« Bahame je opustošil orkan Dorian; turisti so odšli, domačini bi šli za njimi, a ne gre kar tako ...

Plakat za predstavitev knjige Nasilne meje, ki jo je napisal Reece Jones. Na plakatu je tabla, ki svari pred begunci na cesti. / Foto: Wikipedija

Ena največjih »parad ponosa« se je zgodila v Sao Paulu, Brazilija, 4. 5. 2014. To nedeljo (8. 9.) je svojo parado dočakalo tudi Sarajevo ... / Wikipedija

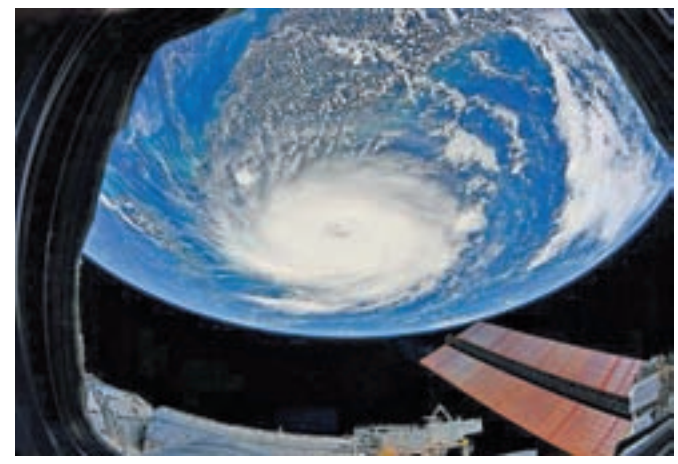

Pogled na orkan Dorian z Mednarodne vesoljske postaje (ISS), 2. 9. 2019. Od daleč je videti čisto simpatičen, od blizu pač ne. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (38)

Obšolske dejavnosti

Ivka Sodnik

Meseca septembra se učenci v šolah odločajo tudi o tem, katere in koliko interesnih dejavnosti bodo obiskovali. Večina šol si prizadeva, da bi jih ponudili čim več, da bodo imeli otroci veliko izbire in lahko našli področje, ki jih veseli in zanima. Šolski in vzgojni strokovnjaki svarijo, naj otroci izberejo le eno ali dve interesni dejavnosti, da ne bodo preveč obremenjeni s popoldanskimi aktivnostmi. Vedoželjni otroci, predvsem mlajši, ki še zelo radi hodijo v šolo in jih vse zanima, pa bi se najraje vpisali v tri, ali celo pet krožkov. Tudi starši, ki zaradi službenih obveznosti potrebujejo popoldansko varstvo, so najbolj zadovoljni in pomirjeni, če vedo, da so njihovi otroci varno spravljeni po krožkih ... Zato pričakujejo od šol, da ponudijo učencem čim bolj pestro, in če je le mogoče, brezplačno ponudbo obšolskih dejavnosti. Tudi vodstva šol nagovarjajo učitelje, naj poleg pouka prevzamejo še vodenje vsaj ene interesne dejavnosti, da bodo starši zadovoljni in se bo povečal ugled šole v javnosti. To prizadevanje ni brez osnove, saj imajo otroci v resnici zelo različne interese in so veliko bolj motivirani za delo v krožkih, ki so jih prostovoljno izbrali in niso pod pritiskom ocenjevanja. Tudi starše lahko razumemo, da želijo s pomočjo šole poskrbeti za popoldansko varstvo otrok. Nič ni torej narobe, če posamezna šola ponudi dvajset ali celo več interesnih dejavnosti in imajo učenci pestro izbiro. Večina učiteljev rada prevzame vodenje krožkov, saj v njih prav tako kot učenci lahko uresničujejo svoje posebne interese in pokažejo dodatna znanja in sposobnosti. To dodatno delo je sicer skromno plačano, vendar jim prinese dodatne točke pri napredovanju v strokovne nazive. Šolske interesne dejavnosti, če jih vodijo domači učitelji, so praviloma brezplačne, saj jih financira država. Starši morajo povrniti zgolj stroške potrebnega materiala, če je dejavnost takšna, da presega zmožnosti šole. Izjema pa so krožki, ki jih vodijo zunanji izvajalci in jih je treba plačati. To so večinoma treningi različnih športnih disciplin in zasebne glasbene šole. Plačati je treba zgolj trenerje, saj šole nudijo brezplačni najem telovadnice. Včasih so krožke s športnimi vsebinami vodili šolski športni pedagogi in skrbeli predvsem za to, da so se otroci primerno rekreirali. Poleg tega so organizirali prijateljska, med otroki zelo priljubljena medšolska tekmovanja. To so bili časi, ko je bil šport v šoli še prava športna vzgoja in navajanje na zdrav življenjski slog. Sedaj pa postajajo športni krožki po šolah polprofesionalni treningi in selektiven izbor perspektivnih športnikov. Šport v šoli ni več rekreativna dejavnost, saj mu je celo pri rednem pouku zaradi številčnega ocenjevanja odvzeta nekdanja funkcija vzgojnega predmeta.

Pri izbiri vrste in števila obšolskih dejavnosti je pomembno predvsem to, da jih bo otrok v resnici izbral po svojih interesih, in ne pod pritiskom staršev. Tukaj bi starši za nasvet lahko povprašali tudi učitelje, saj ti že pri rednem pouku opazijo, kaj otroke posebej zanima, in bi lahko v popoldanskem času ali v podaljšanem bivanju dopolnjevali svoje učenje s tega področja. Pri obiskovanju krožkov pa je treba vztrajati in jih ne mesečno menjavati, češ da so se naveličali in jih ne zanima več. V višjih razredih vlogo krožkov v veliki meri prevzamejo neobvezni in obvezni izbirni predmeti.

Pogovor

V gasilstvu uresničil vse sanje

Jožef Šiler

Jožef Šiler iz Zbilj je letos postal častni občan občine Medvode. Naziv so mu podelili za dolgoletno delo na področju gasilstva, prostovoljstva, za aktivno delovanje na področju športa ter vodenja obnove podružnične cerkve sv. Janeza Krstnika v Zbiljah.

Maja Bertoncelj

Naziv častni občan je veliko priznanje. Kaj vam pomeni?

Na to priznanje sem zelo ponosen in mi pomeni nekaj velikega. Vesel sem, da sem ga prejel. Je priznanje s strani skupnosti, v kateri živim. Prav to je največ, da je domače okolje prepoznalo delo, ki sem ga toliko let opravljal kot prostovoljec na področju gasilstva, v župniji kot vodja obnove naše podružnične cerkve, v športu ... Delati brez plačila je v današnji družbi že skoraj nerazumljivo, da smo še takšni ljudje. Ko sem učil mlade gasilce, sem jim pogosto rekel, da je včasih treba tudi kaj zastonj narediti in da prijatelja spoznaš v nesreči, da je majhna iskra lahko velik ogenj, kot sta mene to učila starša. Oče je bil ustanovni član PGD Zbilje. Smo gasilska družina. Vsi bratje smo šli v gasilske vrste. Tudi ko sem si ustvaril družino, je pri nas doma gasilstvo vedno pomemben del življenja. Vsi otroci so člani gasilskega društva, hčerka je bila tudi članica zmagovalne ekipe mladink na gasilski olimpijadi pred desetimi leti v Ostravi.

To ni vaše prvo priznanje.

Dobil sem že kar nekaj gasilskih priznanj. Sem tudi prejemnik plakete gasilca, ki je eno izmed treh najvišjih gasilskih odlikovanj. Nagrajen sem bil že z medaljo Občine Medvode in ob letošnjem občinskem prazniku v juliju še z nazivom častnega občana. Obe ti priznanji, letošnje občinsko in že omenjeno gasilsko, bosta na vidnem mestu v dnevni sobi, ki je sicer ravno v fazi prenove.

Delovali ste na različnih področjih. Najbolj ste prepoznavni kot gasilec.

Kot sem že povedal, mi je bilo gasilstvo praktično položeno že v zibelko. H gasilcem sem pristopil kot mlad fantič, leta 1968, takrat star petnajst let, kar je v primerjavi z današnjimi časi relativno pozno. V gasilsko društvo se danes včlanijo tudi že s šestimi, sedmimi leti. Ko sem bil jaz otrok, to večinoma ni bilo tako. Poleg tega je bilo PGD Zbilje takrat mlado društvo in z mladimi posebnega dela še ni bilo. Na začetku sem opravljal dolžnosti kurirja in se naprej izobraževal. Leta 1971 sem naredil izpit za nižjega gasilskega častnika, štiri leta kasneje napredoval v čin nižjega gasilskega častnika. Kasneje sem ob rednem izobraževanju prišel do čina višji gasilski častnik druge stopnje. Kot mentor sem dvajset let vodil pionirske in mladinske ekipe na razna tekmovanja. Bil sem tudi sodnik gasilsko-športnih disciplin, sodelval na številnih državnih in drugih tekmovanjih in leta 2016 v Kopru zaključil sodniško kariero. Organiziral in vodil sem številne delovne akcije ter nakupe gasilske osebne in skupne zaščitne opreme.

Jožef Šiler je postal častni občan občine Medvode. / Foto: Peter Košenina

Opazi se, da ste ponosni gasilec.

Seveda sem. To je častno delo in velikokrat smo prav gasilci tisti, na katere se ljudje najprej obrnejo v primeru nesreče, nezgode, na katere se lahko vsak trenutek zanesejo. V družbi smo večinoma spoštovani, vsaj v medvoški občini se mi zdi, da je tako. Je pa razlika v primerjavi z včasih, ko smo imeli slabše pogoje, kar je bilo za tiste čase običajno, je pa bilo gasilstvo na splošno bolj cenjeno. V PGD Zbilje sem bil dvanajst let predsednik, kar devetindvajset let poveljnik, sedaj sem častni predsednik.

Gasilsko društvo v Zbiljah je poznano po uspehih mladink. Letos so znova zmagale na gasilski mladinski olimpijadi. Kako pa ste ponosni na te uspehe?

To je posebna zgodba. Težko je opisati te občutke. Tudi letos sem bil zraven v Švici. Ko sem se odpravljal, sem že mislil, da občutki ne bodo nekaj posebnega, saj sem to doživel že štirikrat prej. Pa je bilo znova nekaj posebnega. Resnično sem vesel in ponosen. Kdor ni s srcem gasilec, tega ne more doživljati na takšen način. Gasilstvo je bilo del mojega življenja in vsak tak uspeh, ki ga društvo doseže, je kot nekaj novega. Čisto vse sanje, ki sem jih imel v gasilstvu, so se mi uresničile.

Kakšen je recept za te uspehe?

Enostavnega odgovora na to ni. Prav gotovo je to delo in še enkrat delo z mladimi. Potem tudi uspeh ne izostane. Mentorji imajo več kot očitno tudi pravi pristop. Danes je drugače delati z mladimi, kot je bilo včasih. Je še bolj zahtevno.

Uspešni ste v mladinski kategoriji, kaj pa se potem zgodi do članic?

To je težek prehod. Morda še nismo dovolj zreli, da bi do takšnih rezultatov lahko pripravili člansko ekipo. Treba je vedeti, da se na gasilsko olimpijado uvrsti samo ena ekipa mladink, torej samo državne prvakinje, pri članicah pa prve tri. Biti med prvimi tremi v Sloveniji pa je praktično enako, kot bi bil med prvimi petimi na gasilski olimpijadi. Zelo težko je priti že do uvrstitve na to tekmovanje. So društva s tradicijo, znanjem priprave ekip. Na koncu odločajo malenkosti. Naše mladinke so na letošnji olimpijadi na primer zmagale za dvanajst stotink. Konkurenca je v vseh kategorijah zelo zgoščena. Trudimo se tudi v članskih vrstah. Že dve leti intenzivno pripravljamo žensko ekipo za gasilsko olimpijado v Sloveniji, ki bo leta 2021 v Celju. Prva težka prepreka bo regijsko tekmovanje sredi oktobra. Takrat bo znano, ali gremo na državno tekmovanje ali ne.

Drugo področje, na katerem ste bili aktivni, je šport: v prvi vrsti nogomet in smučarski tek.

Žoga je magnet za mladež, ki jo je bilo takrat v Zbiljah kar nekaj. V drugi polovici šestdesetih let smo se začeli zbirati in ustanovili NK Zbilje. Tekmovali smo v Sorški ligi, ki smo jo ustanovili. To je bilo kar pomembno za naš kraj. Opravil sem tudi izpit za nogometnega sodnika in bil več let trener NK Zbilje. V smučarskem teku pa sem začel aktivno delovati, ko je ta šport pri Tekaškem smučarskem klubu Olimpija začel trenirati sin Blaž. Prevzemati sem začel določene pomembne funkcije. Več let sem vodil ekipo za red in varnost, urejanje prometa in kontrole na progi. Za opravljanje odgovornih nalog sem se dodatno izobraževal in opravil izpit za smučarskega sodnika. Vrhunec je bilo mladinsko svetovno prvenstvo v Medvodah leta 2006, kjer sem bil tudi pomočnik vodje ekipe za varnost, promet, kontrole, markiranje smuči in kontrole dopinga.

Bili ste vodja obnove podružnične cerkve sv. Janeza Krstnika v Zbiljah.

Obnova je potekala od leta 1991 do leta 2014. V tem času je bilo veliko narejenega. Leta 2016 sem ob 520-letnici cerkve napisal publikacijo Zbiljski zvon, v kateri je opisana zgodovina cerkve.

Ste upokojenec. Koliko časa že?

Že polnih šest let. Zaposlen sem bil v tovarni papirja Goričane. Delal sem v vzdrževanju, po izobrazbi sem strojni tehnik.

Imate sedaj kaj več časa?

Časa imam veliko, poskrbim pa, da sem vedno zaposlen. Tudi sedaj, ko se odmikam od aktivnih funkcij, sem si našel nove izzive, nov hobi. Včasih sem razmišljal, da bi bil učitelj zgodovine, a me je bolj pritegnilo strojništvo, zanimanje za zgodovino pa je ostalo. Včlanil sem se v Muzejsko društvo Bled in se udeležujem predavanj. To me zelo zanima. Lani so bila tematika Habsburžani in Medičejci. Izvedel sem veliko novega. Prebiram knjige z zgodovinsko tematiko. Veliko časa preživim tudi z vnuki, ki so mi v veliko veselje.

Naziv častnega občana verjetno ne pomeni, da ste prostovoljstvu dali slovo?

Še zdaleč ne. Pomagal bom po svojih močeh, kolikor me bodo potrebovali. Nisem več idejni vodja, gonilna sila, to so prevzeli mlajši. Pomagam tudi na drugih področjih – pri karitas, Društvu Barka, Društvu Sorško polje. Sem tudi član Turističnega društva Zbilje. Opravljal bom dela, ki bodo mojim letom in fizični kondiciji primerna.

»Delati brez plačila je v današnji družbi že skoraj nerazumljivo; da smo še takšni ljudje. Ko sem učil mlade gasilce, sem jim pogosto rekel, da je včasih treba tudi kaj zastonj narediti in da prijatelja spoznaš v nesreči, da je majhna iskra lahko velik ogenj, kot sta mene to učila starša.«

Zanimivosi

Medeni kulinarični vodnik

V Žirovnici so izdali kulinarični priročnik Medeni vodnik, v katerem je avtorica Kaja Pogačar zbrala tudi uporabne in kreativne recepte z medom, ki so jih pripravili kuharski šefi najbolj znanih slovenskih restavracij. Od ramsteka z medom do medenih sirovih štrukljev ...

Urša Peternel

»Medeni vodnik je kulinarični priročnik, ki združuje slovensko čebelarsko tradicijo s sodobno slovensko kulinariko,« pravi Kaja Pogačar, ki je zbrala in uredila vsebino Medenega vodnika ter zanj prispevala tudi fotografije.

V uvodu se Damjana Cvetko najprej ozre v čebelarsko dediščino na Slovenskem do poznega 18. stoletja in opisuje, kakšno vrednost so imele čebele in med v preteklosti. Med drugim piše, da je bila medica najstarejša alkoholna pijača, na Kranjskem je kar ob cestah obstajalo veliko točilnic medice. Sledi prispevek Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica o Antonu Janši in o tem, kako za njegovo dediščino skrbijo v žirovniški občini. Več o medu, njegovih lastnostih in uporabi je napisala Andreja Kandolf Borovšak.

Osrednji del vodnika pa je namenjen slovenskim ustvarjalcem kulinaričnih zgodb, ki opisujejo, kako sami uporabljajo med v svoji kulinariki. Vsak od njih je pripravil tudi po en recept jedi z medom, ki dokazujejo, da je med mogoče uporabiti v najrazličnejših jedeh, od glavnih jedi do sladic.

Tako med drugim najdemo recept za kozjo skuto z medom, ajdovo kašo in orehi ter karamelizirano viljamovko iz Hiše kulinarike Jezeršek, Kunstljeve grizike iz Gostilne Kunstelj, mariniran ramstek z medom iz Gostilne in restavracije Avsenik, zimsko pravljico iz Restavracije 1906 Bled, zelenjavno pirino rižoto iz Garden Villagea Bled, medene sirove štruklje iz Restavracije Ejga ... V vodnik je vključenih 24 slovenskih gostiln in restavracij, ki jih vodijo znani kuharski šefi, med njimi tudi Igor Jagodic, Uroš Štefelin in Gašper Kordež, ki so medeno kulinariko predstavljali tudi na nedavnem Ta medenem dnevu v Žirovnici.

Medeni vodnik je izšel v slovenskem in angleškem jeziku.

Avtorica vodnika Kaja Pogačar je fotografinja in komunikologinja, ki je svoje poslanstvo našla v kuhariji. Izkušnje je nabirala v ljubljanski Baziliki, resničnostnem šovu Gostilna išče Šefa, pri Binetu Volčiču, Ani Roš, v Organic Gardnu, na krajših tečajih in potovanjih. Pred leti se je preselila v Berlin, ta čas pa dela kot osebna kuharska šefinja. / Foto: osebni arhiv

Medeni vodnik je izšel v slovenskem in angleškem jeziku pod okriljem Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica, kjer ga je mogoče tudi kupiti.

Avtorica vodnika Kaja Pogačar z Brega pri Žirovnici je fotografinja in komunikologinja, ki je svoje poslanstvo našla v kuhariji. Izkušnje je nabirala v ljubljanski Baziliki, resničnostnem šovu Gostilna išče šefa, pri Binetu Volčiču, Ani Roš, v Organic Gardnu, na krajših tečajih in potovanjih. Pred leti se je preselila v Berlin, ta čas pa dela v tujini kot osebna kuharska šefinja. Kot dodaja, prisega predvsem na hrano, ki je pripravljena s srcem in ljubeznijo ...

S šolo ni nihče povsem zadovoljen

Kakšno šolo želijo starši, je bil naslov pogovornega večera v Preddvoru, gosta pa dva predstavnika sveta staršev in ena učiteljica. Dvorano, kjer bi pričakovali večino staršev šolskih otrok, so napolnile zlasti učiteljice.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Gosta pogovornega večera, ki jih v Preddvoru vodi Ivka Sodnik, sta bila dva predstavnika staršev, David Rupnik iz Cerkelj, predsednik Aktiva sveta staršev sedmih osnovnih šol pod Krvavcem, in predsednik sveta staršev preddvorske šole Minko Križnar, ob njiju pa še dolgoletna preddvorska učiteljica Francka Planinc. Izhodišče pogovora je bil program Za prihodnji razvoj slovenskega šolstva, ki so ga za boljšo šolo predlagali aktivi staršev in predlaga izboljšave v sedmih točkah: urediti učne načrte, vzpostaviti sistem zagotavljanja kakovosti v osnovni šoli, zagotoviti stabilno in celovito učbeniško politiko, okrepiti vzgojno vlogo šole, zagotoviti pravočasno obravnavo in enotne kriterije za otroke s posebnimi potrebami, uravnotežiti upravljanje osnovnih šol, okrepiti partnersko vlogo staršev v šolskem sistemu.

Danes s šolo ni nihče povsem zadovoljen, ugotavljajo sogovorniki, vendar pa so si bili enotni, da je slovenska šola sicer dobra, da je dobrih tudi večina učiteljev, motijo pa nekatere pomanjkljivosti. Veliko šolskega dela se z domačimi nalogami prenaša domov, česar pa mnogi starši ne zmorejo, predvsem tisti iz izobrazbeno in ekonomsko prikrajšanih družin, je menil David Rupnik. Domača naloga mora biti utrjevanje znane snovi, ne pa nekaj novega, je prepričana učiteljica matematike Francka Planinc, znana po tem, da daje veliko domačih nalog. Utrjevanju snovi pripisuje velik pomen, kar pa je ob današnjih prenatrpanih učnih načrtih težko. Obravnava snovi se tudi spušča iz višjih v nižje razrede, že sicer se šola za otroke začne leto dni prej, stopnja zrelosti otroka pa temu ne sledi, pa pravi Minko Križnar, ki ob učnih načrtih razmišlja tudi o tem, da bi morali imeti učitelji neko strokovno institucijo, ki bi jim pomagala pri dialogu z ministrstvom. Učiteljske zbornice sicer ni, a učiteljice med občinstvom so menile, da obstajajo strokovne študijske skupine, tudi prek združenja učiteljev lahko vplivajo na učne načrte. Za tiste, ki menijo, da se starši preveč vmešavajo v stroko, David Rupnik poudarja, naj učne načrte sicer pripravlja stroka, vsi ostali pa imajo pravico o njih povedati svoje mnenje in predloge, ki naj jih potem stroka prefiltrira in po presoji upošteva. Beseda je bila tudi o merilnikih in kazalnikih kakovosti šole, za katere sobesedniki menijo, da so v dokumentih opredeljeni, le treba jih je vzeti v roke. Kaj je dobra šola, je k razpravi spodbudila Ivka Sodnik. To je šola, ki otroke socializira, jih nauči učiti se, spodbuja k učenju in vedoželjnosti, kjer so odnosi dobri. V preddvorski šoli so naredili anketo med učenci, učitelji in starši, kaj so skupne vrednote dobre šole. Pri vseh skupinah so na prvem mestu dobili odgovor, da so to dobri medsebojni odnosi. Dobra šola je tista, v katero radi hodijo učenci in učitelji. Ena od mednarodnih raziskav sicer kaže, da med vsemi otroci iz evropskih držav ravno slovenski najbolj neradi hodijo v šolo. Udeležencem se zdi pomembno predvsem, da so odnosi med vsemi odraslimi v šoli dobri, saj se sicer otroci ne počutijo varne. Spregovorili so tudi o vzgojni moči šole. Ob iztočnici, da se je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja pod ministrom Slavkom Gabrom vzgojna vloga šole opustila, so učiteljice iz občinstva poudarile, da v šoli vedno tudi vzgajajo. Pri tem pa bi si želele več zaupanja staršev. Več zaupanja, dogovarjanja, sodelovanja ... V tej smeri bi morali krepiti odnose med šolo in starši, je povzela Ivka Sodnik. Učitelji niso slabi, starši pa ne njihovi nasprotniki, tudi predlogi iz programa za ureditev šolskega sistema, ki so ga pripravili starši iz 250 šol in 17 regijskih aktivov staršev, so dobronamerni in jih priporoča v branje. Šola je kot stroj, je v inženirski maniri sklenil David Rupnik: biti mora dobro načrtovan, dobro narejen in z ljubeznijo vzdrževan!

Ivka Sodnik s sogovorniki (od leve): Francko Planinc, Minkom Križnarjem in Davidom Rupnikom / Foto: Primož Pičulin

MULTIKULTI

Domotožje ostaja

Pred časom so na Voglu organizirali brazilski večer. Gostila ga je restavracija Panorama – Viharnik, glavna tema večera pa je bila kulinarika. Za hrano je tokrat poskrbela Rosangele Rodrigues oziroma Nany, kot jo ljubkovalno kličejo domači in večina prijateljev.

Alenka Brun

Rosangele Rodrigues

Nany je primožena na Rodine, zadnja leta pa je kuharica v Viharniku. Simpatična in nasmejana Brazilka živi na Gorenjskem že 18 let, sicer pa prihaja iz Salvadorja de Bahie ali kar Salvadorja, kot ga krajše imenujejo. Medtem ko je Salvador tretje največje mesto v Braziliji, pa so Rodine vas v občini Žirovnica, tako da je bil nov način življenja na začetku za Nany kar velik zalogaj.

»Salvador de Bahia je veliko mesto, je ob morju, precej je turizma. Od mojega odhoda do danes se je precej spremenil. Veliko več je kriminala,« pove Nany in doda, da je o Sloveniji vedela le to, da je bila del bivše Jugoslavije. »Ter da leži blizu Italije,« kot ji je razlagal Aleš, njen soprog.

Spominja se, da ji je bilo na začetku res težko. Razloži: »Samo jokala sem. Imela sem strašno domotožje. Počutila sem se osamljeno. Tu nisem nikogar poznala. Prej sem živela v mestu, potem pa kar naenkrat na vasi. Bila sem brez sorodnikov, v deželi s popolnoma drugo kulturo, pa tudi narava ljudi je tu drugačna. Pri nas tudi ni zime, kvečjemu dežuje. V mojem mestu je najnižja temperatura v zimskem času 18, morda 15 stopinj Celzija, pa že vsi tarnajo, da je mraz.«

V Slovenijo je Nany prišla, ko je bila stara komaj 21 let. Izhaja iz velike družine: ima pet sester in enega brata. Vsako leto jih obišče. Prej se je vračala v Brazilijo za štiri mesece, sedaj ji narava dela ne dopušča več kot dva, ki pa, kot pravi, prehitro mineta.

Sedanjega soproga je spoznala, ko je šla na kosilo. On je bil na počitnicah, sama pa v službi. Končala je računalniško šolo, dobila delo v enem od računalniških podjetij, potem pa jo je ljubezen peljala na drugi konec sveta. V Slovenijo je prišla tri mesece za njim. Poročila sta se in ja, ostala je. »In sem še danes tukaj,« smeje pripomni.

Nany je v Sloveniji najprej delala v strežbi, včasih pa tudi pomagala v kuhinji, dokler se potem ni odločila, da ji je delo v kuhinji ljubše. Pravi, da se je predvsem naveličala med strežbo poslušati večnih stereotipnih opazk glede Brazilk, največ s strani moških. Včasih so bili nekateri s svojim ogovarjanjem že na meji dobrega okusa. »Da se razumemo, to ne velja za vse,« poudari.

Svoje znanje o brazilski hrani je dobro unovčila. Pomagala je tudi v kuhinji priljubljene brazilske restavracije v Ljubljani, sedaj kuha v Viharniku na Voglu. Tu ji je všeč. Je naporno, a se dobro počuti med ljudmi, s katerimi dela, in tudi Vogel sam ji je pri srcu.

Od vsega začetka pa po gostinski poti stopata s soprogom skupaj – on tudi kot najemnik najprej kavarne, potem restavracije, ki mu delo v strežbi ravno tako ni tuje, sta z Nany v Viharniku ponovno sodelavca.

Nany ravno tako doma veliko kuha, tudi brazilske jedi. Ko pa jo povprašamo, kakšna je brazilska hrana v primerjavi s slovensko, odgovori, da so v osnovi brazilske jedi težje, močnejše od slovenskih, čeprav Brazilci pojedo veliko rib, govedine in piščanca, svinjskega mesa pa zelo zelo malo. Pa tudi cvrejo ne toliko. Tu seveda jedi prilagodi slovenskemu okusu.

Kaj pa slovenščina, ji je delala preglavice? Nany namreč govori portugalščino, angleško ne zna, govori pa njen soprog portugalsko toliko, da sta se na začetku lahko sporazumevala. V bistvu ji ni preostalo drugega, kot da se čim hitreje nauči slovensko. »Slovenščina ni enostaven jezik,« pravi, a jo je usvojila v dobrega pol leta. Potem pa se je veliko pogovarjala v slovenščini.

Danes se je Nany sicer navadila življenja na Gorenjskem, a še vedno se ji ob omembi rojstnega mesta zasvetijo oči. Domotožje ostaja. Sicer ga je precej manj kot na začetku, a dovolj, da Nany vsako leto komaj čaka čas, ko lahko obišče domače. Letos bo to konec novembra. Bo pa z njimi preživela tudi božič, še doda.

V New Yorku študira muzikal

Odletim je bil naslov nedavnega dobrodelnega koncerta v Graščini Duplje, s katerim se je Urša Kavčič iz Podbrezij na najlepši možen način poslovila od domačega občinstva. Že nekaj dni zatem je poletela v New York, kjer nadaljuje študij igre in petja na prestižni akademiji za film, New York Film Academy.

Suzana P. Kovačič

Foto: Tina Dokl

Urša Kavčič: »Gledališče je tisto, kar si želim, muzikal je pa še ena druga čarovnija.«

Prvič je bila Urša Kavčič na New York Film Academy pred dvema letoma na poletni delavnici, t. i. workshopu. »Že takrat sem sodelovala z uglednimi profesorji, ki delajo tudi na Broadwayu, so priznani glasbeniki ... Močno željo sem imela pri njih nadaljevati študij, s poudarkom na muzikalu, zato sem šla že takrat na sprejemne izpite in jih uspešno opravila. Predložiti sem morala tudi potrdilo o znanju angleščine,« je povedala absolventka ljubljanske Akademije za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT), kjer je študirala dramsko igro pod mentorstvom Borisa Ostana, magisterij pa bo zaključila pod mentorstvom Aleša Valiča. Ampak vmes ima še dva semestra študija v Ameriki na akademiji.

Urša izhaja iz glasbene družine, a je svoje poti izbirala sama. »Gledališče je tisto, kar si želim, muzikal je pa še ena druga čarovnija,« je pojasnila Urša, ki se je s to zvrstjo prvič srečala, ko so pod mentorstvom prof. Barbare Logar na Gimnaziji Kranj naredili Kabare. Med študijem je nastopila v več študentskih gledaliških produkcijah, za vlogo Inne v predstavi Murlin Murlo je prejela nagrado zlatolaska za najboljšo žensko vlogo; študentje na akademiji vsak semester glasujejo za naj vlogo, naj scenografijo, naj režijo ... Petja se je, »ločeno« od akademije, učila tudi pri Maji Bevc. V tretjem in četrtem letniku študija na AGRFT je v več vlogah nastopila v muzikalu Rent, ki ga je v MGL režiral Stanislav Moša. Urša pravi, da ko se beseda na eni točki ustavi, potem ljudje zapojemo, glasba naredi svoje in čustva ponese še dlje. In ko tudi to ni dosti, moraš vključiti celo telo in zraven zaplesati.

Že ob prihodu v New York jo čaka prva avdicija, v njenem letniku je 25 študentov. »Čez leto je na akademiji več produkcij, za vse vloge so avdicije. Ves čas moraš biti dobro pripravljen, pravzaprav vse boljši, da dobiš (večjo) vlogo.« Akademija za film je zasebna ustanova, kot večina podobnih v Ameriki. »Šolnina je draga, približno 35 tisoč ameriških dolarjev za oba semestra. Malo več kot tretjino sredstev mi krije akademija, ker sem jih prepričala s talentom že na delavnici, nekaj na akademiji prispevajo tudi zato, ker je standard v Sloveniji nižji in si težje privoščimo drago šolnino. Del štipendije sem dobila od Ministrstva RS za kulturo in Združenja dramskih umetnikov Slovenije iz sklada Jerneja Šugmana, nekaj denarja sem prejela od Občine Naklo in Rotary kluba Tržič Naklo, ostalo, tudi za najemnino za stanovanje in ostale življenjske stroške, moram prispevati sama. Nekaj sem prihranila, tudi s priložnostnimi deli na Novi Zelandiji.« Dokazuje, da se vse da, če imaš le močno željo, voljo, hrepenenje ...

Nocoj mi je res lepo, je na koncertu Odletim avtorsko skladbo zapel Uršin brat Jure Kavčič, študent na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Za ta večer so priložnostno sestavili bend, odlične glasbenike (Gašper Lovrec, Tilen Sušnik, Luka Grižonič in Manca Zupan), med sestro in bratom, ki sta velikokrat nastopila skupaj, pa je tako vedno čutiti posebno vez. Bil je čudovit večer, namenjen vsem, ki Uršo na njeni umetniški poti spremljajo že dolgo. Koncert z dobrodelno noto, saj je prav vsakemu hvaležna za vsak evro, ki so ji ga podarili za namen študija. In kako bo potem? »Moj cilj je jasen: nastopati čim več. Morda bom muzikal enkrat celo učila. Zanimiva mi je vsa gledališka, filmska scena. To sem jaz in v tem lahko tudi sama nekaj dam ljudem.«

Na robu

Nočne more nekega zapuščenega otroka

Milena Miklavčič

usode

Janko se je leta 1970 rodil ženski, brezdelnici, zasvojenki z alkoholom, cigaretami, moškimi. Jankovo sestro je dala v rejo pri treh letih, ko ji je že uničila življenje (njen partner je na njej ugašal cigarete), Janka pa se je znebila že po dveh mesecih.

O ljudeh, ki so zaznamovali njegovo mladost, nima lepih besed: »Na milost in nemilost so me prepustili rejniški družini, v kateri je bilo vsega na pretek, samo pameti ne. Žlampala je rejnica, njen lastni sin, ki nas je maltretiral, in tudi eden od fantov, ki je še bil v reji. Kako je bilo poskrbljeno zame kot dojenčka, si lahko le mislite. Še danes se mi na koži poznajo sledi ugrizov različne golazni, so bile to stenice, podgane ali še kaj drugega, ne vem.

Rejnica je bila z vsemi žavbami namazana. Jezik ji je tekel kot kakšnemu dohtarju. Vse je vedela, vse obvladala, o vsakem človeku bi lahko ure in ure govorila, kaj dela narobe, le pred svojim pragom ni znala pometati. Ko še nisem znal hoditi, sem se pred kaznijo pogosto zatekal kar pod njeno posteljo. Tam je bilo steklenic od žganja, kolikor hočeš. Ležale so med umazanim spodnjim perilom, ostanki hrane in drugo šaro. Vmes so smrdeli tamponi in umazani vložki. Kadar je šla rejnica med ljudi, je bila zmeraj zelo urejena, od namazanih nohtov do našminkanih ust, ki pa, žal, niso mogle skriti neurejenega zobovja, iz katerega je zelo smrdelo. O svojem rejniškem delu je pisala poseben dnevnik. V njem je, na primer, vsak dan delala kljukice, da smo se zvečer skopali. Kar je bila velika laž! Nismo se! Drži, da smo imeli kopalnico, a je bil rejnik prelen, da bi vanjo napeljal vodo. Pa jo je znal, saj je bil izučen vodovodni inštalater. Sama se je umila vsak večer, a le med nogami. Druga dva rejenca sta jo pogosto opazovala skozi ključavnico, kako se je razkoračila nad umivalnikom, zajemala vodo z dlanjo in si jo špricala okoli obeh ritnih odprtin. Moram povedati, da je v tem istem umivalniku prala tudi solato, kadar se ji jo je ljubilo pripraviti za kosilo ...

Najbolj prostaško zmerjanje, kletvice, poniževanja, pretepanja so bila dnevno na sporedu. V enakem stilu so se do nas treh, ki smo bili v reji, obnašali tudi ostali njeni sorodniki, vključno z domačim sinom, lenuhom in brezdelnežem. Ko sem začel obiskovati osnovno šolo, je sošolcem prepovedala, da bi me obiskovali. Ni ji bilo prav, da so me imeli radi in da sem od njih včasih dobil tudi kakšen cukr. Ona ga mi ni nikoli privoščila!

Star sem bil osem let. Bil sem zelo nesrečen, saj sem tehtal vsaj pet kilogramov preveč. Pa ne zato, ker bi preveč jedel in se premalo gibal, temveč zato, ker sem živel zgolj od ''fejk'' hrane. Nekega dne smo dobili novega sostanovalca. Že mi nismo imeli kje spati, ko je prišel Emil, je stiska s prostorom postala kaotična. Bil je nekakšen daljni sorodnik, grd, robustast in malo zaostal fant pri devetnajstih. Rejnica je določila, da bo spal v moji postelji, jaz pa sem si moral postlati na tleh, na stari predpotopni blazini za na morje. Ko danes gledam nazaj, sem prepričan, da je rejnica nalašč tako zakomandirala. Vedela je, da ne bom imel pojma, za kaj gre, ko se me bo Emil lotil in me začel spolno zlorabljati. O seksu sem sicer vedel nekaj stvari, ki sem jih na zelo primitiven, vulgaren in ogaben način razbral iz vsakodnevnih pogovorov med odraslimi, a premalo. Veliko premalo. Zgodba je prišla na dan, ko me je Emil pred gručo vaških otročajev ožigosal za lažnivca in sprevrženca ter mi grozil, da me bo spravil v poboljševalnico. Spominjam se, kako sem se osramočen in ponižan splazil do šolske kuharice. Drži, da je bila rejničina dobra prijateljica, a ni bila neumna. Kasneje je tudi povedala, da so jo že drugi ljudje opozarjali, naj pazi name, a si ni upala, sa je bila rejnica znana tudi po zelo strupenem jeziku ter po zvezah in poznanstvih med ''finimi'' ljudmi ...

Ne vem sicer, kaj so odrasli govorili o Emilu in meni, vem pa, kako se mi je oddahnilo, ker je moral oditi drugam. Rejnica mi je zelo zamerila, da sem iztegnil jezik, sprla pa se je tudi s svojo prijateljico – kuharico. Doma so me še bolj zmerjali in poniževali. Rejničin sin pa je v času obedov na ves glas razpredal o variantah, s katerimi me je posiljeval Emil. Tako rejnik kot rejnica sta se mu na ves glas smejala. Moja samozavest je bila na nuli. Popustil sem tudi v šoli. V sedmem razredu nisem bil več dober, ampak komaj zadosten. Iz mene so naredili upornika in pretepača. V besu, ki je divjal v glavi, sem se lotil tudi čebelnjaka. Vse sem razdrl, uničil, poteptal. Ko ni šlo drugače, me je rejnik držal, rejnica pa me je polivala z ledeno mrzlo vodo, da sem se umiril ... Pa tako sem si želel, da bi me kdo objel, mi prisluhnil, stisnil k sebi. Nisem bil napačen fant, le duša je bila izmaličena od vseh življenjskih udarcev ...

Konec osmega razreda so me ponovno poslali k ženski, ki me je rodila. Menda z izgovorom, da ''gliha vkup štriha'', ''svoji k svojim'', saj me takšnega, kot sem bil, ne more nihče več krotiti. Mama je živela z nekim južnjakom, s katerim sta imela tri leta starega sina. Neizmerno je bila ponosna na stanovanje, ki ga je dobila od občine. Moški, s katerim je delila posteljo, ni znal slovensko, a je to ni dosti motilo. Ne vem, kako, a bila je prepričana, da bom pazil na njenega otroka, ter, seveda, pustil šolo, da bo lahko ona flenkala po svoje. To se ni zgodilo, saj sem imel vajeniško pogodbo, ki sem se jo zaradi štipendije moral držati. V stiski, v kateri sem se znašel, sem mami kradel pomirjevalne tablete. Zdelo se mi je, da sem bil po njih bolj skuliran in tudi roke se mi niso več toliko tresle. Potem je mojo krajo odkrila, poklicala center za socialno delo, se jim nalagala, da sem nameraval s pomirjevali narediti samomor. Ne morem povedati, kakšen gnus je s svojimi lažmi sprožila v meni! Po dveh mesecih na psihiatriji, kjer res nisem imel česa početi, so me strpali v zavod. Mama me ni več marala pri sebi, k rejnici pa nisem hotel iti. V zavodu je bil tudi fant, ki sem ga poznal iz rejništva. Nekoč ga je obiskala rejnica. Menda ji je ukradel nekaj denarja in ga ji je moral takoj vrniti, drugače bi ga zatožila vzgojiteljem. Fant je sicer trdil, da se rejnica laže, nekaj dinarjev sem mu še jaz dal, da se je je lahko znebil. No, slučajno sva se srečala tudi midva, pa me je ustavila in mi s posmehljivim glasom povedala, da sem izmeček, ki ga nihče ne mara. ''Tista kurba (moja mama) te bo spet vzljubila, ko boš začel služiti in jo bo zamikal tvoj denar!'' je še dodala, preden se je skobacala v avto. Najraje bi jo udaril, pa sem se zadržal.

(Se nadaljuje)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Nikomed Ravnihar in kranjsko-slovenski besednjak

Peter Colnar

Naši predniki so imeli veliko težav pri zavzemanju in za ohranjanje slovenščine. Drži, da smo zaradi skrbi za lastni jezik preživeli kot narod, tudi to, da so imeli najpomembnejši delež pri tem domači duhovniki, vendar so imeli zasluge tudi drugi.

Kot primer takšnega »gorečneža« se spomnimo tudi narodnega buditelja, pravnika in politika Nikomeda Ravniharja, ki se je rodil 14. septembra 1840 na Križu pri Komendi. Leta 1863 je izdal Kratek kranjsko-slovenski besednjak, s katerim je želel iz slovenskega jezika iztrebiti tujke. Za pogosto uporabljane hrvaške popačenke je zbral slovenske izraze in za svarilo dodal navidezni pogovor dveh ljubljanskih kuharic v »kranjski šprahi«, to je s splošno uporabljenimi popačenkami, medtem ko je v oklepajih navedel pravilne izraze.

Med drugim je v besednjaku zapisal: »Če človek le malo hoda po kranjskih nekterih (nekaterih) krajih, posebno po mestih, ter se tu in tam pogovarja s kacim (kakim) človekom, bode (bo) brž opazil, da nije (ni) še izruvan tisti koren iz globočine krasnega našega jezika, kteri (kateri) naš jezik še dandanes pači. Naš jezik bode (bo) razvil se popolnoma šele takrat, ko bodejo (bodo) prosti (preprosti) ljudje čisteje in pravilneje govorili, ter ne čudili se slovenščini rekši (rekoč), da je to vse za njih nerazumljiva hrvaščina. Prva in najpotrebneja (najnujnejša) naša sedanja naloga je torej, da marljivo zbiramo tako škodljivo ljuliko (ljuljko), to je popačene besede, ter jo vržemo v Ljubljanico in zateremo (zatremo) za zmiraj (vedno).

Seveda bi bil, razumljivo, danes nad tem, četudi že popravljenim zapisom zgrožen marsikateri slovenist, vendar pa se spomnimo tudi, s kakšno slovenščino se srečujemo na spletnih straneh pa tudi pri nekaterih politikih ter novinarjih, ki na primer ob vsakodnevnih predvsem gospodarsko-političnih dogajanjih namesto pravih nazivov pomembnih institucij uporabljajo samo njihove kratice ali skrajšane oblike. Kot da bi imel vsak poslušalec ali gledalec ob sebi izpisano pojasnjevalno tabelo kratic! Še bolj moteči kot kratice so v govorjenem jeziku uporabljeni izrazi v angleščini, ki je očitno v sedanjosti zamenjala včasih moteče hrvatizme. Žal se ljudje, ki poskušajo s svojo pogosto in pretirano uporabo tujk poudariti svojo razgledanost, ne zavedajo, da smešijo sami sebe. Modrec je rekel: Ne posnemaj leva, da ne boš izpadel kot osel ...

Očitno pogrešamo še kakšnega Nikomeda Ravniharja, ki se je kot eden izmed štirih sinov rodil očetu Janezu, oskrbniku gradu Križ, potem davkarju v Mekinjah in kasneje trgovcu z vinom v Ljubljani. Tri leta je obiskoval pravno fakulteto v Zagrebu. Sodniški izpit je opravil v Gradcu. Služboval je pri okrajnem sodišču v Idriji in Postojni, po okupaciji Bosne pa je med letoma 1879 in 1885 deloval v Cazinu, Bihaću ...

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki dežele Kranjske:

- **V Kamni Gorici se je 9. 9. 1792 rodil slovenski slikar Matevž Langus. Njegov portret Julije Primčeve hrani Mestni muzej v Ljubljani.**
- **V Dobu pri Domžalah je 9. 9. 1805 umrl kipar Janez Vrbnik (Verbnik).**
- **V Ljubnem se je 10. 9. 1881 rodil narodni delavec Ciril Jekovec. V Argentini je urejal več časopisov v slovenskem, hrvaškem in češkem jeziku. Umrl je 25. 6. 1957 v Buenos Airesu.**
- **V Zapogah pri Cerkljah se je 11. 9. 1875 rodil zdravnik Ivan Hubad.**
- **Na Brdu pri Šmohorju (Ziljska dolina) se je 12. 9. 1894 rodil skladatelj, organist, zborovodja, glasbeni pedagog Anton Jobst. Do smrti je bil organist v Žireh.**

Devet oskarjev za Gigi

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Pred enainšestdesetimi leti (leta 1958) je nastal film Vincenta Minellija, izvrstnega ameriškega režiserja muzikalov, z naslovom Gigi. V njem je glavno vlogo odigrala Leslie Caron (*1931), hčerka Francoza in Američanke, plesalka in igralka, ki je balet študirala na pariškem konservatoriju. Njena bleščeča filmska kariera se je začela s filmom Amerikanec v Parizu, v katerem je bil njen partner znameniti Gene Kelly.

Film Gigi, posnet po istoimenskem romanu francoske pisateljice Collette, ki je izšel leta 1945, je bil nominiran za devet oskarjev in jih devet tudi dobil. Leslie Caron je prepričljivo, predrzno in očarljivo odigrala odraščajočo pariško najstnico s preloma 19. v 20. stoletje, ko je v Parizu cvetelo razkošno življenje v visokih krogih. Gigi bi radi vzgojili v zavidanja vredno kurtizano, spremljevalko in ljubimko najuglednejših moških in seveda petičnežev. A Gigi zori v želji, da najde resnično ljubezen, in odklanja življenje v zlati kletki menjajočih se zvečine poročenih partnerjev. In želja se ji slednjič tudi izpolni ...

Film se je gledalcem priljubil. Caronova, igralka in plesalka z izjemnim talentom in smislom za komiko, je dobila kar nekaj nagrad in se uveljavljala v Hollywoodu, na Broadwayu in v francoskih gledališčih. V letih 1951–2003 je posnela 45 filmov, veliko plesnih in pustolovskih. Ko je generacija hollywoodskih igralcev, slavnih v šestdesetih in sedemdesetih letih, tonila v enciklopedije in zaton, je Caronova snemala in snemala in posegala po odmevnih nagradah. Mlajše generacije jo bolj malo poznajo, a pri dedku Googlu se marsikaj najde. Televizijskim gledalcem se je priljubila tudi v štirih epizodah nadaljevanke Durrellovi, ki se dogaja na Krfu.

Leta 2009 je dobila svojo zvezdo na Poti slavnih v Hollywoodu. Tudi njeno zasebno življenje je razburljivo, saj se je trikrat poročila in ločila.

Navezana je na Pariz in morda ji je v kakšnem bistrojčku teknila tudi tradicionalna francoska jed.

Telečji frikasé – Blanquette de veau

Za 5–6 oseb potrebujemo: *1 kg teletine, 70 cl juhe, 30 cl suhega belega vina, olje za posodo, 400 g korenja, 400 g šampinjonov, 2 čebuli, 150 kisle smetane, 1 rumenjak, 3 žlice moke, 3 žlice limoninega soka, 3 lovorove liste, rožmarin, peteršilj in nageljnovo žbico, poper, sol.*

Meso oplaknemo, ga osušimo, odrežemo vse maščobne žilice in ga zrežemo na majhne koščke, ki jih na malo maščobe zlatorumeno prepražimo. Dodamo moko in dobro premešamo. Prilijemo juho in vino, po potrebi tudi malo vode, da je meso dobro prekrito s tekočino.

Zelenjavo olupimo in zrežemo na kolobarčke. Čebulo sesekljamo. Vse dodamo k mesu in popopramo. Sesekljana zelišča damo v lonec, lovorove liste in nageljnovo žbico pa v kovinski jajček, ki ga uporabljamo za pripravo čaja. Kuhljamo na majhnem ognju poldrugo uro do dve uri. Kdaj pa kdaj premešamo in po potrebi dolijemo vodo.

Za omako razžvrkljamo v lončku kislo smetano, rumenjak in 2 žlici limoninega soka. Vmešamo v frikasé, tik preden ponudimo.

Za prilogo lahko izberemo riž, krompir v koscih ali pa samo svežo in dišečo bageto.

Vaš razgled

Na nedavnem »šuštarskem« prazniku v Tržiču so oživili običaj plezanja na mlaj, le eno podrobnost so namenoma »spregledali«: mlaj ni bil namazan z mastjo. S. K. / Foto: Tina Dokl

Zaradi številnih delovišč so razmere na gorenjskih cestah v zadnjem obdobju vse prej kot rožnate: nujna popravila lokalnih ter regionalnih cest – tudi delna zapora avtoceste – ter gradnja mnogih krožišč, tudi posebnega t. i. turbo krožišča, marsikaterega voznika spravljajo v slabo voljo, obenem pa jim krepijo potrpežljivost. Narava pa vedno najde svojo pot in se ne ozira niti na dela na cestah niti na prometne označbe. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (503)

Ikone; Zakladi ruskih muzejev

Miha Naglič

»V začetku 20. stoletja se je Rusija imenovala dežela cerkva in ikon. Ikona je spremljala človeka od rojstva do smrti. Ko je na svet privekal dojenček, je družina naročila ikono svetnika, na čigar dan so otroka krstili; ko se je poročil mlad par, sta mladoporočenca za poročno darilo prejela sveti podobi, ki sta nato postali družinski svetinji in se prenašali iz roda v rod. Ikone so slikali ob življenjskih prelomnicah in na njih upodabljali svetnike, na godovne dneve katerih se je v družini zgodilo kaj pomembnega. Sveta podoba je blagoslavljala ves prostor človeškega življenja in delovanja: ikonostase in molitvene podobe v cerkvah, izbrani prostor za domače bogoslužje v hiši, ikone so visele nad hišnim pragom podeželskih dvorcev, zemljiških gospostev, v kotu kmečke izbe, obešali so jih celo v živinske staje. Posebni, prenosni križi in ikone, ki so lih uporabljali na procesijah ob prazničnih slovesnostih ali dneh žalovanja, in čudodelne svetinje, ki so romale iz cerkve v cerkev, so pravzaprav preželi celotno rusko ozemlje ter varovali prebivalce pred nesrečami in trpljenjem. Vseprežemajoča prisotnost ikon ima na ruskih tleh večstoletno tradicijo. Rusija (takrat Kijevska Rus') je sprejela krščanstvo leta 988, v času velikega kneza Vladimirja, prek Konstantinopla ...« (str. 13)

Tako je Aleksej Fedorčuk iz Muzeja umetnosti v Jaroslavlju uvedel svoj esej v katalogu razstave ruskih ikon, ki se to nedeljo (15. 9. 2019) izteka v Mestnem muzeju Ljubljana. Kdor si je ni ogledal, je zamudil izjemno priložnost, za tolažbo in še kar primeren nadomestek naj si v roke vzame ta katalog. Tudi sam sem si razstavo ogledal šele pred kratkim, sicer bi vas nanjo opozoril prej. V zlato obarvanem in zamolklo razsvetljenem razstavišču je bilo kot v pravoslavni cerkvi in ikone so bile tako rekoč v svoji izvirni funkciji. Vedeti je treba, da »verniki ne častijo ikon, ampak upodobljenca, torej Jezusa, Mater božjo ali svetnike. Prek ikone stopajo v stik z njimi, ikone pa ob tem ustvarjajo dvosmerno komunikacijo. Svetnik vernika skozi ikono nagovarja, a tudi vernik mora upodobljenemu vrniti pogled in ga častiti. Le tako lahko ikona postane okno v onstranstvo, prek katerega se vernik lahko nadeja božje naklonjenosti ali svetniškega posredovanja«. (Blaž Peršin in Blaž Vurnik na str. 5) A tudi ko nam ne služijo kot bogoslužni medij, so originalne ruske ikone vredne ogleda, pa čeprav le enosmernega in tostranskega ...

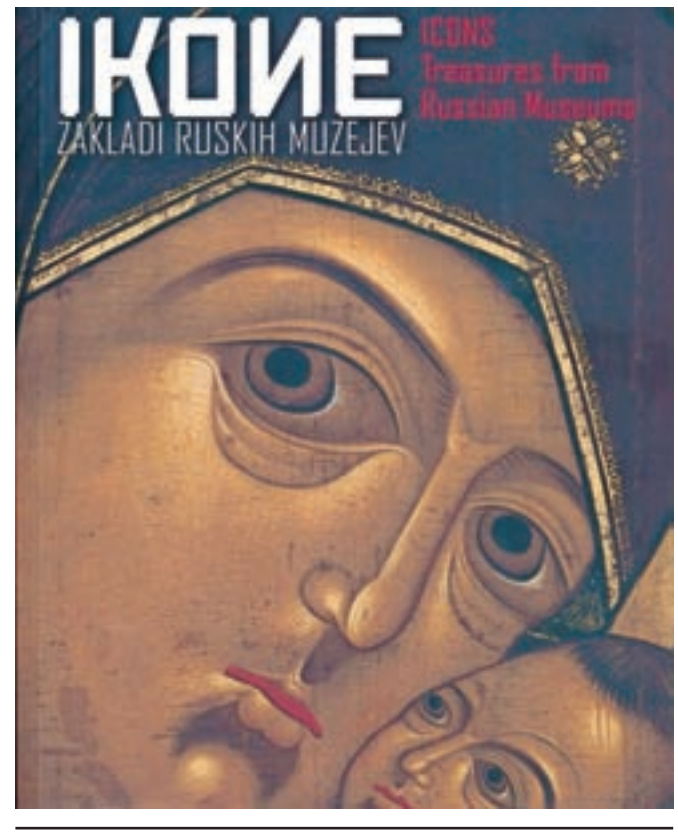

Ikone; Zakladi ruskih muzejev, Katalog razstave, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Ljubljana, 2019, 144 strani

REKVIJEM ZA KLAVIR

Francoski fotograf Romain Thiery se v okviru festivala Pianopolis, ki se danes začenja v kranjskem Stolpu Škrlovec, predstavlja s fotografsko razstavo Rekviem za klavirje. Fotografije klavirjev v zapuščenih evropskih gradovih so ponesle avtorjevo ime v sam vrh poznavalcev umetnosti po svetu.

Samo Lesjak

Pianopolis, prvi festival za mesto in klavir, bo v treh večerih od petka do nedelje v Stolpu Škrlovec povezal sodobne, klasične, džezovske, elektronske in avtorske zvoke klavirja. Po lanskem junijskem uličnem koncertnem maratonu in septembrskem festivalu Layerjeva hiša s programskima partnerjema PianoRoom in KUD Kataman tako prireja že drugi klavirski praznik s premiernimi nastopi domačih in mednarodnih glasbenikov – nastopili bodo priznani pianisti Joep Beving, Shida Shahabi, Carlos Cipa in Drago Ivanuša. V nedeljo bodo nastopili perspektivni glasbeniki, obenem pa bo premierno predstavljena tudi plošča Zlati pianisti. Gre za zmagovalce letošnjega 48. tekmovanja glasbenikov, bodočih nosilcev glasbene kulture pri nas.

V okviru letošnjega festivala bo na ogled tudi razstava francoskega fotografa Romaina Thieryja, imenovana Rekvijem za klavirje. Njegove fotografije so sprožile veliko zanimanje prestižnih evropskih glasbenih institucij, poleg tega sodeluje z različnimi založniki ter umetniki iz celega sveta. Fotografa, ki sicer prebiva v Montpellierju, poklicna pot vodi po mnogih evropskih in svetovnih mestih; ta teden je štiri dni prebival v idilični ustvarjalni rezidenci Layerjeve hiše.

Podobe izgubljenega časa: razstava avtorja Romaina Thieryja v okviru letošnjega Pianopolisa v Stolpu Škrlovec / Foto: Primož Pičulin

Fotografske podobe klavirjev, ki jih je načel zob časa, v zapuščenih zgradbah, gradovih – kaj vas je pripeljalo do tega nenavadnega, a nadvse hipnotičnega motiva?

Na neki način mi je kombinacija glasbe ter fotografije položena že v gene, saj je moja mati delovala kot poklicna fotografinja kulturne dediščine. Že v otroštvu sem se začel učiti igranja in še danes rad – tudi na odprtjih svojih razstav – sedem za klavir. Fotografija me je navdušila pred desetimi leti, svoj hobi sem tako spremenil v strast in nekega dne, ko sem po naključju naletel na pozabljen klavir v nekem zapuščenem gradu na jugu Francije v bližini rodnega Bordeauxa, je ta strast prerasla v poklic.

Razstavna serija Rekvijem za klavir, za katero ste prejeli mnoge mednarodne fotografske nagrade in je sedaj na ogled tudi v Kranju, je katapultirala vaše ime v sam vrh svetovne fotografske umetnosti.

Razstava je skupek do sedaj posnetih fotografskih podob, ki mi jih je uspelo ujeti v svojih raziskovalnih poteh iskanja klavirjev v zapuščenih gradovih po Evropi, od Francije, Nemčije, Poljske ... Klavir je globoko zakoreninjen v našo kulturno bit, zato ga želim v objektiv ujeti kot prvinskega – nikoli dodatno ne aranžiram mizanscene, temveč želim ohraniti njeno avtentičnost. Tako kot klasična glasba, seveda tudi klavirska, zmore preseči meje časa in zgodovine, prav to velja tudi za fotografijo, zato menim, da simbioza obeh umetnosti najde svojo skupno točko prav v pojmu časa.

Z vašo izjemno razstavo Rekvijem za klavir potujete po vsem svetu in še vedno iščete primerne lokacije z želenim motivom. Se kakšnega nadejate tudi med bivanjem pri nas?

Čeprav mnogokrat dokaj naporen mi je tovrstni način življenja in potovanja po vsem svetu zelo pri srcu, saj ob tem spoznavam mnoge čudovite kraje ter pridem v stik s številnimi zanimivimi ljudmi. Tudi v Kranju sem nadvse navdušen nad izjemnim gostoljubjem, obenem pa fasciniran nad vašo arhitekturo in prelepo krajino. V teh dneh mi je uspelo obiskati Ljubljano, prav sedaj pa se odpravljam tudi na Bled – kdo ve, morda naletim na primeren motiv prav tu.

ŠOV POSVEČEN MADONNI

V dvorani Teater igralniško-zabaviščnega centra Korona je v glasbeno-plesnem šovu, posvečenem Madonni, nastopila Federica Laganà.

Alenka Brun

Slišali smo znane uspešnice pevske ikone, ki jih je Federica verjetno odpela celo bolje, kot to naredi kraljica popa sama. Na odru sta simpatični 26-letnici, ki je sicer doma iz okolice Bologne, sedaj pa ustvarja in živi v Milanu, delala družbo še plesalca Daniele Laganà in Cesare D'Amico. Federica je drugače igralka, plesalka in pevka. Nastopa predvsem v muzikalih v Italiji. Tako jo bomo lahko videli tudi v muzikalu Čarli in tovarna čokolade, ki prihaja na milanski oder spomladi 2020.

V Sloveniji je Federica že bila in tudi na odru Teatra je v preteklosti že nastopila, a v drugih šovih.

Za Federico je Madonna izjemna. Ni samo pevka. »Je ''Performer'' z veliko začetnico,« z navdušenjem poudari.

Če bi Federico prosili, naj sodeluje v kakšnem podobnem šovu, za katero pevko bi se še z veseljem odločila, nas je zanimalo. »Lady Gaga, pa tudi Beyonce,« odgovori Federica, da sta ji blizu. Namreč gre za osebi, ki ju je spremljala, in tudi njun način življenja, ko je sama odraščala. Obožuje pa še eno mojstrico nastopanja, Marino Abramović.

V šovu, ki je posvečen Madonni, ni pesmi, ki Federici ne bi bila pri srcu. Pravi, da priprave na šov niso bile toliko naporne vokalno, kot je bilo to, da Madonnine pesmi vsebujejo veliko besed in veliko govorov. Pa še angleščina ni Federicin prvi jezik, tako da se je besedilom resnično posvetila. Morda so ji še najbližje pesmi Papa Don't Preach – v katero je prav zaljubljena, pa ikonična Vogue in Material Girl. »Rada imam vsako pesem posebej,« še pove mlada italijanska izvajalka, ki ne skriva, da uživa v tem, kar počne.

V M-DNA Showu, kot nosi naslov tokratni šov, Federica imitira Madonno in tisto, kar je res pomembno: poje v živo.

»Šov ima dva dela,« razloži Federica, »v prvem slišimo Madonnine uspešnice iz 80-ih in 90-ih let prejšnjega stoletja, drugi del pa predstavi Madonno kot disko zvezdo.«

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Teden boste začeli z obilico dobre volje in prav nič se ne more zgoditi, da pri tem ne bi vztrajali. Delovno boste uspešni pa tudi v družinskem okolju vas čakajo lepa presenečenja. Končno se vam bo vse skupaj postavilo na pravo mesto.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Obkrožali vas bodo ljudje, ob katerih se dobro počutite, in to bo seveda vplivalo tudi na vaše počutje. Nabiti s pozitivno energijo se boste podajali v nove zmage in bili sami s seboj več kot zadovoljni. V ljubezni se pripravite na presenečenje.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Ukvarjali se boste z mislijo, kaj vse bi bilo drugače, če bi se v preteklosti odločili drugače. Ampak pot gre vedno samo naprej, zato ni potrebno, da se obremenjujete za nekaj, kar se ne more spremeniti. Vsak dan je nov, ustvarjajte ga po svojih željah.

Rak (22. 6.–22. 7.)
V poslovnem svetu vas prav kmalu čaka neki posebno velik projekt. Pa ne velik samo po količini dela, ampak prinese tudi posebne rezultate in njegove sadove boste dolgo želi. Splača se vam potruditi in dati od sebe največ, kar lahko.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Svoje sposobnosti znate pokazati tako v timu kot čisto samostojno in tega zadnjega bo sedaj veliko več. Brez skrbi, zelo boste uspešni in vsi bodo zadovoljni z vašim delom. Zmanjkovalo vam bo časa za druge stvari, a nič hudega.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Tako kot imate radi rutino, tako si po drugi strani želite več akcije in razgibanosti. Presenetila vas bo novica o daljšem potovanju, ki bo sicer službeno, a našlo se bo tudi kaj za dušo. V domačem okolju boste stvari prevzeli v svoje roke.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Naložili ste si kar veliko dela in vsake toliko časa se boste ustrašili, da je morda vsega preveč. Ampak vse bo šlo po načrtu, celo nove cilje si boste zadali in še naprej nadaljevali tak tempo. Prijetno boste presenečeni glede priliva denarja.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Obnovili boste stare prijateljske vezi, za katere v zadnjem času res niste imeli skoraj nič časa. Med njimi je oseba, ki vam pomeni veliko več, in skrajni čas je, da stopite korak naprej, korak k svoji osebni sreči. Bodite to, kar ste, brez olepšav.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
So dnevi, ko enostavno ne trpite samote in iščete družbo, in so dnevi, ko ste najraje sami s sabo. S tem ni nič narobe, le glejte, da ne pretiravate, kajti nekdo vam lahko umik zameri. In potem bo težko graditi naprej. Sobota bo vaš dober dan.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Lepe novice dobite od ljudi, ki jih dobro poznate, in kar naenkrat bo vse zapleteno postalo mogoče in veselili se boste vsakega dneva posebej. Na delovnem področju boste malce izpregli, a to ne bo nič narobe, saj si zaslužite počitek.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Te dni vas čaka neki pomemben dogodek, od katerega si veliko obetate, in prav imate. Sledijo vam sama lepa presenečenja. Ne bo samo balzam za dušo, tudi samozavest se dvigne do meje, ki je ne pričakujete. Sledite svojemu srcu.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Zavedate se, da ste opazovani in da nekdo spremlja vsak vaš korak. Tega ne boste vzeli za slabo, saj ničesar ne skrivate. Na koncu se vse lepo uredi, saj ste človek načel in težko vas kaj vrže iz tira. V ljubezni vas čaka nekaj posebnega.

TA JE DOBRA

Miš in njen frajer

Mestna miška je na cesti srečala poljsko miš.
Začeli sta se pogovarjati in mestna miška se je pohvalila: »Strašno dobrega tipa sem spoznala in se zaljubila do ušes!«
»Imaš kakšno njegovo sliko?« je vprašala poljska miš.
Mestna miš je iz torbice potegnila fotografijo svojega tipa in jo pokazala prijateljici s podeželja.
»Saj to je netopir!« je vzkliknila poljska miš.
»Oh, on mi je pa rekel, da je pilot.«

V cirkus bosta šla

Janezek prosi očeta: »Očka, pelji me v cirkus.«
»Dragi sinko, za cirkus pa res nimam časa.«
»Oh, očka, veš kako zanimiv program imajo: na tigru pleše naga lepotica.«
»No prav, sin, pa pojdiva! Saj res že dolgo nisem videl živega tigra.«

Gospodar v hiši

»Imate pri vas v družini kakšen primer duševne bolezni?« vpraša zdravnik svojo novo pacientko.
»Da, imamo,« odvrne pacientka: »Mož si domišlja, da je gospodar v hiši.«

Trije v grmu

Gre policaj mimo grma in v njem sliši šumenje.
Vpraša, kdo je notri, in iz grma se sliši glas: »Johann Sebastian Bach.«
Policaj odvrne: »Takoj vsi trije ven.«

LAŽJI SUDOKU

4			9	1		6	5	
3	7						9	
		1	4	5		2		8
	8		3			4		
5	3						2	9
		2			6		7	
9		3		8	4	7		
	1						8	5
	6	7		3	2			1

Rešitev:

4	2	8	9	1	3	6	5	7
3	7	5	2	6	8	1	9	4
6	9	1	4	5	7	2	3	8
7	8	9	3	2	5	4	1	6
5	3	6	7	4	1	8	2	9
1	4	2	8	9	6	5	7	3
9	5	3	1	8	4	7	6	2
2	1	4	6	7	9	3	8	5
8	6	7	5	3	2	9	4	1

TEŽJI SUDOKU

9					5			8
	2			1			3	
5	4		2			6		
			4		3		2	
		9		5		1		
	6		1		9			
		5			1		7	2
	3			4			9	
4			7					

Rešitev:

9	1	7	6	3	5	2	4	8
8	2	6	9	1	4	7	3	5
5	4	3	2	8	7	6	1	9
1	5	8	4	6	3	9	2	7
3	7	9	8	5	2	1	6	4
2	6	4	1	7	9	5	8	3
6	8	5	3	9	1	4	7	2
7	3	2	5	4	6	8	9	1
4	9	1	7	2	8	3	5	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Gostilna Lakner
Cesta na Brdo 33, Kokrica, 4000 Kranj
www.gostilna-lakner.com
lakner.gostilna@gmail.com

LAKNER GOSTILNA 18 BREAD OVEN 65

Gostilna Lakner na Kokrici pri Kranju vas bo v jesenskih dneh razvajala na verjetno najlepšem vrtu v senci stoletnih kostanjev!

SESTAVIL: F. KALAN
STARO IME ZA MAJ – 6 – 2
ENA OD KISLIN – 4 – SL. GLASBENIK (I. V.) – PROSTORNOST
BOLEZENSKI SIMPTON – SODNI ZBOR – GL. MESTO BANGLADEŠA – BIVŠI IT, NOGOMETAŠ (FRANCO) – 20
OBLIKA IMENA TILEN – 22 – ENA OD ELEKTROD – 9 – DAN V TEDNU – GLASBENIK DEDIĆ – 12 – KRALJ ZAHODNIH GOTOV – 15
LITIJ – LOVSKA PUŠKA – SLABA NAMERA – OKAČ – TEMNO SIVA KRAVA – IGRALKA IVANIĆ
OKRASNA NABORNICA, ŽABO – 8 – BIVŠA SL. ATLETINJA (ALENKA) – KRAJ S TEMPLJEM V EGIPTU – JAJCE (LAT.) – MORSKA ŠKOLJKA – JAHVE (JUDOVSKI NAZIV)
AZIJSKI RAKUNJI PES – 3 – VELIKA KAČA, UDAV – LESARSKI DELAVEC – SILIRANA KRMA – KRETNJA Z ROKO – 7
SKLON, ZVALNIK – VELIK POMOR – PROMETNI OBJEKT – 17
BARESI KARNAK STOKLASA UBIKACIJA VASILJEV – EKSPLOZIVNO TELO, KI POKA – NEOBLJUDENI DEL SVETA – EMAJLIREC – 16 – IGRALEC BAN – PEVKA VUICA – 24
FRANCOSKI PLEMIČ, PAIR – 23 – GRŠKI OTOK – MESNA JED Z ZELJEM – 18 – ZODIAKALNI ZNAK – HEBREJSKA ČRKA – DRŽAVA V AFRIKI
VOJAŠKI ODPOSLANEC – VRSTA TRAVE – SL. NOVINAR (ANDREJ) – 10
MEDVED (SLABŠ.) – 5 – BESEDNA ZVEZA – AM. PEVKA IN IGRALKA – VINKO JELOVAC – REKA V FRANCIJI
FR. PISEC (EMILE) – CLAUDE TAYLOR – AMERIŠKI VOJAK – 19 – NAGON, INSTINKT – FIN. JEZERO, INARI – PRILOGA DELA – 13 – 11 – NORDIJSKA BOŽANSTVA
RENE LACOSTE – PLEMENIT LES – KARMEN STAVEC – PESEM HVALNICA – ALEŠ VALIČ
STO NOVEL PISATELJA BOCCACCIA – 21 – PESNIK MENART
UMETNOST – SLIKARKA POLANEC – 14 – OBRI – 1

RUSKI REŽISER (SERGEJ) – REVOLUCIONAR ZAPATA – SLADKOVODNA RIBA – AZIJSKI VELETOK – KURENT (NAREČNO) – PRAVOSLAVNA VERSKA PODOBA – REKA V SRBIJI – RISTO SAVIN – POMOL, ZAPRT BALKON – IZVOR – IGRALEC BEŠLAGIĆ – PEČENJE NA ŽARU – GORENJSKI GLAS – DVOČLENIK – ATLETINJA ZUPIN – ZVITEK – BROM – ŽENSKO POKRIVALO PRI NARODNI NOŠI – ARABSKI SREBRNIK – POLJSKA REKA – PRAVEC – STARI GERMANI – PISATELJ DRAGO DRUŠKOVIČ (ROK)

V gostilni Lakner boste lahko napolnili želodce med delovnim časom, se z družino okrepčali ob dobrem kosilu ali pa se razvajali z njihovimi dobrotami ob trihodnem dnevnem meniju. Znani so tudi po golažu, pasulju in telečji obari, pa tudi po pariškem pohancu s parmezanom.

V Gostilni Lakner se dobro je, zato takoj rezervirajte mizo za svoje slavje na

031 219 673.

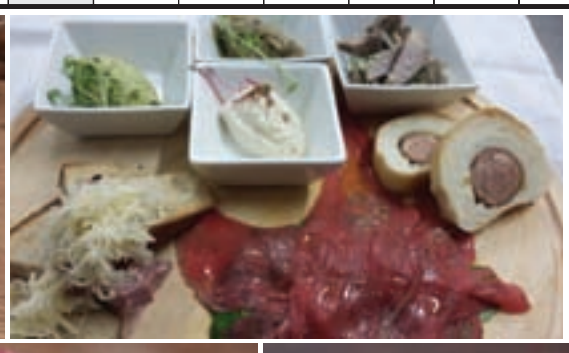

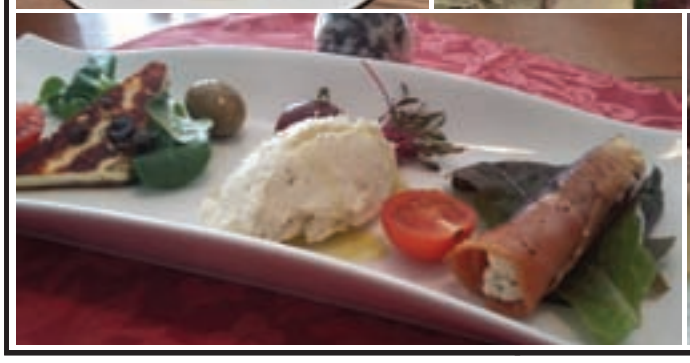

Nagrade: 3-krat malica

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 23. septembra 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

MARJAN OVNIK S.P., STRUŽNIKOVA POT 8, ŠENČUR

DRUŽABNA KRONIKA

KO KUHAJO FANTJE ...

Letos so se bohinjski fantje odločili, da namesto igre ali muzikala pripravijo poseben večer, počastijo Vodnika na malce drugačen način: z večerjo, ki so jo naslovili Večerja z Valentinom Vodnikom. Režiser kulinarične predstave je bil Martin Zupanc, ki ga srečamo v kuhinji Uroša Štefelina, v Vili Podvin.

Alenka Brun

Septembra so v Bohinju ponovno pripravili Vodnikove dneve, v počastitev spomina na Valentina Vodnika, prvega župnika koprivniške fare, pesnika, pisatelja, jezikoslovca in še bi lahko naštevali. Prav njegove Kuharske bukve pa so utrnile misel Martinu Zupancu, zakaj pa ne bi v Bohinju počastili njegovega imena tudi z večerjo. In tako je Planinska koča na Vojah nedavno gostila šesthodni meni, kjer so jedi pospremila vina vinarja Ščurka ter bodoče vinske kleti Nebolé.

Večerja z Valentinom Vodnikom se je začela z aperitivom: gostje so lahko poskusili Bohinca 2018, vino sedme bohinjske ljubiteljske trgatve. Živordeča rujna kaplica je napovedovala poseben večer, krajši nastop domačih lovskih rogistov ter kasneje tudi Vodnikova poezija pa so simpatično in kulturno nadgradili jedi, ki so bile, glede na to, da od fantov nihče ni kuhar, pravo presenečenje. Včasih morda kdo skuha doma kosilo, s kakšne jušne kocke juho, se je pošalil Martin, njihov mentor. Pod njegovo taktirko pa so tako v kuhinji »nastopali« Rok Frelih, Krištof Mikelj, Klemen Zupanc, Gašper Mikelj; v strežbi pa Jernej Cesar in Teja Cankar.

Sta se pa večera še posebej veselili tudi Jana Zupanc, najemnica Planinske koče na Vojah, ter Saša Zadnikar, ki zadnjih pet let v koči skrbi za izbor sladkih pit. Jana nam je zaupala, da je bilo za dogodek tolikšno zanimanje, da če bi imeli še enkrat več prostora, ga ne bi bil problem zapolniti.

Martin in njegova ekipa so se odrezali odlično. Nekaj začetne treme se je nalezel celo harmonikar Žiga Grm, a je v kuhinji tekoče steklo že v popoldanskih urah. Fantje so sledili scenariju, Martinovim navodilom in zgodba šestih jedi se je na krožnikih začela pri jezeru z ribo, nadaljevala na Kravjem balu s ciko, naslednji krožnik je gosta popeljal v hribe na testenine s sirom, pa še naprej na Triglav – in kot je rekel Martin: »Spotoma ujamemo še srno ter končamo na Vojah. Zraven srne postrežemo Vodnikov puding iz rdeče pese, neke vrste kruhov kipnik; za sladico pa so koruzni žganci z mlekom, takšni, kot so tudi v ponudbi v koči.« In tudi začeli so z žganci, a z ajdovimi – kot pozdravom iz kuhinje; vmes pa je vzbujal gostom radovednost še sorbet iz bohinjskega »šnopca«, vina ter gozdnih sadežev.

Pod mentorstvom Martina Zupanca (na sredini spredaj) so ustvarjali Rok Frelih, Krištof Mikelj, Klemen Zupanc, Gašper Mikelj, v strežbi pa sta bila Jernej Cesar in Teja Cankar.

Posebne večerje sta se razveselili tudi Jana Zupanc (desna), najemnica Planinske koče na Vojah, ter Saša Zadnikar, ki zadnjih pet let v koči skrbi za izbor sladkih pit.

Oglasili so se tudi lovski rogisti iz Bohinja.

Žiga Grm

Žganci s kislim mlekom malo drugače: ajdov čips, strjenka iz kislega mleka, ajdove kokice in barvno Gartnerjevo maslo

Zupanova postrv jezerka se je na krožniku predstavila jedcem v družbi živopisanega zelenega odtenka.

VRTIMO GLOBUS

Jenny Slate je rekla usodni ja

Igralka **Jenny Slate (37)** je zakričala ja svojemu izbrancu, ko je pred njo pokleknil in jo zaprosil za roko. Zaroka se je zgodila v Franciji. »V zapuščenem gradu v južni Franciji sem vprašal to žensko, če bi se poročila z mano,« je zapisal Ben Shattuckin in novico oznanil na Instagramu. Igralka je bila do ločitve pred tremi leti poročena s komikom Deanom Fleischerjem - Campom.

Poslovil se je John Wesley

Umrl je dvainsedemdesetletni igralec **John Wesley,** znan po vlogi dr. Hooverja v seriji Princ iz Bel Aira. Zanj je bil po poročanju tujih medijev usoden multipli mielom. V dolgoletni karieri je zaigral v več kot sto filmih in drugih filmskih projektih. Za seboj je zapustil mamo, soprogo, dve hčerki ter vnuke.

Aron Carter ima shizofrenijo

Pevec **Aron Carter (31)** je v pogovorni oddaji Zdravniki priznal, da ima mentalne težave. »Trpim za več osebnostnimi motnjami, shizofrenijo, akutno tesnobo in sem manično depresiven,« je pojasnil Carter. Pevec je v studio pripeljal tudi svojo mamo in ji tako dal priložnost za zdravljenje zasvojenosti z alkoholom. »Vstane ob petih zjutraj in spije celo vodko. Edino jaz jo obiskujem,« je povedal.

Jennifer Aniston se vrača na male zaslone

Jennifer Aniston (50) se po petnajstih letih vrača na televizijo. Zaigrala bo v seriji Jutranji šov, ki jo je režirala skupaj z **Reese Witherspoon (43).** V njej bo svojo vlogo odigral tudi slavni komik Steve Carell, sicer pa so rdeča nit serije zapleteni odnosi in življenja televizijskih oseb, ko ugasnejo kamere. Serija se bo začela prvega novembra na Apple TV+.

Na Čarobnem dnevu v Arboretumu smo srečali tudi simpatične lastnice hrtov, predstavnice društva Hrtji svet Slovenije. Na fotografiji so Anamarija Knific, Zala Mirtič, Barbara Zalokar in Tjaša Božič; v družbi svojih pasjih prijateljev. / Foto: A. B.

Srebrni Job in bronasti Aljaž

Štirje slovenski dijaki, ki so dosegli največ točk na državnem tekmovanju, so se z mentorji med poletnimi počitnicami udeležili svetovne geografske olimpijade (International Geography Olympiad) v Hongkongu, med njimi sta bila Job Stopar iz Naklega in Aljaž Krevs iz Volčjega Potoka.

Suzana P. Kovačič

Kranj – Na geografski olimpijadi je sodelovalo 44 ekip (vsaka s po štirimi tekmovalci) iz 44 držav, tekmovanje je bilo sestavljeno iz pisnega in terenskega dela ter multimedije. Vse je potekalo v angleščini, kot je povedal Aljaž: »Tisti, ki nam angleščina ni materni jezik, smo imeli na voljo sicer pol ure več časa za reševanje nalog, a je bilo kar zahtevno, saj v navadnem slovarju, ki smo ga lahko imeli za pripomoček, ni prevoda strokovnih geografskih besed.« Pisne naloge so bile esejskega tipa, obravnavanih je bilo šest tem, za katere vnaprej niso vedeli. Teme so bile kmetijstvo in podnebne spremembe, potresi, globalizacija, morski tokovi, sipine in varnost oskrbe z vodo v prihodnosti. Job in Aljaž sta bila najbolj suverena v terenskem delu, kjer je bila poleg znanja pomembna tudi iznajdljivost, in pri tem sta dobila tudi največ točk. Odpeljali so jih na nekaj vnaprej neznanih lokacij, tekmovalci so jih morali raziskati, na zemljevidu označiti in smiselno razporediti v legendo. Terensko delo je bilo sicer za en dan prestavljeno, ker je pridivjal tajfun, in kot sta povedala sogovornika, je bila ta izkušnja nekaj posebnega. Na multimedijskem testu so morali odgovoriti na štirideset vprašanj (besedilnih, grafičnih, slišnih, video). Tako so jim npr. predvajali zvočni posnetek nekoga, ki hodi po plaži, in ugotoviti so morali, za katero plažo gre. In kako se imenuje drevo, ki raste samo v Jemnu. V tem delu je prevladala splošna razgledanost. Če bi vse tekmovalne dni prešteli v urah, so imeli za deset ur testov.

Od leve Aljaž Krevs in Job Stopar / Foto: Primož Pičulin

Nastanjeni so bili v študentskem domu približno uro vožnje izven iz samega mesta Hongkong. Nad univerzo, kjer je bilo organizirano tekmovanje, sta bila Job in Aljaž navdušena: »Dimenzije predavalnic so takšne, kot so dvorane v Cankarjevem domu v Ljubljani.« Gostitelji so bili prijazni, približali so jim njihovo kulturo, med drugim tradicionalni zmajev ples, pisavo ... Tekmovanje je potekalo od 30. julija do 5. avgusta, slovenska ekipa se je zatem za nekaj dni udeležila še t. i. post ekskurzije. Bivali so v hotelu, ki je zanimiv zaradi svoje zgodovine; najprej je bila stavba za sezonske delavce, zatem umobolnica, za gobave bolnike pa begunce vietnamske vojne, zdaj je preurejena v hotel. Ogledali so si Unescov geo park, budistične templje, tradicionalno ribiško vas, tematski Ocean park, pa vrh, od koder je najlepši pogled na mesto Hongkonk, imeli so treking na otoku Lantau, okušali domačo hrano. No, Aljaž je bil bolj na rižu, Job pa je jedel tudi jegulje, prašičje členke ... »Sicer pa si Hongkong napačno predstavljamo. Pozidanega je malo, morda dvajset odstotkov površine, vse ostalo so hribi, zelenje. Samo mesto je čisto, stanovanja najdražja na svetu, hrana in mestni promet pa poceni. Ko smo se vračali domov, smo videli proteste, o katerih poročajo tudi v Sloveniji, le da jih mediji prikazujejo pretirano.«

Job Stopar, dijak četrtega letnika Gimnazije Kranj, je že bil na geografski olimpijadi lani v Kanadi. Lani je bil bronast, letos srebrn. Aljaž Krevs, gimnazijec četrtega letnika Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, se je olimpijade udeležil prvič, osvojil je bron, in ima še eno priložnost, kajti en tekmovalec se olimpijade lahko udeleži največ dvakrat. Job razmišlja o študiju geografije, Aljaž pa pravi, da bo pilot.

Pobuda za zaustavitev uvajanja omrežja 5G

Kranj – V nevladni organizaciji Čisto modro nebo so zaskrbljeni, ker v Sloveniji pilotno uvajanje brezžičnega omrežja pete generacije (5G) poteka »brez kakršnihkoli dolgoročnih varnostnih testiranj te nove tehnologije, ki uporablja mikrovalovne in milimetrske frekvence«. Ker gre po njihovi oceni za »biološki eksperiment brez informiranega soglasja prebivalcev Slovenije in s tem za kršitev ustave«, so varuhu človekovih pravic posredovali pobudo za zaustavitev uvajanja omrežja 5G, dokler niso opravljene ustrezne dolgoročne varnostne študije o učinku neionizirnih elektromagnetnih sevanj omrežja 5G na živa bitja in okolje. Za tehnologijo 5G napovedujejo, da bo ključna za razvoj pametnih naprav, interneta stvari in avtonomnih vozil. Omogočala naj bi občutno hitrejši dostop do mobilnega interneta kot zdajšnje omrežje 4G, boljšo pokritost in stabilnejšo povezavo.

Praznik zelja

Zali Log – Kulturno in turistično društvo Zali Log vabi ta konec tedna na Praznik zelja, ki bo potekal na parkirišču gostilne Pri Slavcu in v kulturnem domu. Odprtje s kratkim kulturnim programom bo nocoj ob 20. uri. Jutri ob 19. uri bodo prikazali film 300 let plavljenja lesa po Davščici avtorja Staneta Zgage. Osrednje dogajanje bo tudi tokrat v nedeljo. Začeli bodo ob 13. uri z zeljnim kosilom, ob 14. uri bo sledil kulturno-etnološki program. Pripravljajo kratko igrano igro, nastopila bosta tudi folklorna skupina Jelčki iz Škofje Loke in vokalna skupina Snežet iz Tolminskega. Tudi letos bodo prikazali ribanje in tlačenje zelja ter poskrbeli za degustacijo zeljnih jedi, tržnico domačih pridelkov in delavnice za otroke.

Živ žav na Pungertu

Kranj – S sprevodom Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj in pravljičnih junakov z Maistrovega trga na Pungert se bo jutri ob 10.15 začel letošnji otroški Živ žav. Ob 10.45 bodo otroke razveselili z glasbeno predstavo Marka Brdnika in Francija Krevha S tolkali okrog sveta, ob 12. uri bo sledila še predstava Kuža in muca Lutkovnega gledališča TRI. Dogajanje bodo popestrili z različnimi delavnicami in lovom za zakladom ter knjižno menjalnico. V sklopu prireditve bodo odprli tudi razstavo likovnih del učencev OŠ Helene Puhar Kranj.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 14. 9.
19.00 PREVARANTKE NA WALL STREETU
12.30 MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA
21.00 TISTO: DRUGO POGLAVJE
16.10 BILO JE NEKOČ . . . V HOLLYWOODU
14.00 LEVJI KRALJ, sinhro.
13.30, 16.10 VELIKO POPOTOVANJE, sinhro.
18.30 PRIDNI FANTJE
14.30, 16.30 ANGRY BIRDS FILM 2, sinhro.
21.10 HITRI IN DRZNI: HOBBS IN SHAW
15.30, 17.10 LEVJI KRALJ, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 14. 9.
17.50, 18.40, 20.00, 22.30
PREVARANTKE NA WALL STREETU
18.00, 20.20, 22.10
TISTO: DRUGO POGLAVJE
20.50 ANGEL JE PADEL
14.00, 19.30 BILO JE NEKOČ . . . V HOLLYWOODU
13.50, 15.30, 17.00
MOJ DEDI JE PADEL Z MARSA
14.15 ZMAJČEK TABALUGA, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 13. 9.
18.00 YESTERDAY
20.15 112

Sobota, 14. 9.
18.00 112
20.00 YESTERDAY

Nedelja, 15. 9.
19.00 YESTERDAY

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 13. septembra, in sobota, 14. septembra
19.30 Goran Vojnović: RAJZEFIBER (v dvorani PGK)

Kamkolo tarča vandalov

Sistem izposoje električnih koles Kamkolo, ki ga je občina zagnala pred poletjem in je med občani naletel na izjemno dober odziv, je bil z začetkom šolskega leta tarča vandalov. Ker je veliko koles poškodovanih, je občina sistem začasno ustavila, ukrepali pa bodo tudi policisti.

Jasna Paladin

Kolesa brez nadzora, poškodovani priklopni stebrički, skrivljene košare ... Na občini zagotavljajo, da bodo neodgovorne uporabnike sistema Kamkolo kaznovali.

Kamnik – Sistem izposoje koles Kamkolo ima po zgolj treh mesecih delovanja že skoraj 670 uporabnikov, kar je nad vsemi pričakovanji. Večina s kolesi ravna odgovorno, a minule dni so nemalo slabe volje povzročile poškodbe na kolesih in samih priklopnih stebričkih, ki so posledica vandalizma in so onemogočile nemoten sistem delovanja. Na občini občane pozivajo k odgovornemu ravnanju in jih opozarjajo, da bodo kršitelje kaznovali.

»V zadnjih dneh smo na sistemu izposoje ugotovili več poškodb na postajah za kolesa in na kolesih, ki so nastale kot posledica vandalizma. Poškodbe so povzročile, da sistem ne deluje v celoti, uporabniki pa imajo težave pri izposoji in vračilu koles. Največ poškodb je bilo zaznanih na postaji Duplica, kjer je bila zaradi hudega vandalizma poškodovana polovica priklopnih stebričkov, poškodbe pa so se pojavljale tudi na drugih postajah, ki jih sproti odpravljamo, vendar normalno delovanje sistema ni vzpostavljeno,« pravijo na občini.

Največ poškodb so zaznali na priklopnih stebričkih zaradi pregrobega potiskanja koles v zatič ključavnice, ob zadnjem vandalizmu pa so bili priča celo izruvanju koles iz priklopnih stebričkov, zaradi česar so poškodbe še večje. Veliko je tudi poškodovanih košar, ki imajo nosilnost osem kilogramov, a je med nekaterimi mladimi uporabniki priljubljeno, da v njih prevažajo drug drugega, pri čemer so poškodbe koles neizogibne. Na občini opozarjajo, da bodo kršitelje kaznovali in jim poškodbe zaračunali po veljavnem ceniku pooblaščenega serviserja, kot to določajo tudi splošni pogoji uporabe sistema.

Med hujšimi kršitvami so zaznali tudi prekoračitve tedenskega časa uporabe kolesa (ta je omejena na 14 ur v celotnem tednu), saj si nekateri kolo odpeljejo kar domov, pa tudi deljenje dostopa do sistema, ko uporabnik svojo kartico posodi drugemu, ter puščanje nezaklenjenih koles brez nadzora. Vse hujše kršitelje bodo sankcionirali z blokado uporabe sistema v preostanku sezone, in ne samo za tekoči teden, kot so to izvajali sedaj.

Vsakomur priporočam izkušnjo v tujini

Ajda Strnad, diplomantka fakultete za šport, se je po fakulteti vpisala na univerzo Oxford Brookes v Angliji in pridobila naziv magistrice športne prehrane. Izkušnjo iz tujine bi zaradi širšega pogleda priporočila vsakemu mlademu človeku.

Danica Zavrl Žlebir

Ajda Strnad / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – »Zanimala me je prehrana in po fakulteti sem iskala možnost nadaljnjega izobraževanja. Ker v Sloveniji tako usmerjenega študija ni bilo, sem se odločila za tujino. Ne, ne gre za ugledno oxfordsko univerzo, pač pa za univerzo Brookes,« je povedala Ajda Strnad, danes samostojna podjetnica, ki pri delu združuje oboje, gibanje in prehrano, povezano z zdravim življenjskim slogom. Jeseni v okviru svoje dejavnosti začenja vadbe v Šenčurju, Vodicah, Mengšu in Vižmarjah, pri čemer sodeluje s kolegom Tilnom Dobnikarjem iz Predoselj.

Zanimale so nas zlasti njene izkušnje študija na tujem. Pravi, da je imela s študija v Sloveniji veliko teoretičnega znanja, pogrešala pa je stik s prakso. »Na univerzi v Angliji je bilo veliko domačega dela. Dvakrat tedensko smo bili na predavanjih, kjer pa nas niso toliko obremenjevali s faktografskim znanjem, kot sem bila vajena s študija doma. Tam je bil sistem zelo odprt, ponujali so možnost, da smo se poglabljali v področja, ki so nas zanimala, in smo se vanje lahko bolj usmerili. Ta študij namreč izhaja iz predpostavke, da vsi v poklicnem življenju ne bomo delali vsega, pač pa se bo vsak usmeril na neko specifično področje,« navaja Ajda. Za študij na tujem ni dobila študentskega posojila, temveč si ga je morala v celoti plačati sama, zato je bila še tem bolj motivirana za delo. Priprave na magistrsko delo, ki ga je začela pisati junija, so se s profesorico in raziskovalno ekipo začele že na začetku leta. Trije študentje so opravili raziskavo o prehrani športnikov kolesarjev. Navdušena je bila tudi nad odnosi med profesorji in študenti in nad pripravljenostjo profesorjev, da pomagajo, ko študentje potrebujejo pomoč.

»Vsakemu študentu, ki ima možnost oditi na študij v tujino, to toplo priporočam,« poudarja Ajda. »Tam lahko vidiš drugačen način dela, hkrati pa ti izkušnja iz tujine da tudi širši pogled na domače okolje. Iz distance vidiš tako pomanjkljivosti kot prednosti domačega okolja, v katerem pa je zlasti kakovost življenja višja kot drugje, morda manjka le prostora in priložnosti za mlade ambiciozne ljudi. Ravno kakovost življenja je razlog, da sem se po študiju in kratki neplačani praksi v Berlinu, kjer sem delala za neko zagonsko podjetje, vrnila v domovino. Iskala sem možnosti za zaposlitev, a se v ponujeni službi nisem našla, zato sem začela samostojno podjetniško pot. Na njej sem sicer kratko leto dni, vendar sem optimistična.«

PREJELI SMO

Prenapolnjeni avtobusi

S šolskim letom 2019/20 se je avtobusni prevoznik Arriva odločil ukiniti nekaj linij avtobusnih prevozov na relaciji Radovljica–Kranj, kar je močno vplivalo na napolnitev ostalih avtobusnih linij. V Kranj dnevno zjutraj potuje mnogo ljudi z Jesenic in Radovljice, kar avtobuse napolni že v Radovljici, to povzroči prenatrpanost avtobusov, ki zaradi tega že po nekaj postajah nehajo pobirati potnike. To seveda začne povzročati razne zamude in nevšečnosti. Prav tako bi rad izpostavil velike zamude in nezanesljivost Arrivinih avtobusov, redko se zgodi, da avtobusi pridejo točno. Četudi je Arriva edini avtobusni prevoznik na Gorenjskem, še ne pomeni, da lahko ravna z nekaterimi ljudmi, kot da so drugorazredni.

Upam, da bo to besedilo naletelo na prava ušesa in se bo kaj spremenilo.

Luka Šlibar

Peta Hiša na hribu

Zanimiva razstava v Žlebeh

Maja Bertoncelj

Žlebe – Še do nedelje, 15. septembra, je na osrednjem razstavnem prostoru mežnarije pri cerkvi sv. Marjete v Žlebeh na ogled razstava umetniškega projekta Hiša na hribu. Poteka v organizaciji Zavoda CCC.

Gre za razstavo sodobnih umetniških del v naročju Polhograjskih dolomitov, katere snovalca sta Franc Cegnar in Zvonka T Simčič. Projekt Hiša na hribu razvijata peto leto, v njem pa sodeluje skoraj dvajset različnih umetnikov iz Slovenije in tudi tujine. Narave, dediščino in umetnost združujejo z globino človeškega duha. »Letošnja osrednja tema je gnezdo kot simbol skupnosti, prepletenosti, povezanosti ... Ta vsebina nas vodi skozi celotno razstavo,« je pojasnil Franc Cegnar. Na sami razstavi sodeluje devet umetnikov, tudi domačin, naivni umetnik Gabrijel Čarman, po domače Štreklov Jelko. Predstavlja se z lesenimi ptički.

Razstava je odprta vsak dan od 15. do 20. ure.

Umetnica Keiko Miyazaki je postavila instalacijo v pravem pomenu besede.

Pogovorni večer z Meri Bozovičar

Škofja Loka – Muzejsko društvo Škofja Loka vabi na Blaznikov večer, ki bo v sredo, 18. septembra, ob 19. uri v Miheličevi galeriji v Kašči. Gostja večera bo Meri Bozovičar, avtorica nedavno izdane knjige Krvava zarja. Meri Bozovičar - Kajbetova Meri se v knjigi, ki jo je po njenem pripovedovanju napisal Aleksander Škorc, spominja časov med in po drugi svetovni vojni. Z njo se bo pogovarjala Helena Janežič, podpredsednica Muzejskega društva Škofja Loka. Knjigo bo mogoče ta večer tudi kupiti.

Ta konec tedna Mihaelov sejem v Mengšu

Mengeš – Tradicionalni Mihaelov sejem v Mengšu se bo začel v petek zvečer in bo trajal vse do nedelje. Uradno odprtje sejma bo ob 10. uri. Poleg nastopov glasbenih skupin in pestre sejemske ponudbe na stojnicah bo dogajanje predvsem v nedeljo spremljal prikaz dejavnosti in ročnih spretnosti, številni dogodki skozi celoten konec tedna pa so namenjeni tudi otrokom.

Grajski lonec in smledniška noša

Smlednik – Jutri, 14. septembra, bo na Starem gradu v Smledniku tradicionalna prireditev Grajski lonec. Tekmovanje v kuhanju najboljšega grajskega lonca se bo začelo ob 10. uri. Ob 13. uri se bodo predstavile novo nastale Smledniške ljudske noše.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 30. avgusta 2019 v Kranjskih novicah je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ** d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS – **Stanislav Krempl**, Tržič, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila POLO – **Dušan Bohinc**, Medvode, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Anica Zupan**, Begunje na Gorenjskem. Nagrajencem čestitamo!

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 30. avgusta 2019 je bila **JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNOST V PROMETU**. Izžrebani so bili: **Franc Pogačnik** iz Žabnice, ki prejme kolesarsko čelado in odsevni trak; **Marija Bajrič** iz Tržiča, ki prejme odsevni anorak in zadnjo lučko za kolo in **Bor Meglič** iz Kranja, ki prejme odsevni jopič in prednjo luč za kolo. Nagrajence prosimo, da nagrado prevzamejo na sedežu Gorenjskega glasa, Nazorjeva ulica 1, Kranj. Čestitamo !

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET BIOTERME: 7. 10., TRST: 9. 10.; **MANDARINE:** 4.–6. 10.; **MEDŽUGORJE Z MANDARINAMI:** 12.–14. 10.; **BANOVCI:** 3.–6. 11.; **BERNARDIN:** 14.–17. 10.; **STRUNJAN:** 1.–4. 12., **MADŽARSKA:** 3.–7. 11., **BANJA VRUĆICA S TERAPIJAMI:** 18.–25. 10., **BANJA VRUĆICA S PIRAMIDAMI:** 22.–24. 11.. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Zmajske igre

Podljubelj – Krajevna skupnost Podljubelj v soboto, 14. septembra, pripravlja prireditev ob krajevnem prazniku, ki bo letos povezana s 500-letnico cerkve sv. Ane, po kateri se je nekoč imenovala dolina. Prireditev se bo začela ob 10. uri z vodenim pohodom s platoja na Ljubelju do kampa Podljubelj. Ob 14. uri se začnejo Zmajske igre, za uvod bodo nastopili otroci Osnovne šole Podljubelj s pripovedko o nastanku kraja. Od 16. ure dalje v šotoru sledi zabava s skupino Stare sablje. Hkrati bodo potekale aktivnosti za mlajše. Na prireditvi bo predstavljena knjiga o zgodovini Podljubeljske doline.

Čas turških vpadov

Bodešče – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi v petek, 13. septembra, ob 20. uri v Bodešče na ogled gledališkega dogodka iz časa turških vpadov.

Aktivnosti Medgeneracijskega centra

Kranj, Cerklje, Preddvor, Šenčur – V LUK – medgeneracijskem centru Kranj se bodo odvijale naslednje brezplačne aktivnosti: v ponedeljek, 16. septembra, ob 8. Slovenija, moja nova država; ob 17. uri slovenščina – konverzacija; ob 17.30 To delam zase – Naredimo nekaj zase; v torek, 17. septembra, ob 17. uri nemščina – konverzacija; Cerklje na Gorenjskem: v ponedeljek, 16. septembra, ob 17. uri Poslikava keramike (TIC Cerklje); v ponedeljek, 16., 23. in 30. septembra, ter v četrtek, 19. in 26. septembra, od 9. ure do 11.30 v sejni sobi Občine Cerklje delavnica Povežite se s svetom (internet in elektronska pošta; lahko prinesete svoj prenosni računalnik); Preddvor: v torek, 17. in 24. septembra, ter v sredo, 18. in 25. septembra, od 9. ure do 11.30 v TIC Preddvor delavnica Povežite se s svetom (internet in elektronska pošta; lahko prinesete svoj prenosni računalnik); Šenčur: v ponedeljek, 16. septembra, ob 9.30 Umovadba – Dom krajanov Šenčur. Obvezna prijava na tel. 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Srečanje gorenjskih literatov

Lesce – Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske skupaj z Društvom upokojencev Lesce pripravlja 10. srečanje gorenjskih literatov, ki bo v petek, 20. septembra, ob 16. uri v dvorani Krajevne skupnosti Lesce (Alpska 58).

Tržni dan

Tržič – V soboto, 14. septembra, bo od 8. ure dalje v atriju Občine Tržič na Tržni dan, kjer si boste z lokalnimi izdelki lahko napolnili svojo shrambo, za animacijo pa bo poskrbel plesni studio Špela.

Cirkus Kellner

Tržič – Od petka, 13. septembra, do nedelje, 15. septembra, na predstave vabi Cirkus Kellner, ki bo gostoval na parkirišču BPT.

Naj te zapelje zelena mobilnost

Kranj – Zaključni dogodek projekta Naj te zapelje zelena mobilnost bo v četrtek, 19. septembra, od 9. ure do 10.30 v Mestni občini Kranj, Slovenski trg 1 (sejna soba št. 9). Dogodek je namenjen turističnim delavcem, prevoznikom, zaposlenim na občinah, ponudnikom turističnih, gostinskih in nastanitvenih storitev, predstavnikom medijev ter širši zainteresirani javnosti. Informativne prijave zbirajo do 18. septembra na slovenija@cipra.org ali info@ctrp-kranj.si.

IZLETI

Doživetja Primorske

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj vabi člane društva, da se udeležijo izleta Doživetja Primorske v soboto, 21. septembra. Program izleta: ogled EKO muzeja – Pivških presihajočih jezer v Slovenski vasi; ogled Parka vojaške zgodovine v Pivki; ogled kobilarne Lipica. Rezervacije sprejemajo v pisarni društva.

Pohod na Vrsnik

Žiri – Turistično društvo Žiri v nedeljo, 15. septembra, ko Slovenci praznujemo dan vrnitve Primorske k matični domovini Sloveniji, vabi na pohod iz Žirov ali iz Idrije na Vrsnik. Pridružite se lahko ob 9. uri v Žireh pred info točko pri Zadružnem domu ali ob 8. uri v Idriji na avtobusni postaji. Že med potjo vas čaka program ter veselo druženje. Poskrbljeno tudi za voden povratek v dolini.

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na trasi Kranj–Škofja Loka–Bodovlje–Zminec–Kranj v torek, 17. septembra, z odhodom ob 8. uri izpred bivše trgovske šole na Župančičevi ulici. Trasa je srednje zahtevna, dolga štirideset kilometrov. V slabem vremenu bo izlet odpadel.

Pohodniški izlet: Jeruzalem

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 19. septembra, na izlet v Jeruzalem. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Hoje s postanki bo od tri do štiri ure. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 16. septembra.

ALPETOUR
Potovalna agencija

Švica,
vožnja z vlakom Bernina Express
27. 9., 3 dni
od 249,90 EUR

Dunaj in živalski vrt – tudi za družine
28. 9., 1 dan
od 62,00 EUR

Ogled tovarne BMW v Münchnu
26. 9., 1 dan
od 82,00 EUR

Toskana in otok Elba
4. 10., 3 dni
od 229,00 EUR

Brioni in Rovinj
z ladjico na Brione
5. 10., 1 dan
od 53,00 EUR

Obiranje mandarin
Dubrovnik/Mostar/Slapovi Krke
različni programi
od 178,00 EUR

Gardaland, dnevni – tudi za družine
21. 9., 1 dan
59,50 EUR

Božični London
Buckinghamska palača, Downing street, Tower Bridge, London-eye...
13. 12., 4 dni
369,00 EUR

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva – a DB company

ARRIVA ALPETOUR D.O.O., ULICA MIRKA VADNOVA 8, KRANJ

OBVESTILA

Obvestilo Društva upokojencev Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj obvešča člane, da se bo dvoranska vadba v Mega Centru Kranj začela v torek, 8. oktobra. Potekala bo vsak torek in petek ob 8.30. Spining za člane se bo začel v ponedeljek, 7. oktobra, od 17. ure do 19.30.

Vabilo k vpisu abonmajev

Trzin – KUD Franc Kotar Trzin vabi k vpisu abonmajev za šest jesenskih gledaliških predstav. Novost je poslovni abonma za podjetja, kjer so abonentske kartice (kot abonma, redni in konto račun) prenosljive.

Srečanje z atlasologom

Kranj – Jožica Ramšak in Združenje HumanUp Slovenije vabijo na posebno srečanje z atlasologom Predragom Djordjevićem v ponedeljek, 16. septembra, od 19. do 21. ure v poslovni hiši TELE-TV in GTV – gorenske televizije, Oldhamska cesta 1a. Skupaj z atlasologi iz Slovenije bo opravljal brezplačne preglede in izvajal namestitve atlasa. Več informacij in prijave na tel. 041 289 632 (Jožica Ramšak).

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 14. septembra, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Živeti adventno upanje ob 9. uri ter predavanje Prava beseda ob 10.30.

KONCERTI

Za ljubitelje hip-hopa

Tržič – V soboto, 14. septembra, bo na Gorenjski plaži od 18. ure potekal koncertni večer 123 Raps Vol. 2, na katerem bodo nastopili Ali Massive, Mirko Grozny, Fankadelik (Joe Joe, Tarpe, Semch, Lazar, Frontize) in Mrigz And Ghet.

Koncert Jureta Slaparja

Tržič – Koncert Jureta Slaparja s kvartetom bo v nedeljo, 15. septembra, ob 19. uri v Kulturnem centru Tržič. Vstopnine ne bo.

Klavirski recital Mateja Jovanovića

Radovljica – V nedeljo, 15. septembra, bo ob 19. uri v dvorani Glasbene šole Radovljica klavirski recital Mateja Jovanovića.

Promenadni koncert

Žiri – V petek, 13. septembra, bo ob 20. uri na domačiji Pri Krošl na Dobračevi pri Žireh (Pot v Skale) Promenadni koncert MoPZ Alpina Žiri z igralci DPD Svobode. Iz njihovih ust bo zazvenela Žirovska pravljica.

RAZSTAVE

Razstava Stara Sava

Jesenice – V sredo, 18. septembra, bo ob 19. uri v avli Občinske knjižnice Jesenice odprtje razstave Stara Sava – dediščina, umetnost in razvedrilo.

PREDSTAVE

Ex/Odus radosti

Radovljica, Kranj – Vljudno vabljeni na ponovitvi predstave Ex/Odus radosti, ki bosta v nedeljo, 15. septembra, ob 20. uri v Linhartovi dvorani v Radovljici in v ponedeljek, 16. septembra, ob 20. uri v Layerjevi hiši – stolp Škrlovec v Kranju. Gre za dinamično glasbeno gledališko fresko v režiji Eve Hribernik, ki je nastala po dnevniškem zapisu glasbenice Jelene Susnick. Vstop bo prost.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V Ljubnem, dvosobno stanovanje oddamo samski osebi, predplačilo za 6 mesecev, tel.: 040/389-518, po 14. uri 19002380

HIŠE

PRODAM

STAREJŠO hišo blizu Radovljice prodam. Potrebna je manjšega popravila. Zelo primerna za mlajšo družino ali za starejše, ki bi radi živeli pod svojo streho v naravi. Cena po dogovoru, tel.: 031/581-696, Vinko 19002344

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

KUPIM

HIŠO, lahko je večstanovanjska, sem resen kupec, tel.: 070/391-822 19002402

POSESTI

PRODAM

KMETIJSKO zemljišče k.o. 028 55 Babni vrt, p.š. 959/2, 474 m2), 2.850 EUR, tel.: 031/736-332 19002372

LANCOVO, 500 m2 zazidljive parcele, vsa infrastruktura, tel.: 031/451-822 19002407

NA Kokrici prodam travnik, površina 9.329 m2, tel.: 041/582-415, Aljaž 19002392

GARAŽE

KUPIM

GARAŽO v okolici Vodovodnega stolpa, tel.: 040/504-544 19002228

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HONDA Civic, letnik 1998, 1 lastnik, nekaramboliran, 225.000 km, ohranjen, cena zelo ugodna, tel.: 031/308-540 19002416

HYUNDAI Accent, starejši letnik, reg. do 5/2020, v voznem stanju, tel.: 041/376-174 19002359

SEAT Cordoba, letnik 2006, 94.000 km, 1. lastnik, lepo ohranjen, tel.: 041/406-966 19002354

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23 a, Kranj, tel.: 031/629-504 19002294

DRUGA VOZILA

PRODAM

KOMBI 8 + 1, Peugeot Boxer 2,8, letnik 2004, vlečna kljuka, klima, servis, tel.: 040/829-178 19002381

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

MALO rabljene zimske gume na platiščih, 195 x 65 R15, tel.: 040/933-851 19002389

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

VELUX strešna okna, 2 kom. 130 x 85 cm, z obrobami, tel.: 031/307-045 19002395

KURIVO

PRODAM

5 M3 drv, ugodno, tel.: 04/25-21-083, 031/298-719 19002369

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 19002272

SUHA bukova mešana drva in butare, tel.: 031/826-621 19002306

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/873-887 19002362

SUHA bukova drva, tel.: 041/652-801 19002365

SUHA mešana in bukova drva, možna dostava, tel.: 051/412-165 19002374

SUHA hrastova drva, dostavim razžagana, tel.: 031/378-946 19002403

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

ZIDAN kombiniran štedilnik, dolžine 150 cm, ohranjen, vreden ogleda, tel.: 040/647-491 19002383

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

PEČ na drva Buderus, 32 kw, za centralno kurjavo, tel.: 041/603-332 19002390

OSTALO

PRODAM

HLADILNIK nov, mizo 100 x 70 cm, dvojno pomivalno korito, cena po dogovoru, tel.: 04/20-41-431 19002404

GLASBILA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko Melodija, oglasitev BE, ES, AS, staro 4 leta, tel.: 031/302-411 19002406

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

LEPO vinsko-rdeče moško kolo Scott, 26 col, 21 prestav, tel.: 031/640-923 19002385

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 19002357

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 19002278

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, popolnoma nove knjige. Popust na redno ceno, tel.: 040/567-544 19002422

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE različnih velikosti, motivov in oblike, ugodno prodam. Odlična naložba, tel.: 040/567-544 19002421

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 19002348

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hloda do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, SPIRALNA VEZAVA.
Cena priročnika je
8 EUR + poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Avtorica nazorno predstavi pripravo najrazličnejših vrst testa za testenine (jajčno testo, kamutovo testo, zeliščno testo, ajdovo testo, olepotičeno testo,...).

Prav tako nas nauči tudi oblikovanja različnih testenin (od rezancev do mošnjičkov, špeclev...).

www.gorenjskiglas.si

160 strani, 17 x 23 cm, trda vezava
19 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

13,99 EUR + poštnina

V volčjem brlogu

Mednarodna uspešnica, ki temelji na presunljivi resnični zgodbi Margot Wölk in vzbuja provokativna vprašanja o sostorilstvu, krivdi in borbi za preživetje.

352 strani, 135 x 200 mm, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

PO ugodni ceni prodam moške obleke in srajice, št. 52, skoraj nove, tel.: 04/25-03-289, 051/415-568
19002366

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

BOLJŠA, DRAŽJA OČALA NA RECEPT! Vrednost vašega zelenega recepta podvojimo. Optika Aleksandra, Qlandia, pogoji na www.optika-aleksandra.si. Kličite brezplačno 080 1331
19002207

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

UGODNO prodam, maline, jagode - vzpenjalke, ki 2 x obrodijo in potonike, tel.: 031/228-235
19002405

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KOSILNICO Vicon cm 188, nakladalko Sip 25 m3 in cepilec na sveder, tel.: 041/481-588
19002409

TELIČKO ČB, staro 14 dni, tel.: 041/322-340
19002364

ŽAGO - cirkular za razrez drv, po dogovoru, tel.: 070/596-009
19002361

KUPIM

NEDELUJOČO motorno žago Husqvarna gi, za rezervne dele, tel.: 051/425-985
19002412

PRIDELKI

PRODAM

BALE - 2. košnja, polsuhe, 10 kom, tel.: 041/516-692
19002388

KORUZO za silažo 0,8 ha, Voklo, tel.: 031/542-877
19002398

KRMILNI krompir, 400 kg, tel.: 031/545-831
19002377

KRMNI krompir, seme enoletne trave in ajdo, tel.: 040/355-865
19002401

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243
19002411

RDEČI krompir Dezire, vreče po 30 kg, tel.: 041/293-627
19002379

SENO in otavo v kockah, tel.: 070/318-597
19002375

SENO - kvalitetno, bio ekološke pridelave, baliran ali ne, tel.: 04/25-03-705, 040/842-844
19002399

SILAŽNO koruzo, paletni voziček, škropilnico Rau, ječmen, 2 brazdni plug, tel.: 041/894-493
19002367

SILAŽNO koruzo v okolici Smlednika, tel.: 041/778-852
19002368

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874, Tone
19002370

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB limuzin teličko, staro 14 dni, tel.: 040/616-848
19002420

GRAHASTE in rjave jarkice. Na voljo bodo po 20. septembru. Zbiram naročila., tel.: 041/820-594
19002351

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo in KG beli piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113
19002275

KOZE z mladiči, breje koze in kozla, ugodno, tel.: 030/619-254
19002387

NESNICE - rjave, grahaste, črne pred nesnostjo, brezplačna dostava po celotni Sloveniji, Vzreja nesnic Tibaot Svatina Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401
19001941

OVCE JS pasme, breje, vajene električnega pastirja, tel.: 031/220-367
19002400

RJAVE jarkice v začetku nesnosti, Stanonik, Log 9, Škofja Loka, tel.: 04/51-85-580, 041/694-285
19002394

TELIČKO simentalko, staro 4 mesece, tel.: 041/636-004
19002376

TELIČKO simentalko, staro 10 dni in krmno peso, tel.: 041/549-713
19002408

TELIČKO simentalko, staro 10 dni, tel.: 041/643-949
19002417

VEČ visoko brejih ČB telic, tel.: 041/833-872
19002419

ZAJCE za pleme ali zakol, tel.: 031/828-594
19002410

ZAJKLE za pleme lisce in orjake, stare 3 in 4 mesece, tel.: 04/51-92-109, 041/848-322
19002396

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081
19002274

OSTALO

PRODAM

5 HA stoječe koruze za silažo v okolici Šenčurja, tel.: 041/774-287
19002413

80-LITRSKI prekucni kotel za žganjekuho, tel.: 04/23-24-979, 041/880-047
19002373

LESENE gajbice za sadje ali krompir, tel.: 041/912-088
19002393

NESEJANO zemljo za vrt, tel.: 051/222-478
19002360

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

PIZZERIJA & Restavracija nudi redno zaposlitev izkušenemu kuharju/ci za delo v restavraciji, nudimo redno plačilo, delo v mladem kolektivu in prijetnem ambientu. Vse informacije na telefon 040/218-203. Makarončki d.o.o., Podgorica 21, LJ. - Črnuče
19002293

PIZZERIJA s& Restavracija nudi redno zaposlitev izkušenemu kuharju/ci za delo v restavraciji, nudimo redno plačilo, delo v mladem kolektivu in prijetnem ambientu. Vse informacije na telefon 041/328-590. Makarončki d.o.o., Podgorica 21, LJ. - Črnuče
19002391

ZAPOSLIMO voznika kombija za prevoze po zahodni Evropi. Pogoj: delovne izkušnje, vozniški izpit B. kat. in znanje nem. ali ang. jezika. Primi d.o.o., Grintovška ul. 35, Kranja. Info. na tel. 041/692- 848 ali na primi.peter@siol.net
19002415

IŠČEM

IŠČEM DELO - na vseh obletnicah, prokah in zabavah se vam pridružimo z živo glasbo vseh zvrsti, tel.: 031/325-654
19002418

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
19002273

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si
19002277

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
19002280

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166
19002193

RAZPRODAJA ZALOG, TLAKOVCI RAZLIČNIH OBLIK IN BARV, cena 3 € do 5 € za m². CEGRAM d.o.o., Podbrezje 26, Naklo, telefon 04/537 22 00.

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
19002276

LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo nudimo zaključana gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopi, …, tel.: 041/583-163
19002281

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko s.p., Brezje pri Dobu 4 a, Dob, tel.: 051/828-419
19002331

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
19002256

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
19002271

ZASEBNI STIKI

49-LETNI moški z lepim nasmehom iz okolice Medvod, 175 cm, rekreativni športnik, vegetarijanec, nekadilec, ljubitelj narave, morja išče žensko, tel.: 031/207-203
19002371

RAZNO

PRODAM

CIRKULAR 1 F za žaganje drv, kov. regal 170x75x30 nov in komplet za kapljično zalivanje, tel.: 041/858-149
19002382

DVOJE starinskih snežnih sani, ene z klopjo za vožnjo oseb za konjsko vprego, cena po dogovoru, tel.: 031/309-791
19002414

ELEKTRONSKO vago za meso ali zelenjavo, 50 kg, tel.: 04/25-60-224, 051/205-800
19002363

GORSKO kolo in novo komodo, tel.: 040/705-145
19002378

SODČKE inox, velikosti 30 l - 40 EUR, 2 x 50 l - 55 EUR in oljni gorilec - 50 EUR, tel.: 04/58-74-273, 031/222-218
19002386

STARE kmečke skrinje, vrtno mizo in dve klopci in tri stare pluge, tel.: 04/25-01-453, 040/239-277
19002384

KUPIM

ROČNO polnilko za klobase in starejši ohranjen moped, tel.: 041/608-765
19002397

Zahvale, osmrtnice
Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.
Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

NAVČEK Pogrebne storitve
Navček d.o.o.
Visoko 140, 4212, Visoko
24 ur na dan
041 628 940

LOTO

Rezultati 73. kroga – 11. september 2019
6, 16, 17, 28, 30, 32, 38 in 21

Loto PLUS: **6, 23, 27, 32, 34, 37, 38 in 4**
Lotko: **8 0 5 2 3 4**

Sklad 74. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 74. kroga za PLUS: **1.480.000 EUR**
Sklad 74. kroga za Lotka: **100.000 EUR**

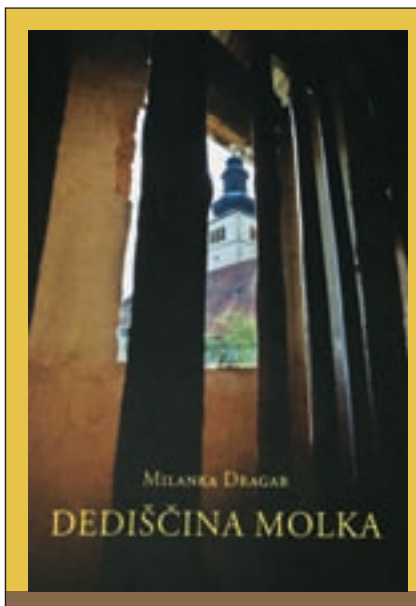

Pisateljica, pesnica in prevajalka Milanka Dragar je nedavno izdala knjigo Dediščina molka. V njej na osnovi pričevanj in dokumentarnih virov piše o množičnih pobojih Slovencev in Hrvatov v Crngrobu in hrvaških otrok v Matjaževi jami pri Pevnem maja 1945. Tem ljudem ni bilo nasilno odvzeto le življenje, ukraden jim je bil tudi grob, pravi avtorica, ki je pred leti raziskovala tudi zločine v Srebrenici.

161 strani, 190 x 255 mm, mehka vezava

32,85 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, babica, prababica in sestra

Marija Čemažar
iz Lesc

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se g. župniku Gregorju Šturmu iz Lesc, pevcem iz Tržiča in delavcem pogrebne službe Novak za lepo opravljen obred. Zahvala tudi negovalkam Doma dr. Janka Benedika iz Radovljice za vso pomoč. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Od nas se je poslovil dragi mož, ata in stari ata

Anton Kodran

Zahvaljujemo se VSEM za vso pomoč in vse dobro.

Domači

Samo nebo ve, kako boli,
ko te z nami več ni …

ZAHVALA

V 47. letu se je mnogo prezgodaj poslovil naš dragi

Robert Zevnik
iz Mavčič

Iskrena HVALA prihaja iz naših src in je namenjena vsem, ki smo skupaj z Robijem hodili skozi življenje, ga imeli radi in ga pospremili k njegovemu veliko prezgodnjemu počitku. Hvaležni smo za vse prijetne pogovore, pozitivne misli, poslana sporočila in obiske, ki so Robiju v času njegove bolezni tako veliko pomenili. Zahvaljujemo se za vsak ljubeč stisk roke, za vse tople in sočutne objeme, za vsako iskreno besedo v tolažbo, dano in ponujeno pomoč, darovane sveče in svete maše, podarjena sredstva za Hišo Ljubhospica ter denarno pomoč. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem, sovaščanom Mavčič in Hrastja, ki ste se poklonili njegovemu spominu in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Jana, sinova Jakob in Jošt, oče in mama ter brat in sestra z družinama

Anketa

Borbeni in složni

Maša Likosar

Septembrski del kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2020 je bil za slovensko nogometno reprezentanco s selektorjem Matjažem Kekom na čelu zelo uspešen. Zmagi proti Poljski je sledila še zmaga proti Izraelu, in tako je pred zadnjimi štirimi tekmami Slovenija napredovala na drugo mesto skupine G. / Foto: Primož Pičulin

Iztok Kraševec, Sp. Bitnje:

Igra slovenske reprezentance me je navdušila, predvsem zaradi borbenosti. Vsi igralci so dali maksimalno od sebe, in če bodo tako nadaljevali, so glavni kandidati za uvrstitev na evropsko prvenstvo.

Janez Balkovec, Britof:

Proti ekipi Izraela so imeli nekoliko smole, ker so dobili gol. Verjamem v igralce in selektorja Keka, ki je znal ekipo uigrati. V igri pogrešam le Biola, ki se je poškodoval. Verjamem v njihovo uvrstitev.

Jaka Mikoletič, Trstenik:

Prve tekme so se še lovili, v zadnji pa se je pokazala povezanost igralcev in njihova želja po zmagi. Keku je uspelo doseči, da ekipa delujejo složno. Tekma proti Avstriji bo težka, a verjamem v zmago.

Slavko Cvetanović, Kranj:

Slovenska ekipa je poskrbela za veliko presenečenje. V rezultatski krizi so pokazali voljo, znanje in željo po zmagi. Selektor je v to sredino vnesel največ energije, pozitivnega razpoloženja in zaupanja.

Sara Tepina, Kranj:

Ne spremljam kvalifikacij, ker me nogomet ne zanima. Gledala sem tekmo z Izraelom in opazila, da je Iličič zelo spreten z žogo. Sicer pa slovenski reprezentanci želim veliko zmag in čim boljšo uvrstitev.

Ponosni na lokalni radio

Enajstega septembra je minilo natanko štirideset let, odkar se je oglasil Radio Žiri, danes daleč naokoli slišan Radio Sora. Jubilej so radijci proslavili s prireditvijo v Sokolskem domu.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Zbral se je velik krog sedanjih in nekdanjih sodelavcev radia, poslovnih partnerjev in poslušalcev Radia Sora, ki je začel oddajati 11. septembra 1979 kot Radio Žiri. Dogodek je potekal kot radijska oddaja v živo, ko so bili pred mikrofon najprej povabljeni štirje župani. Zdaj že nekdanja sodelavka Radia Sora Monika Tavčar, ki se je na lokalnem radiu kalila od osnovnošolskih klopi, danes pa uspešno dela na nacionalni televiziji, je o radiu najprej povprašala Janeza Žaklja, župana Občine Žiri, kjer je radio nastal in se pozneje preselil v Škofjo Loko, česar po Žakljevih besedah Žirovci Ločanom še niso čisto odpustili. A kaj hočemo, Sora teče proti Škofji Loki in to se je zgodilo tudi z radiem. Se pa Žakelj še dobro spominja stavka: »Radio Žir', ura je štir'...« Ustanoviteljem in sodelavcem radia pa je čestital za jubilej in poudaril, kako pomembno je, da je radio s svojo vsebino, pretežno lokalnimi novicami, pa tudi glasbo, blizu ljudem, kot se glasi današnji slogan Radia Sora. Pomembno je tudi, da ohranja aktualnost in neko kulturno raven, kar ob današnji komericalizaciji ni lahko.

Radio Sora je ponosno proslavil štirideseti rojstni dan. / Foto: Gorazd Kavčič

Čestitkam so se pridružili tudi ostali trije župani: Tine Radinja (Škofja Loka), Anton Luznar (Železniki) in Milan Čadež (Gorenja vas - Poljane), ki vsi želijo radiu uspešnih nadaljnjih štirideset let in več, v kar verjamejo tudi zaradi srčne ekipe, ki ga ustvarja. Radio imamo radi, to je že v njegovem imenu, sta v pogovoru dejali Monika Tavčar in Jana Jenko. Slednja na radiu prav tako kot njena sogovornica dela od otroške oddaje Ponedeljkov brbotavček, ki jo je urejala Milena Miklavčič. Obudili sta spomine in nanizali nekaj anekdot. Da ji je bil radio blizu že prej, ko je bila njegova zvesta poslušalka, pa je v sklepni besedi priznala tudi Nada Jamnik, direktorica radia od leta 2016. »Po štiridesetih letih smo ponosni na naš radio in obljubljamo, da bomo še naprej ostali lokalni radio z bogato vsebino blizu ljudem, kjer bo tudi veliko dobre slovenske glasbe,« je obljubila. In ta večer so izpolnili tudi njeno glasbeno željo, zapel je Jan Plestenjak, ki zdaj sicer živi na obali, a se vsak teden vrača v domačo Loko. Glasbeni program so oblikovali še pevka Tina Veselinovič in skupina Hozentregarji, ki je doslej že trikrat sodelovala na festivalu Radia Sora Slovenske viže v narečju.

vremenska napoved

Danes bo jasno, po hribih bo nekaj plitvih kopastih oblakov. Zjutraj bo po nekaterih kotlinah in dolinah megla. Jutri bo sprva precej jasno in ponekod megleno, čez dan pa bo občasno zmerno do pretežno oblačno. V nedeljo bo najprej nekaj koprenaste oblačnosti, čez dan se bo razjasnilo, nad hribi pa bo nastalo nekaj kopastih oblakov.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
9/24 °C	10/24 °C	10/25 °C

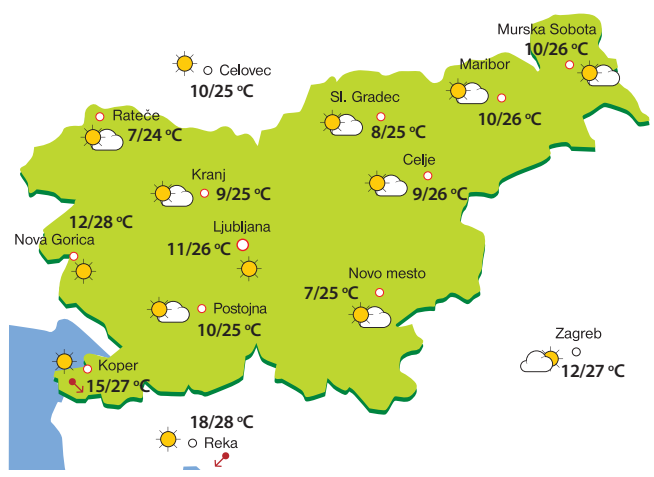

Krajevna skupnost Visoko - Milje praznuje

Danica Zavrl Žlebir

Visoko, Milje – Od 13. do 21. septembra potekajo dogodki ob prazniku KS Visoko - Milje. Začenjajo se danes ob 17.30 s turnirjem v taroku, memorialom Zdravka Žagarja v Gostilni Kovač in ob 18. uri s predstavitvijo romana Vonj po soli pisateljice Anite Šefer v Hiši čez cesto – Pr' Franč na Miljah. Jutri, 14. septembra, bodo ob 10. uri balinarski turnir med društvi iz občine Šenčur in Andrejev memorial v odbojki na mivki v Športnem parku Milje, hišni sejem v Hiši čez cesto, ob 16. uri gasilska demonstracijska vaja pri hiši Visoko 165 (naselje pod gostilno Kovač) in ob 17. uri Beremo poezijo pod krošnjami pred Domom krajanov na Visokem. V nedeljo, 15. septembra, vabijo na odbojkarski turnir, Memorial Marka Pelka v Športnem parku Rapa na Visokem, v ponedeljek ob 18. uri na spominsko proslavo pri spomeniku ob nekdanjem Zormanovem mlinu, v četrtek bo sledil balinarski turnir. Prihodnji petek, 20. septembra, bo ob 19. uri slavnostna prireditev ob krajevnem prazniku v dvorani Doma krajanov Visoko, praznovanje pa bodo sklenili v soboto, 21. septembra, s turnirjem dvojic v Športnem parku Rapa.

V nedeljo na Tromejo na jubilejno srečanje

Rateče – Turistično društvo Rateče - Planica vabi na 40. srečanje na Tromeji – Peči v nedeljo, 15. septembra. Začetek pohoda na Peč na 1509 nadmorske višine bo od 8. ure naprej izpred gostilne Šurc v Ratečah, od 11. do 17. ure bo na Tromeji za dobro vzdušje skrbel tudi ansambel Pogum, ob 12. uri bo tradicionalno srečanje županov treh dežel in nastop godbe na pihala. Dovozne ceste do Tromeje bodo zaprte za ves motorni promet, za intervencijska vozila in vozila z nalepkami bo dostop organiziran po gozdni cesti Korensko sedlo–Tromeja. Parkirni prostori bodo zagotovljeni ob nekdanji železniški progi v Ratečah in cesti od gostilne Mojmir do mejnega prehoda.

Obnovili bodo cesto v Sebenjah

Sebenje – Na asfaltiranje že dolgo čaka cesta do Fitnesa Stegnar v Sebenjah, pravzaprav gre za celotno ulico z desetimi hišami. »Zaključili smo kar zahtevno načrtovanje, problem je bil v odvajanju meteornih padavinskih voda, urejanju lastništva in odkupu zemljišč,« je pojasnil župan Tržiča Borut Sajovic in dodal: »Uspeli smo v večini primerov, samo pri enem lastniku ni soglasja, zato bo tam cesta nekoliko ožja.« Dela se bodo predvidoma začela v septembru in bodo v roku enega meseca končana. Izvajalec del je Komunala Tržič, vrednost del pa približno 60 tisoč evrov.

Predstava o življenju Antona Janše

Breznica – Gledališče Julke Dolžan Breznica bo jutri, v soboto, ob 20. uri v kulturni dvorani na Breznici premierno uprizorilo predstavo Čebelji roj. Gre za predstavo o življenju in delu Antona Janše. Scenarij je napisal Jože Resman, režiser pa je Jaka Andrej Vojevec. V predstavi prikazujejo zgodbo Antona Janše od njegovih prvih začetkov čebelarjenja doma na Breznici prek njegovega šolanja na slikarski akademiji na Dunaju in poučevanja na čebelarski šoli do njegove prezgodnje smrti.